Kötegyán, 1407: "Gyan", ZichyOkl. 5:515. Helység Békés megyében Gyulától északkeletre.

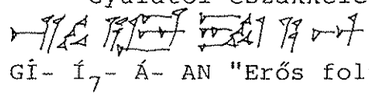

GÌ- $Í_7$- Á- AN "Erős folyami nád".

Közép pulya, 1225: "Pula", UrkBurg. L:104. Helység Burgenlandban Felsőőrtől (Oberwart) északkeletre. Osztr.: Mittelpullendorf.

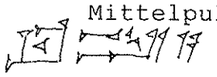

PU- (I)L- A "Dícsért kút" (PU-ZÌ-TA "Puszta": "emelős (gémes) kútnál". L. ḪAR-TA, MOLUN-TA, ḪUR- TA).

Krassó-Szörény vármegye, 1177: "Carasuensis castri", Györffy 3:488; 1230: "In comitatu Crassu" , HazaiOkm. 6:25.

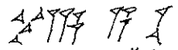

KAR- A- ŠÚ "Jótevő viz(ek) kertje" ; ŠÚ "jóság, jótett" (L.545).

Kula, 1543: "Kula", Vajd.Fn. 11.sz.29. Helység Bácskában Szenttamástól (Srbolran) nyugat-északnyugatra.

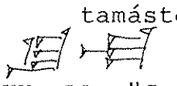

KU- LA "Gazdag központ" ; Azonban ezek a lejegyzések kihagynak egy nagyon fontos "U" hangzót, mert magam hallottam, hogy a helybeli nép azt hosszú ú-val és méghozzá kettős ll-lel ejti ki, így: Kúlla, vagyis KU-UL-LA "Ősi központ".

Kunság: Kunok, Avarkunok (Várkonyok)-lakta vidék.

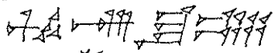

KUN- ŠÁG "Jó berek" ; KUN "berek, liget, farok" ; KUN-SAG-GA "szent berek" (L.77). A ló-farok a szkítáknál hadi-méltóság, rang jele volt, amit kópjára erősítettek.

Kunadacs, 1414: "Adach", Csánki 1:24. Helység Bács-Kiskun megyében Kunszentmiklóstól délkeletre.

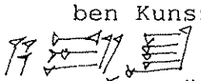

A- DA- Š(U) "Hatalom által védett víz".

Kunágota, 1395: "Agotha", MNy. 47:186. Helység Békés megyében Békéscsabától délre.

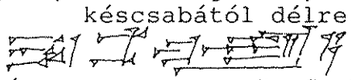

Á- GU_4- TU_6- A "Erős hatalom varázs által".

Kunbaracs, 1246/1466: "Boroch", MonStrig. 1:512. Helység Bács-Kiskun megyében Kecskeméttől nyugat-északnyugatra.

BURU- Š(U) "Védett kút".

Kund, 1138/1329: Cundi" MNy. 32:501. Helység Erdélyben Erzsébetvárostól (Dumbraveni) északnyugatra. Rom. Cund'.

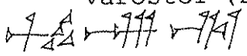

KUN- DI_5 "Pompás berek"; DI_5 "fény, fényleni, pompa" (L.86).

Kunna, 1240 "Kuna", Sztp. KritJ. 1:208. 480 m körüli magasságú hegy a Bükkben Tardonától délkeletre.

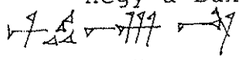

KUN- NA "Nagy berek v. liget" ; NA, NAD "nagy, nagyszerű" (L.70),(Del.207/1).

Kunó, 1290: "Kun", OklSz. 555,--1472: "Kunov", VSOS. 2:119. Helység Nyugat-Felvidéken Szenicétől(Senica) északkeletre. Szlov. Kunov'.

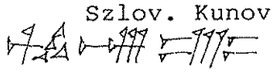

KUN- Ú "Mező-berek".

Kunsziget, 1443: "Zygeth", Csánki 3:560.Helység Győr-Sopron megyében Győrtől északnyugatra.

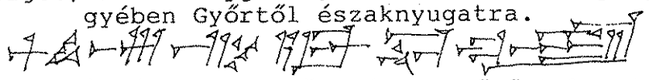

KUN ZÌ- $Í_7$- GE- TU_6"Varázsos művű folyami menedék berke".

Kuntelep, 1904: "Kuntelep", SMFN. 740. 1981-ben Görgeteghez csatolt helység Somogy megyében Nagyatádtól délkeletre.

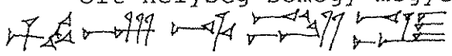

KUN TE- EL- EB (szószerint:) "Környezeti magas oldal berke";
TI/TE "oldal, keret, élet, megfogni,átvenni"(L.73) ;
ÌL/EL "magas, tiszta, magasztos"(L.205)
ÍB/EB "környezet, középső rész, méret" (L.207).
TE-EL = TEL , mint TI-TEL, TÍ-TÉL, TEL-ECS-KA, TEL-KI, TELCS, TEL-E-KI mind a rézkori "Tiszai-kultúra" ősmagyar helységnevei, amikor a lakosság magaslati "TEL"-eken lakott. Magyar szakkörökben ezt kettős l-lel: "tell"-nek írják; de tudni kell, hogy ez már a TE-EL-LE "a magas oldal" lerövidítése, tehát tartalmazza a névelőt is.

Kural, 1223: "Kurol", MonStrig. 1:241. Helység Felvidéken Zseliztől (Zeliezovce) délnyugatra. Szlov. Kural'any.

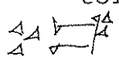

KUR- UL "Ősi vidék".

Kurityán, 1280: "Koryth", Györffy 1:783. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Kazincbarcikától északra.

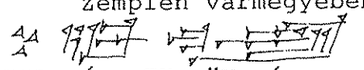

KUR- $Í_7$- TU_6 "Varázsos folyó vidéke v. hegye" ;
KUR, GÈN, GÌN "hegy, ország, vidék"(L.366)

Kuró, 1330: "Curo", VSOS. 2:120. Helység Kelet-Felvidéken Bártfától (Bardejov) nyugat-északnyugatra. Szlov. Kurov.

KUR- Ú "Mező-vidék".

Küküllő, 1177/1202: "Cuculiensis castri" "Küküllővár", Györffy 3:556. Erdélyben Tirnavánál a Marosba torkoló folyó. Rom. Tirnava.

KU- KI- UL- LA "Ősi helység kulcsa".

Külsővat,1483: "Wath", Csánki 3:259. Helység Veszprém megyében Pápától délnyugatra.

Ú- A- TU_6 "Varázsos élelmező" ; Ú-A "tápláló, élelmező" (L.318).

Láb, 1400: "Laab", Zsigm. Okl. 2/19. Helység Nyugat-Felvidéken Malackától (Malacky) dél-délnyugatra. Szlov. Lab.

LA- ÁB "Szarvasmarhábani bőség" ; ÁB "tehén" (L. 420).

Lábatlan, 1267/18.sz.: "Labatlan", Györffy 2:298. Helység Komárom megyében Tatától északkeletre.

LA- Á - BA - TA - LA - ÀM
"Környező bősége által gazdag".

LA; LA-LA "gazdagság; bőség" (L.55). Á "oldal, külső, kar" (L.334); -BA-TA "..az által" (L.139).

De:

LA- BA- AN- GÁL- LA- MEŠ
"Nem léteznek"
LA-BA, LI-BI tagadó előragok.

Ladamóc, 1298: "Ladamach", ÁÚO. 10:314. Helység Kelet-Felvidéken Királyhelmectől (Královsky Chlmec) nyugatra. Szlov. Ladmovce.

LA- DA- MA_6- Š(U) "Varázsos hatalom által védett gazdagság".

Lajtakáta, 1209: "Kata", Urk Burg. 1:58. Helység Burgenlandban Nezsidertől (Neusiedl am See) északkeletre. Osztr. Gattendorf.

K(I)- A- Á- TA "Szent berek hatalom által".

Lándok, 1290: "Landok", Csánki 161. Helység Felvidéken Késmárktól (Kežmarok) észak-északnyugatra. Szlov. Lendak.

LA- Á- AN- DU_{10}-KE_4
"A Jó Ég környékbeli gazdagsága".

Latkóc, 1444: "Lathkocz", Fekete Nagy: Trencsén 144. Helység Felvidéken, 1968-ban Zayugróccal (Uhrovec) egyesítve. Szlov. Látkovce.

LA- TU_6- KU- Ú- Z(À) "Csodás gazdagság a mező alja mellett".

Latorca, 1214/1342: "Latoricae" (lat. gen.), Fejér: CD. 3/1:473. A Bodrog folyó egyik forrása Kárpátalján és Kelet-Felföldön.

LA- TUR- ZA "A ragyogó Felkelő-nap gazdagsága" ; TUR, DUMU ^{d}DUMU-ZI = Tammuz-isten , fiatal, ifjú, kicsiny" (L.144) ; TUR-DA "gyermek" (R. Jestin) ; ZA "fény, sugár, ragyogó" (Del. 123). (ZA-LAG ?).

Lédec, 1469: "Ledecz", Fekete Nagy: Trncsén 144. Helység Felvidéken Illavától(Ilava) északkeletre. Szlov. Ladce.

L(I)- É- DÈ- Z(È) "Fenyves fényes templom mellett".

Lemes, 1289: "Lemes", Varsik: OsKosKotl. 2:486. Helység Kelet-Felvidéken Kassától (Kosice) északra. Szlov: Lemesany.

L(I)- E- ME- EŠ "Isteni erejű partok fenyvese"..

Lesencetomaj, 1792: "Lesentze Tomaj" és 1216: "tumoy", SztpKritJ. 1:102. Helység Veszprém megyében Tapolcától nyugat-délnyugatra.

L(I)- E- ŠEN- T(I)- ZÈ "Csinos part oldala melletti fenyves
ŠEN, ŠIN "csinos, tiszta, világos" (L.8).

TU_5- MA_6- I- I "Magasztalt varázs-fürdő".(?)

Létán-falva, 1250: "Lethon", SztpKritJ. 1:287. Helység Felvidéken Iglótól (Spisská Nové Ves) északnyugatra. Szlov. Letanovce.

L(I)- É- TU_6-ÀM "Varázsos templom fenyvese". ; ^{giš}LI "fenyő hársfa(?)" (L.59).

Léva, 1156/1347: "Leua", MonStrig. 1:109. Felvidéki város a Garam kiszélesedett völgyében. Szlov. Levice.

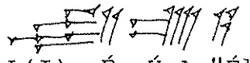

L(I)- É- Ú-A "Élelmző templom ligete" (fenyvese).

Lévna, 1340: "Leuna", Fejér: CD. 8/4:158. 1960-ban Nádlányhoz (Nadlice) csatolt helység Felvidéken Bántól (Bánovce nad Bebravou) délre. Szlov. Livina.

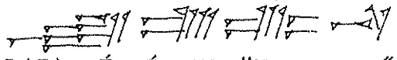

L(I)- É- Ú- NA "Nagy mező házának ligete".

Libetbánya, 1379: "Lubetha", Fejér:CD.)/5:312. Helység Felvidéken Besztercebányától (Banská Bystrica) keletre. Szlov. L'ubietová.

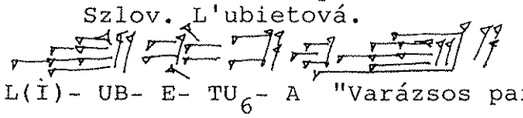

L(Ì)- UB- E- TU_6- A "Varázsos part külső ligete".

Lika, 1263: "Lyka", Sztp. KritJ. 1:406. Táj a horvát tengerpart közelében. Hv. Líka.

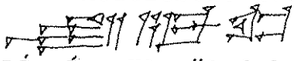

LÍ- $Í_7$- KA "A folyó ligete".

Liget, 1310: "Lygeth", Zichy-Okm. 1:125. Helység Baranya megyében Komlótól északnyugatra.

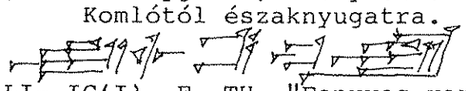

LI- IG(I)- E- TU_6 "Fenyves varázsos part előtt" (?)

Lippa, 1315: "Lipwa", Györffy 1:180. Város Erdélyben a Maros mellett Aradtól kelet-délkeletre. Rom. Lipova.

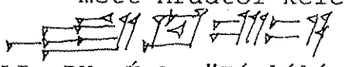

LI- PU- Ú-A "Tápláló kút ligete".

Lissó, 1311: "Lysso", Györffy 3:216. Helység Felvidéken Lévától (Levice) keletre. Szlov. Lisov.

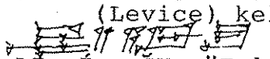

LI- $Í_7$- ŠU "Folyó által védett liget".

Litke, 1335: "Lythke", Csánki 1:103. Helység Nógrád megyében Salgótarjántól északnyugatra.

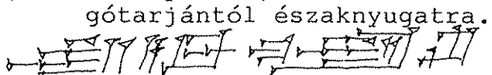

LÌ- $Í_7$- TU_6- KE_4 "Varázsos folyó ligete".

Litinye, 1287: "in fluvio Lytuna", HazOkl. 8:254. Helység Felvidéken Kisszebentől (Sabinov) észak-északnyugatra. Szlov. Lutina.

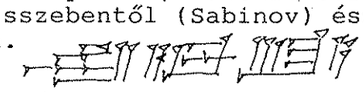

LI- $Í_7$- TUN- A "Csekély folyó ligete".

Litva, 1135: "in villa Lytua", CDES. 1:72. Helység Felvidéken Korponától (Krupina) délkeletre. Szlov. Litava.

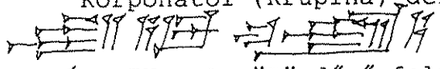

LI- $Í_7$- TU_5- A "Fürdőző folyó ligete".

Mácsa, 1380: "Macha", magyRom. 1:191. Helység a Nagyalföld peremén Aradtól északra.

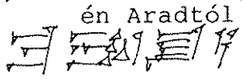

MA- Á- Š(U)- A "Hatalom által védett v.kezelt föld"; MA, MA-DA, MA-A "föld, ország" (L.342). pl. URU MA-DA KI-GAR-RA-MU "A városok, amiket a földön alapítottam" (Sulgi).

Mácsó, 1263: "Machou", Györffy 3: 297, Helység Erdélyben Hátszegtől (Hateg) északra. Rom. Maceu.

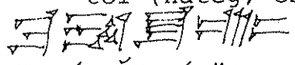

MA- Á- ŠU- Ú "Mezei munka külső földje".

Mád, 1332: "Mad, Maad", Csánki 1:356. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Szerencstől északkeletre.

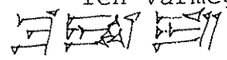

MA- Á- D(A) "Külső föld mellett".

Madar, 1252: "Modor", Györffy 3:438. Helység Felvidéken Komárom-tól (Komarno) észak-északkeletre. Szlov. Modrany.

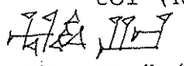

MUD- UR "Hős vér", MUD "vér" (L.81).

Madocsa, 1109: "Modocea", ÓM.Olv. 17. Helység Tolna megyében Pakstól északkeletre.

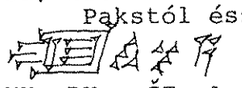

MU- DU_{10}-ŠE- A "Gabona jó malma".

Mágocs, 1251: "Maguch", Zichy Okm. 1:6. Helység Baranya megyében Sásdtól északkeletre.

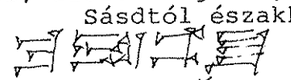

MA- Á- GU_4- Š(U) "Erős hatalom védte föld".

Mágor, 1364-95: "Magur", Csánki 1:652. Helység Vésztőtől északnyugatra.

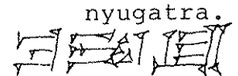

MA- Á- GUR_{10} "Arató munka földje" ; ^{giš}MÁ-GUR "kosár".

Magyar-géc, 1229: "Gechey", SztpKritJ. 1:179. Helység Nógrád megyében Szécsénytől keletre.

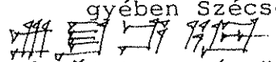

GÉ- Š(U)- E- $Í_7$ "Folyóparti erős nádak".

Magyar-homorog, 1291: "Humuruk", Györffy 1:626. Helység Hajdú-Bihar megyében Berettyóújfalutól délre.

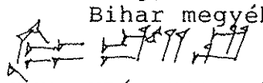

ḪUM- URÚ- K(E)$_4$ "Vízözön pusztítása" ; ḪUM "sujt, pusztít, kár" (L.564) ; URÚ "vízözön, árvíz" (L.43).

Magyarkanizsa, 1222: "Cnesa", Györffy 1:721. Helység Bácskában Szabadkától (Subotica) keletre.

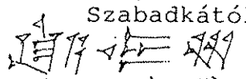

K(I)-A- NÈ- ŠÀ "A belső haderő berke"?

Magyar-palatka, 1296: "Palathka", Csánki 5:391. Helység Erdélyben Kolozsvártól (Cluj-Napoca) kelet-északkeletre. Rom. Palatca.

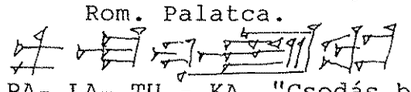

PA- LA- TU$_6$- KA "Csodás bőség teteje".

Magyar-polány, 1181: "Palan", PRT. 8:277. Helység Veszprém megyében Ajkától északra.

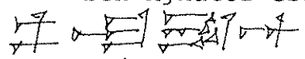

PA-LA- Á- AN "Munkábani bőség teteje".

Majtény, 1265: "Moythe", ÁÚO. 8:1. Helység Felvidéken Nagyszombattól (Trnava) dél-délkeletre. Szlov. Majcichov.

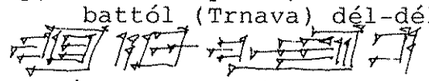

MU- Í$_7$- TU$_6$- E "Malom a varázsos folyóhoz".

Makád, 1528: "Makad", Csep. Szig. 226. Helység Pest megyében a Csepel sziget déli végén.

MA- KÁD "Kikötött malom" ; KÁD, KÀD, KÍD "köt, hozzáköt" (L.63).

Makó, 1299: "Makofolua", Mon Strig. 2:469. Város Csongrád megyében.

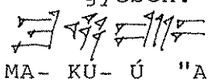

MA- KU- Ú "A mező szent földje".

Málom, 1290: "Malun", Györffy 1:8. 1954-ben Péccsel egyesített helység.

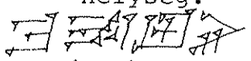

MA- Á- LÙ- N(I) "Sok munka földje" ; LÙ "bőséges, sok"(L.5) pl.: U$_8$-GÌM-LÙ-A "olyan sokan mint a juhok".

Malomsok, 1325: "Mulunsuk", Csánki 3:551. Helység Veszprém megyében Pápától északnyugatra.

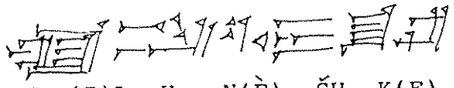

MU- (I)L- U$_4$- N(È)- ŠU- K(E)$_4$ "Erős szél munkájának magas malma" (MA-(I)L-U$_4$-M(E) "isteni erejű szél magas malma" = "malom".

Malomta, 1372: "Molunta", Zichy Okm. 3:477. Erdőség Komoró határában.

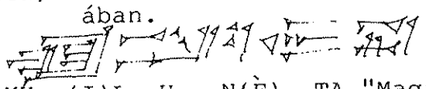

MU- (I)L- U$_4$- N(È)- TA "Magas malom erős szélben" ; NÈ "erő, hatalom, haderő, oltalom" (L.444).

Malonya, +1209: "Molonyan", Györffy 1:461. 1960-ban Barataszárral (Tesare nad Zitavou) Tesárske Mlinany új név alatt egyesített helység Felvidéken Aranyosmaróttól (Zlaté Moravce) dél-délnyugatra. Szlov. Mlynany.

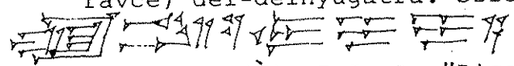

(MULU-NÍ-A "félelmetes ember" ?)

MU- (I)L- U$_4$- N(È)- I-I- A "Dicsőített erejű szél magas malma"; I(-A) "jó, tisztelt, dicső" (L.142).

Mándok, 1382: "Manduk", Szab. Szatm. 70. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Kisvárdától észak-északkeletre.

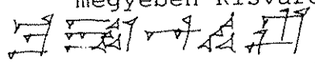

MA- Á- AN- DU$_{10}$- K(E)$_4$ "A jóságos Ég külvidéki földje"

Mány, 1321: "Man", Anjou Okm. 1:595. Helység Fejér megyében Bicskétől észak-északkeletre.

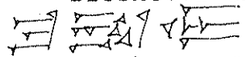

MA- Á- N(È) "Erős munka földje".

Marcal, 1086: "alveus Murzol", Györffy 2:565; latin: "Mursella". A Rába jobboldali mellékfolyója.

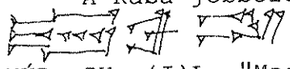

MÚR- ZU- (I)L "Magasztos erő közepe".

Margonya, 1277: "Margan", Varsik: OsKosKotl. 3:328. Helység Kelet-Felvidéken Bártfától (Bardejov) dél-délkeletre. Szlov. Marhan.

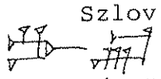

MAR- GÁN "Mezei szekér", de: MAR-GA-NÌ "Tejes kocsi" MAR "kocsi, szekér" (L.307) ; GA "tej" (L.319).

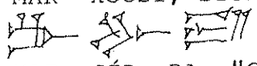

MAR- GÍD- DA "Göncöl szekér" (Lásd. Erdélyben Margitta nevű várost is).

Maróc, 1308: "Morouch", Szent-István Eml. 2:428. Helység Zala megyében Lenti és Letenye között.

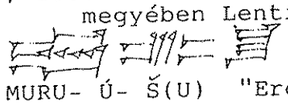

MURU- Ú- Š(U) "Erős v. védett mező közepe".

Márok, 1468: "Marok", Csánki 2:505. Helység Baranya megyében Mohácstól délnyugatra.

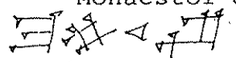

MA- ÁR- U- K(E)$_4$ "Az Úr dicső földje".

Maros, 1150: "Marous", An. 44. Szegednél a Tiszába ömlő folyó.

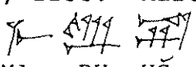

MA$_6$- RU- UŠ "Végzet adta isteni erő" ; UŠ "elrendezni, üldözni" (L.211).; RU "építeni, odaígérni, csinálni" (L.68) ,pl.:

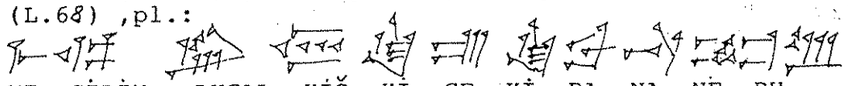

ME- SILIM LUGAL- KIŠ- KI- GE KI- BA NA NE- RU "Meszilim Kis város királya azon a helyen (határ)követ épített".

Marosdátos, 1263: "Datus", Csánki 5:697. Helység Erdélyben Tordától délkeletre. Rom. Dataseni.

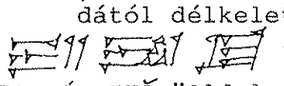

DA- Á- TUŠ "Oldal ahol erő/hatalom lakozik".

Marosillye, 1266: "Helya", Györffy 3:295. Helység Erdélyben Dévától (Deva) nyugat-északnyugatra. Rom. Ilia.

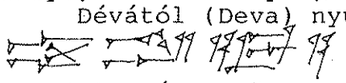

ḪE- (I)L- Í$_7$- A "Nagy bőség a folyó által".

Mátra, 1150: "ad silvam Matra", ÁÚO. 11:140. Hegység a Zagyva és Tarna folyók között.

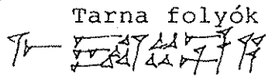

MA$_6$-Á- T(E)R- A "Hatalmas isteni erő berke".

Máza, 1190: "Maza", Csánki 3:441. Helység Baranya megyében Komlótól északkeletre.

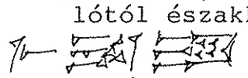

MA$_6$- Á- ZÀ "Hatalmas isteni erő melléke".

Megyer, 1332: "Meger", Zala Okl. 1:261. Falu Veszprém megyében Sümegtől északnyugatra.

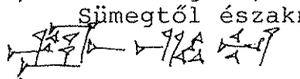

MÈ- GI- ER(I) "Az igazság harcának szolgálója"; ME "harc, párviadal" (L.98), pl.

ÌGÌ- MÈ- TA "A harc közepében".

Méra, 1256: "Mera", Györffy 1:118. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Encstől észak-északkeletre.

MÉR- A "Záporos" ; ÌM, MÉR "zápor" (L.399).

Mérem, 1443: "Meren", Csánki 2:775. Helység Burgenlandban Felsőőrtől (Oberwart) délkeletre. Osztr. Miedlingsdorf.

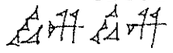

MÉR- EM "Zivatar" ; EM, IM "szél, vihar" (L.399).

Mezőzáh, 1339: "Zaah", Csánki: 5:744. Helység Erdélyben Tordától (Turda) kelet-északkeletre. Rom. Zaul de Cimpie.

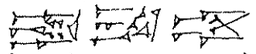

ZÀ- Á- ḪE(E) v. ZÀ- Á- ḪE(I) "Bőséges munka melléke".

Miava, 1262: "Moyna", ÁÚO. 8:24,25 és SztpKritJ. 1:399. Helység Nyugat-Felvidéken Szakolcától (Skalica) kelet-délkeletre. Szlov. Myjava.

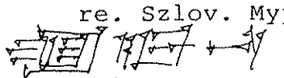

MU- Í$_7$- NA "Nagyszerű folyó malma".

Moócs, 1319; "Mooch", Györffy 3:364. Helység Erdélyben Kolozsvártól (Cluj-Napoca) keletre. Rom. Mociu.

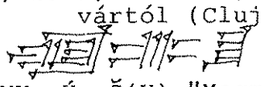

MU- Ú- Š(U) "Megművelt mező malma".

Monok, 1227/1409: "Monyak", ÁÚO. 6:444. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Szerencstől észak-északnyugatra.

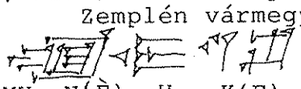

MU- N(È)- U$_4$- K(E)$_4$ "Szél erős malma" v.

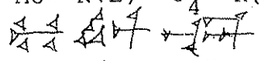

MU- NÍ- AK "Tiszteletet tevő v. tekintélyes ember"

Monor, 1401: Monor", Bártfai Szabó: Pest m. 118. Helység Pest megyében Budapesttől délkeletre.

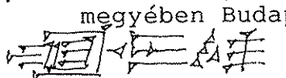

MU- N(È)- UR$_5$ "Malomkő erős malma" ; ^{zá}UR$_5$ "malomkő, kőmozsár"(L.401).

Mór, 1193: "Mour", ÓMOlv. 56. Helység Fejér vármegyében Székesfehérvártól északnyugatra.

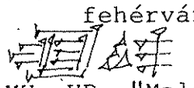

MU- UR$_5$ "Malomkő malom" v. 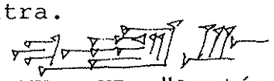 MU$_7$- UR$_4$ "Aratási varázs". (?).

Moró, 1295: "Moro", Suciu 1:408. Helység Erdélyben Szamosújvártól (Gherla) nyugat-délnyugatra. Rom. Morau.

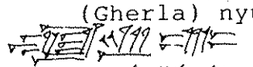

MU- RU- Ú "Épített (v. adományozott ?) mezei malom".

Muhi, 1273: "Muhi", Györffy 1:791. Helység Borsod-Abaúj- Zemplén vármegyében Miskolctól délkeletre.

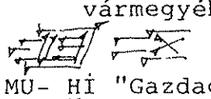

MU- ḪI "Gazdag malom".

Mumor, 1343: "Mumer", Csánki 3:84. 1965.ben Lentivel összecsatolt település.

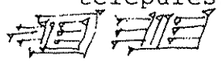

MU- MER "Erős szél malma" ; MER, ME-ER, GÍR "szél, erős, vad im MER (-RA) "az északi szél" (L.347).

Mura, 1137: "Muram" (lat. acc.), Fejér: CD. 2:88. Őrtilosnál a Drávába torkoló folyó.

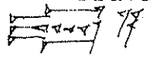

MUR- A "Vízköz" ; MUR, MÚRU, MURUB "közép, közepe, méret" környezet" (L.337).

Murány, 1271: "Muran", ÁÚO: 8:335. Helység Felvidéken Jolsvától (Jelsava) északnyugatra. Szlov. Muraán.

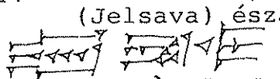

MUR- Á- N(È) "Erős hatalom környezete"

Murga, 1500: "Morga" , Csánki 3:442. Helység Tolna megyében Szekszárdtól északnyugatra.

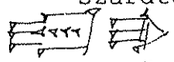

MUR- GA "Tej környezete" ; pl. GA- ZÌ- KÚ- A "Szent tejjel táplált".

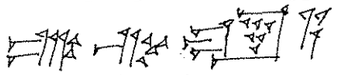

Nagybátony, 1217: "Batvn", Györffy 3:69. Helység Nógrád megyében , 1984-ben Kisterenyével és Szúpatakkal Bátonyterenye néven egyesített helység Pásztótól északra.

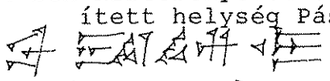

BA- Á- TU_{15}- N(È) "Erős szél munkájának adománya" ; TU_{15}, ḪM, ḪMÌ "szél" (L.399).

Nagybári, 1296: "Bary", ÁÚO. 10:218. Helység Kelet-Felvidéken, 1960-ban Kisbárival (Malé Bara) egyesített helység Zemoléntől (Zemplin) délnyugatra. Szlov. Velká Bara).

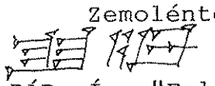

BÁR- $Í_7$ "Folyami szentély" ; BÁR, BÁRA, BARAG "szent hely, berek" (L.344).

Nagybodak, 1272: "Bodak", VSOS. 1:443. Helység Csallóközben , 1960-ban Felbárral (Horny Bar) egyesített helység Somorjától (Samarin) délkeletre. Szlov. Bodíky.

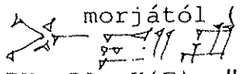

BU- DA- $K(E)_4$ "A vidék fénye" ; BU "fény, ragyogni" (L.371).

Nagyborsa, 1244: "Borsa", HazOkl. 11. Helység Nyugat-Felvidéken Szenctől (Senec) délkeletre. Szlov. Hrubé Borsa).

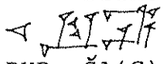

BUR- ŠA(G) "Jó kút".

Nagybozsód, 1220: "Boſold", Vár Reg. 105. Darvashoz tartozó lakónegyed.

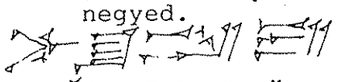

BU- ŠU- (I)L- DA "Magasztos erő (kéz?) általi ragyogás".

Nagybárkány, 1415: "Nagybarkan", Csánki 1:94. Helység Nógrád megyében Salgótarjántól dél-délnyugatra.

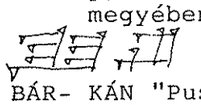

BÁR- KÁN "Pusztai szentély" , pl.

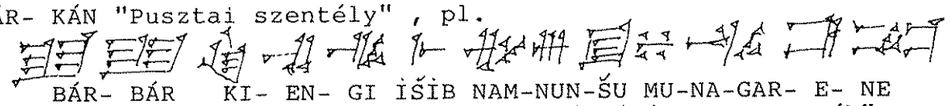

BÁR- BÁR KI- EN- GI ÌŠÌB NAM-NUN-ŠU MU-NA-GAR- E- NE "Sumer szentélyei őt mint papot méltóságra megtették".

Nagyenyed, 1293: "Enud", Györffy 2:141. Helység Erdélyben Gyulafehérvártól (Alba Julia) észak-északkeletre. Rom. Aiud.

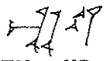

EN- UD "Nap-úr" vagy:

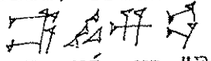

E- NÍ- UD "Erős fényes part".

Nagygéres, +1438: "Naggeres", Csánki 1:348. Helység Kelet-Felvidéken a Felső-Bodrogközben. Szlov. Velky Hores)

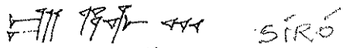

GÉ- ÉR- EŠ "Zúgó buzogányok" ; ÉR "zaj, sírás, zúgás" (.579)

Nagyhalmágy, 1390: "Halmag", Doc.Val. 398. Helység Erdélyben Kőrösbányától (Baia de Criș) északnyugatra. Rom. Halmagiu

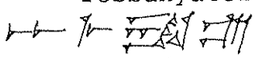

ḪAL- MA_6- Á- GE "Hatalmas isteni erő bázisa".

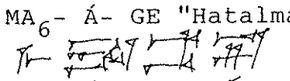

MA_6- Á- GU_4- UŠ "Nagy hatalmú isteni erővel rendelkező".

Á-MAḪ-LUGAL-LA-KAM MÍ-DU_{11}-GA "Nagy királyi hatalommal ellátva" (Sulgi A/95).

Nagyjécsa, 1467: "Eweze", Csánki 2:55. Helység Temesvártól (Timisoara) nyugat-északnyugatra. Rom. Iecea Mare.

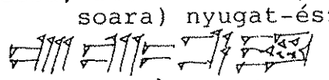

É- Ú- E- ZÈ "Mezőpart melletti ház".

Nagy-kágya, 1278: "Kaga", Györffy 1:629. Helység Bihardiószegtől (Diosig) északkeletre. Rom. Cadea.

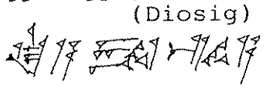

K(Í)-A- Á- GÌ- A "Becsületes munka berke".

Nagykede, 1505: "Kede", Suciu 1:136. Helység Erdélyben Székely-udvarhelytől (Cristuru Secuiesc) észak-északkeletre. Rom. Chedia Mare.

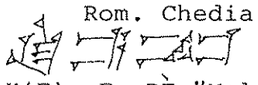

K(E)- E- DÈ "Meleg part helye".

Nagykolcs, 1300: "Kulchua", Sztárai Okl. 1:37. Helység Erdélyben Szatmárnémetitől (Satu Mare) kelet-délkeletre. Rom. Culciul Mare.

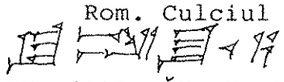

KU- (I)L- ŠU- U- A "Az Úr ereje által védett magas bázis".

Nagykoncsúr, 1885: "Nagy Koncsur", Pásztó és Apcz. térképe. 641 m. magas hegy a Mátrában Szurdokpüspökitől észak-keletre.

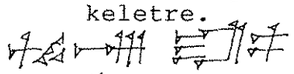

KUN- ŠÚR "Vad berek" ; SÚR "dühös, vad" (L.329).
ŠÚR-DÙ-MUŠEN "sólyom, karvaly".

Nagykonda, 1138/1329: "Kunda", MNy. 32:130. Dombóvárhoz tartozó település.

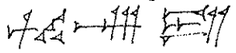

KUN- DA "Környéki berek" ; DA "Mellett, környék" (L.335).

Nagykoszmály, 1332: "Kozmal", Györffy 1:453. Helység Felvidéken Lévától (Levice) észak-északnyugatra. Szlov. Velké Kozmálovce.

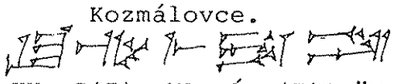

KU- Z(I)- MA_6-Á- (I)L "Magasztos hatalmú isteni erő kedvelt bázisa".

Nagykosztolány, 1208: "Costulan", CDES. 1:117. Helység Felvidéken Pöstyéntől (Piest'any) észak-északnyugatra. Szlov. Velké Kostol'any.

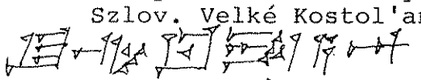

KU- ZI- TUL- Á- ÀM "Erős kút kedvelt bázisa" ; PU, TUL "kút, vályú, gödör, lyuk" (L.511).

Nagykörü, 1219: "Curru", Vár Reg. 4. Helység Szolnok megyében Szolnoktól északkeletre.

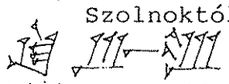

K(I)- UR_4- RU "Aratás építette helység".

Nagylám, 1573: "Laam", VSOS. 3:260. Helység Felvidéken Kékkőtől (Modry Kamen) észak-északkeletre. Szlov. Velky Lom.

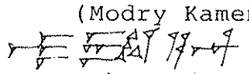

LA- Á- ÀM "Környékbeli gazdagság"

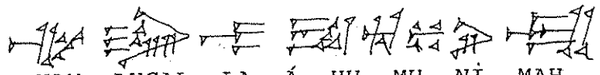

NAM- LUGAL- LA Á ḪU- MU- NI- MAḪ
"Királyságom hatalmát megerősítettem" (Sulgi A/90).

Nagymacséd, 1326: "Mached", Anjou Okm. 2:250. Helység Felvidéken Szeredtől (Sered) délnyugatra. Szlov. Velká Mača.

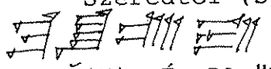

MA- Š(U)- É- DA "Védett föld, templommal".

Nagymad, 1260: "Nagmod", VSOS. L:340. Albárhoz (Dolny Bar) tartozó település a Csallóközben Dunaszerdahelytől (Dunajská Streda) délkeletre. Szlov. Mad.

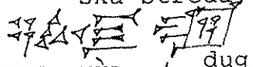

NAG- MÙD / dug MÙD- NAG "Ivó-korsó" (L.394d).

Nagymon, 1214: "Mon", Vár Reg. 303. Helység Erdélyben Zilahtól (Zălău) észak-északkeletre. Rom. Naimon.

MUN "Só" (L.95).("jól épített" ?).

Nagyrada, 1308-26/1370: "Rada", PRT. 7:30. Helység Zala megyében Nagykanizsától észak-északkeletre.

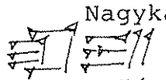

RA- DA "Ár-mellék".

Nagysármás, 1329: "Sarmas", Csánki 5:399. Helység Erdélyben Kolozsvártól (Cluj-Napoca) keletre.

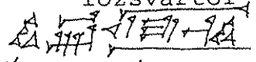

ŠÁR- AMAŠ "Karámok sokasága" ; ŠÁR "összesség, sokaság, világ" (L.396); AMAŠ "karám, akol, hodály" (L.3).
Lásd: Kissármás is.

Nagytapolcsány, 1235: "Tupulchan", SztpKritJ. 1:186. Helység Felvidéken Nyitrától (Nitra) északra. Szlov. Topolcany.

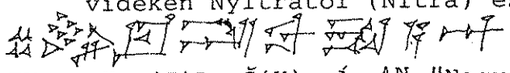

TU_5- PU- (I)L- Š(U)- Á- AN "Nagyszerű kút oldalának fürdője"
Lásd még: Tapolca.

Nagyturány, 1361: "Turan" MNyTK. 45.sz.19. Helység Felvidéken Túrócszentmártontól (Martin) északkeletre. Szlo. Turany

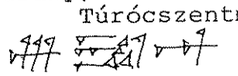

TUR- Á- AN "Hatalmas karám" vagy: "Hatalmas Napisten" ; DUMU-TUR-RA "fiatal gyermek = Felkelő Nap" ; TUR "karám tanya" (L.233) ; TUR "fiatal, ifjúság, gyenge, kevés" (L.144). ^{d}DUMU-ZI "Tammuz isten, Nap-isten"; IB/IP "fiú DUMU MUNUS "leány" ; DUMU-GEME "leány".
TUR-DA "gyermek" (R. Jestin).

Nagyvejke, 1498: "NaghWeyke", Csánki 3:457. Helység Tolna megyében Bonyhádtól északnyugatra.

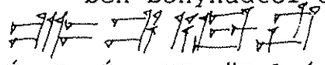

Ú- E- Í$_7$- KE$_4$ "Folyó partjának mezeje".

Nagyvezekény, 1209: "Wezeken", Györffy 1:485. Helység Felvidéken Aranyosmaróttól (Zlaté Moravce) dél-délkeletre. Szlov. Vel'ké Vozokany.

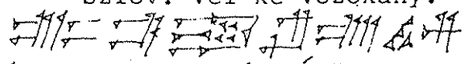

Ú- E- ZE- KE$_4$- É- NÍ "Partmelléke házának mezeje".

Nagyzerind, 1326: "Zerend", Csánki 1:74. Helység a Fekete-Kőrös mellett. Rom. Zerind.

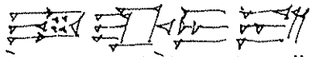

ZE- RE- N(È)- D(A) "Erős ár melletti oldal".

Az imént felhozott helységnevekből látható, hogy árpart, karám, arató kéz, kútmelléki fürdő, tanya, folyóparti mező értelmű neveket csak a föld népe adhatott; nyilvánvalóan az i.e. 3-4-5,000 Dunai-kultúráinak nyelvén.

Nalácvád, 1451: "Nalacz", Csánki 5:114 és "Wad", Csánki 5:114. Helység Erdélyben Hátszegtől (Haţeg) délre. Rom. Nalaţivad.

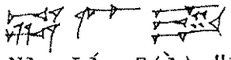

NA$_4$- LÁ- Z(À) "Lelógó szikla mellett"

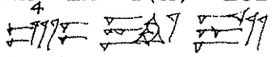

Ú- Á- D(A) "Külső mezővel".

Naszály, 1075, "Nazal", MonStrig. 1:55. 652 m. magas hegy Váctól északra.

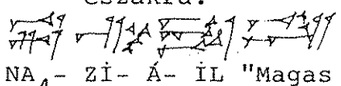

NA$_4$- ZÍ- Á- ÍL "Magas oldalú emelkedő szikla". NA$_4$, IA$_4$ I$_4$, ZÁ "kő, szikla, súly, meteor, kődarab" (L.229).

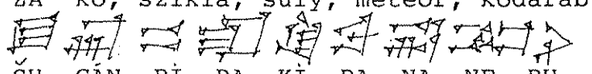

ŠU- GÁN- BÍ- RA KÍ- BA NA$_4$ NE- RU
"Azon mező védelmére azon a helyen követ helyezett el"

Naszód, 1264: "Nazwod", Fejér: CD. 4/3:203. Helység Erdélyben Besztercétől (Bistriţa) észak-északnyugatra. Rom. Năsăud.

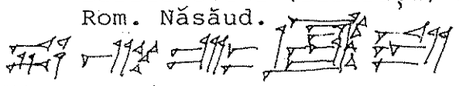

NA$_4$- ZI- Ú- U$_8$- D(A) "Emelkedő szikla juh-mező mellett" (?)

Nemere, 1694: "Nemeren", görög; SzékOkl. 4:333. 1653 m. magas hegy Erdélyben a Fekete-ügy forrásvidékétől északra. Rom. Nemira.

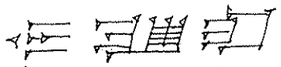

NÈ- MER- RA "Északi szél ereje" ; NÈ "erő", hatalom, haderő" (L.444) ; ^{im}MER-RA "északi szél, észak" (L.347).

Nemesgörzsöny, 1346: "Gursun", Csánki 3:232. Helység Veszprém megyében Pápától északnyugatra.

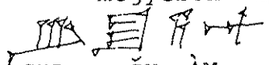

GUR$_{10}$- ŠU- ÀM "Kézi aratás" ; GUR$_{10}$ "aratni" (L.538).

Nemeskosztolány, 1331: "Coztulan", Györffy 1:453. Helység Felvidéken Privigyétől (Prievidza) délnyugatra.

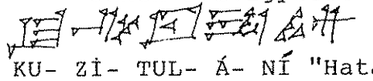

KU- ZÍ- TUL- Á- NÍ "Hatalmas kút emelkedő alapja".

Nemesládony, 1234: "Ladun", ÁÚO. 6:557. Helység Vas megyében Sárvártól észak-északnyugatra.

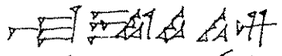

LA- Á- DU$_{10}$- NÍ "Jó környezet gazdagsága" ; LA "gazdagság, vagyon, bőség, teljesség" (L.55) ; DU$_{10}$, DUG "jó, helyes" (L.396).

Nemesnádudvar, 1193: "Nadudor", Györffy 2:434. Helység Bács-Kiskun megyében Bajától észak-északkeletre.

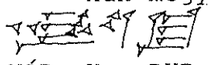

NÁD- U$_4$- DUR "Pihenő hely ahol a nap száll meg".

Nemespann, 1310: "pon", Mon Strig. 2:617. Helység Felvidéken Nyitrától (Nitra) délkeletre. Szlov. Pana.

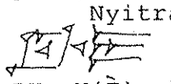

PU- N(È) "Erős kút"

Nemeskosút, 1210: "Qusout", PRT. 1:95. Helység Nyugat-Felvidéken Galántától (Galanta) nyugat-délnyugatra. Szlov. Kosúty.

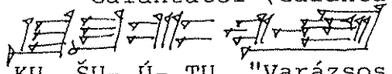

KU- ŠU- Ú- TU$_6$ "Varázsos mező erős kulcsa".

Nemes-nebojsza, 1405: "Neboyza", VSOS. 1:381. 1960-ban Galántával (Galanta) egyesített település Nyugat-Felvidéken. Szlov. Nebojsa.

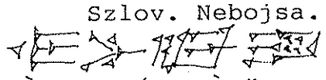

NÈ- BU- Í$_7$- ZÀ "Ragyogó erő a folyó mellett" ; BU "ragyogó, pompás, lélekzik, kihúz, kitép" (L.371).

Nemesvid, 1456: "Wyd", Csánki 2:656. Helység Somogy megyében Marcalitól délnyugatra.

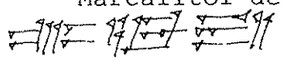

Ú- Í$_7$- D(A) "Mező a folyó mellett"

Német csencs, 1359: "Chench", Csánki 2:741. Helység Burgenlandban Németújvártól (Güssing) észak-északnyugatra. Osztr. Deutsch-Tschantschendorf.

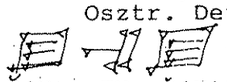

Š(U)- EN- Š(U)"Zálog védelme alatt" ; ŠU "védelem, őrzés" (L.354) ; $lú_{EN-ŠU}$ "jótálló, biztonsági letét, zálog" (L.99).

Nezsider, 1313: "Nesuld" , Anjou Okm. 1:320. Helység Burgenlandban a Fertő-tótól északra. Osztr. Neusiedl am See.

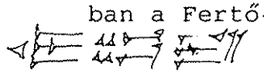

NÈ- ŠÚL- D(A) "A hősi haderő mellett v. haderőnél" ; ŠÚL, ŠUL, DUN "hős, vitéz, uralkodó" (Del.143) (l.ŠUL-GI)

Nyerce, 1434: "Nercze", Csánki 5:3. Helység Erdélyben Bánffyhunyadtól (Huedin) észak-északkeletre. Rom. Mierta.

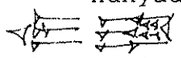

NÈ(R)- ZÈ "A haderő mellett" ; pl.: NÈ-ÍN-DUG-GA "vigyáz rá"

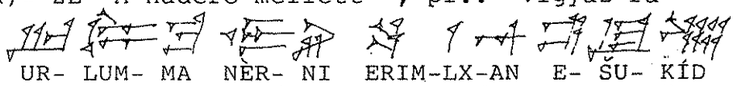

UR- LUM- MA NÈR- NI ERIM-LX-AN E- ŠU- KÍD "Urlumma haderejének 60 emberét otthagyta"

Nyirpazony, 1284: "Pozdum", Szab. Szatm. 92. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Nyiregyházától északkeletre.

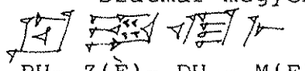

PU- Z(È)- DU_6- M(E) "Mennyei domb kútja mellett".

Nyirtura, 1222: "Tura", Vár Reg. 250. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Nyiregyházától észak-északkeletre.

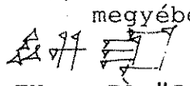

TU_{15}- RÀ "Szél által vert" ; RÀ, RÈ "ütni, verni, eláraszta-ni" (L.328).

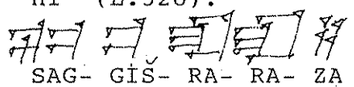

SAG- GIŠ- RA- RA- ZA "Fejeket beversz..." Ninmesarra.

Nyitrabajna, 1424: "Bayna", VSOS. 1:177. Helység Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'cany) nyugatra. Szlov. Bojná.

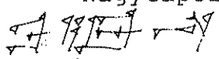

BA- $Í_7$- NA "A nagy folyó ajándéka".

Nyitraludány, 1242: "Ludan", HazOkl. 9. Helység Nyugat-Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'cany) dél-délnyugatra. Szlov. Ludanice.

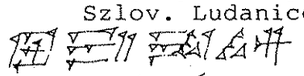

LU- DA- Á- NÍ "Erős környezet bősége".

Nyitraszucsány, 1249, "Zuchan", VSOS. 2:306. Helység Felvidéken Privigyétől(Prievidza) nyugat-délnyugatra.

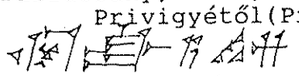

SU_7- ŠA-A- NÍ "Kaszáló műveletlen földje".

Nemes-vita, 1262: "Wyta", Zala Okl. 1:40. Helység Veszprém megyében Tapolcától délnyugatra.

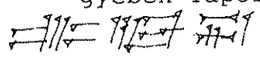

Ú- $Í_7$- TA "Mező a folyónál".

Nemsó, 1242: "Neusua", Fekete-Nagy: Trencsén 160. Helység Felvidéken Trencséntől (Trencin) északnyugatra. Szlov. Nemsová.

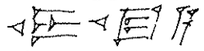

NÈ- U- ŠU- A "Erős úr általi védelem".

Neszele, 1366: "Nezele", Csánki 3:86. Zalaegerszeghez tartozó település.

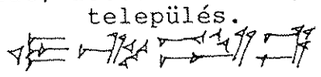

NÈ- Z(Í)- EL- E Magas menedék általi védelem".

Netus, 1309: "Nethus", Suciu 1:424. Helység Erdélyben Szentágotától (Agnita) északkeletre. Rom. Netus.

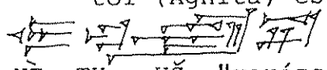

NÈ- TU_6- UŠ "varázsos erő alapította".

Néver, 1156: "Neuerci", CDES. 1:79. Helység Felvidéken Aranyosmaóttól (Zlaté Moravce) nyugat-délnyugatra. Szlov. Neverice.

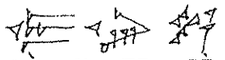

NÈ- U- ER- SÌ "Az úr számára adott (had)erő"..

Nevicke, +1274/14-15. sz.: "Neuichke", Sztp. KritJ. 2/2-3:80. Helység Kárpátalján Ungvártól (Uzsgorod) északkeletre. Ukr. Nyevickoje.

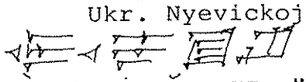

NE- U- Í- ŠU- KE_4 "Nagyrabecsült védúr hadserege".

Nógrád, 1138/1329: "Naugrad", MNy. 32:132. Helység Nógrád megyében Diósjenőtől délre.

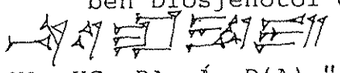

NA- UG- RA- Á- D(A) "A Nap népe erős ár mellett" ; UG, UK "nap, világosság, hatalmas, mérges, uralkodó, király" (Del. 148); NA "ember" ; NA-ME "valaki" ; NA-AB, NE-EB "nép"; NA-NA(-AM) "valamivé lenni, nőni"(Kramer); NA, NAD "nagy, nagyszerű" (Del. 207/1).

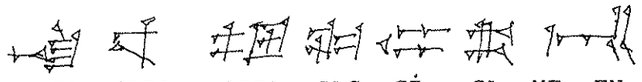

NA- GADA SIPA- SAG- GI$_6$- GA- ME- EN
"I am a sheperd, pastor of the 'black-headed (people'."
(Én egy juhász vagyok, a 'feketefejű nép' pásztora).

Így szeretik fordítani az idegen nyelvészek. Ez a fordítás azonban kirívóan helytelen; a helyes fordítás:
"Gatyás ember, fekete-fejű pásztor vagyok én ".
Azt állítja, hogy ő a 'fekete-fejű', nem pedig azt, hogy ő 'fekete-fejű nép' fölött uralkodik. A nép talán nem volt fekete-fejű. Itt inkább arra kell gondolnunk, hogy Sulgi-király a barnabőrű, feketehajú 'kus' fajtához tartozott, ugyanahhoz, mint Lugalzaggiszi, aki magáról azt mondta, hogy ő:

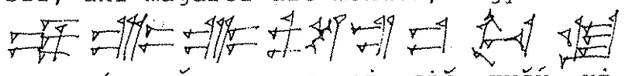

DUMU- Ú- KUŠ PA- TE- SI- GIŠ- KUŠÚ- KI

"Ókus gyermeke (aki) Giskusú város kormányzója (volt)" (Giskusú városának a neve az asszír érában "Umma" lett).
Véleményem szerint DUMU-Ú-KUS összekötteésben áll a DOMONKOS névvel.

Egy másik tévedés a NA-GADA szót "juhász"-nak fordítani, mert sumer nyelven "juhász v. pástor" : NA-KAD (L.70). GADA szótári értelme: "len vászon" (L.90). Az ős-sumer képírás még a gatya nadrág formáját is mutatja: 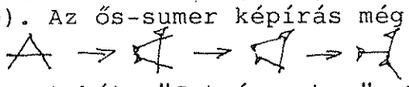

NA-GADA szószerinti fordítása tehát: "Gatyás ember". Kár, hogy a tudós nyelvész urak nem kérték ki a magyar paraszt-ember véleményét. Valahogyan szimpatikus nekem ez a lengemagyarba öltözött Sulgi-király.

Oblik, 1282: "Oblik", ÁÚO- 341. 932 m. magas hegy a kelet-felvidéki Sóvári hegységben Tapolyhermánytól (Hermanovce nad Topľou) nyugat-délnyugatra.

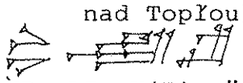

ÙB- LI- K(E)$_4$ "Fenyvesek tája", pl. ÙB-DA TATTAB-BA "a világ négy tája".

Okolicsnó, 1248/1276: "Okolichna", Sztp KritJ. 1:270. Helység Felvidéken Liptószenzmiklóstól (Liptovsky Mikulas) kelet-délkeletre. Szlov. Okolicne.

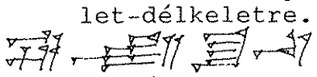

UKU- LI- ŠU- NA "Nagy-erejű fenyők népe".

Okorág, 1183: "Okur", Györffy 2:248. Helység Baranya megyében Szigetvártól dél-délkeletre.

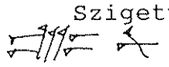

Ú- KÚR "Rossz mező"; mint ŠÀ-A-KÚR "rossz kaszáló"; KÚR "rossz, idegen, más, ellenséges, kór" (L.60). pl.:

MÁ- A- ZU KI- KÚR- RA HÉ- BÉ- IN- TAG
"Hajódat idegen földön összetörték"

Olmod, 1894: "Olmod", mező; Hiv.Hn. 98. Helység Vas megyében Kőszegtől északkeletre.

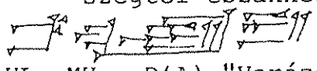

UL- MU$_7$- D(A) "Varázs csillaga mellett".

Ógyalla, 1329: "Gyalla", Csánki 3:500. Helység Felvidéken Érsekújvártól (Nové Zámky) délre. Szlov. Hurbanovo.

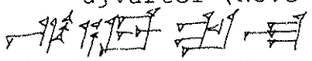

GI- Í$_7$- AL- LA "Kiásott (megkapált ?) folyami nád" ; AL "ásó ásni" (L.298).

Olmányfalva, 1455: "Villa Ulmeni", VSOS 3:219. Helység Felvidéken Besztercebányától (Banská Bystrica) északnyugatra. Szlov. Ulanka.

UL- ME- NÌ "Isteni erő csillaga".

Olomouc, 1268: "Olmuch", ÁÚO. 896. Helység Morvaországban a Morava folyó mellett.

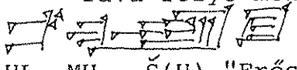

UL- MU$_7$- Š(U) "Erős varázs csillaga". A cseh változat "Olomouc" hasonló jelentésű:
ULU- MU$_7$- U- Š(U) "A védelmező úr varázscsillaga".

Olvár-puszta, 1245: "Olwar", Bakács 164. Tesmaghoz (Tesmák) tartozó település Felvidéken Ipolyságtól (Sahy) dél-délkeletre.

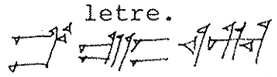

ULU- Ú- ÁR "Dicső mező csillaga".

Ombod, 1373: "Vmbud": Maksai 185. Helység Szatmárnémetitől (Satu Mare) kelet-délkeletre. Rom. Ambud.

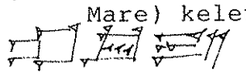

UM- BU$_5$- D(A) "Szél-anya mellett" ; UM, UMU "anya, anyó, nagyanyó"(L.134), pl.:

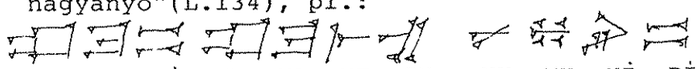

UM- MA- BI UM- MA- ME- EN NU- MU- NI- BI
"Az anyóka (hogy) öregasszony vagyok nem mondta"

Orgovány, 1509: "Orgowan", MNy. 62:166. Helység Bács-Kiskun megyében Kecskeméttől délnyugatra.

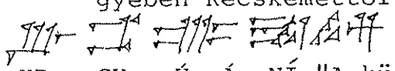

UR$_4$- GU$_4$- Ú- Á- NÍ "A külső mező ökör-gyüjtője" ; UR$_4$ "Gyüjteni, aratni" (L.594); UR$_4$-BI "együtt".

ME MU-E- UR$_4$ "Az isteni erőket összegyüjtötted"
(Ninmesarra, A exordium 8.)

Orló, 1349: "Orlou", VSOS. 2:356. Helység Kelet-Felvidéken Palocsától (Plavec) északkeletre. Szlo. Orlov.

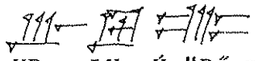

UR_4- LU- Ú "Bő mezei aratás".

Ormingya, 1439: "Gormend", Csánki 1:732. Helység Erdélyben Brádtól (Brad) délkeletre. Rom. Ormindea.

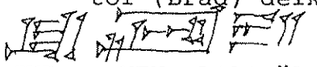

GUR_{10}- MEN- D(A) "Aratás a korona által" (?) ; MEN, MIN_7 "korona" (L.270). A történészeknek kellene feltárniuk, hogy milyen, és kinek, a koronájáról van szó.

Oros, 1315: "Orus", ZichyOkm. 1:152. 1978-ban Nyiregyházával egyesített helység.

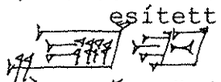

ÙR- $UŠ_{12}$ "Mágia székhelye" ; $UŠ_{12}$ "mágia, boszorkányság, varázslat"(L.17); ÙR "ülés, trón, tető, terasz" (L.255)

ÙR-RA-NÍ BÉ-ÍN-MAL-E "elfoglalta a székét".

Orsós, 1773: "Orsocz", Lex Loc. 246. Helység Kelet-Felvidéken Bártfától (Bardejov) délkeletre. Szlov. Olsavce.

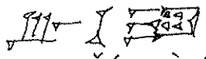

UR_4- ŠÚ- ZÈ "Jövedelmező aratás mellett" ; ŠÚ "jóság, hasznos, jótett" (L.545).

Ósóvé, 1316: "Sinnua", Györffy 1:232. Helység Bácskában Újvidéktől (Novi Sad) északnyugatra. Szerb. Ravno Selo.

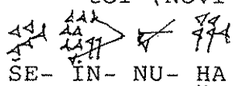

ŠE- ÍN- NU- ḪA "Árpa". (L.367).

Őr, 1221: "Euru", VárReg. 370. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Mátészalkától nyugat-északnyugatra.

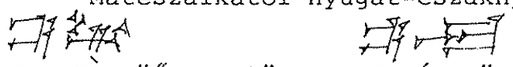

E- URÙ "Őr-part" vagy E- ÚRU "Termelő part"; ÚRU "termelni" (L.56) ; URÙ "őrizni, oltalmazni" (L.331).

Ősagárd, 1405: "Agard", Zsigm Okl. 2/1:470. Helység Nógrád megyében Rétságtól délkeletre.

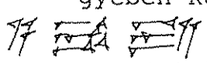

A- GAR- D(A) "A síkság mellett" ; A-ŠAG AGAR-RA "az alföld" (Epic. Par. 16.II.)

Pabar, 1164: "Pobor", Lt Közl. 2:157. Lesenceistvándhoz tartozó határrész.

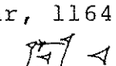

PU- BUR "Forráskút".

Pacola, 1330: "Pozoley", Anjou Okm. 2:506. Helység Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'čany) délnyugatra. Szlov. Obsolovce.

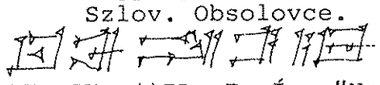

PU- ZU- ()IL- E- $Í_7$ "Nagy erejű kút a folyóparton".

Pád, 1296: "Paad", Györffy 3:298. Helység Erdélyben Piskitől (Simeria) kelet-északkeletre. Rom. Spini.

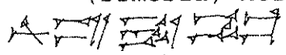

PA_6- Á- D(È) "Meleg környezetű patak".

Padány, 1254: "Padan", VSOS: 2:365. Helység a Csallóközben Dunaszerdahelytől (Dunajská Streda) délkeletre. Szlov. Padán.

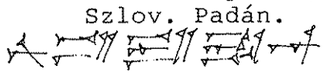

PA_6- DA- Á- AN "Erős oldalú patak".

Padár, 1439: "Podar", Fejér: CD. 11:3. Helység Zala megyében Zalaegerszegtől keletre.

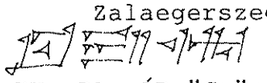

PU- DA- ÁR "Gyönyörű környezetű kút".

Páhi, 1490: "Pah", Csánki 3:341. Helység Bács-Kiskun megyében Kiskőröstől észak-északkeletre.

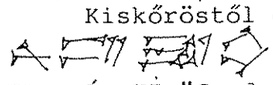

PA_6- Á- ḪÍ "Gazdag oldalú patak" ; ḪÍ "bőség, fölösleg" (Del.1).

Pakod, 1276: "Pokud", Zala Okl. 1:80. Helység Zala megyében Zalaszentgróttól nyugat-északnyugatra.

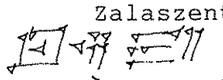

PU- KÙ- D(A) "Szent kút mellett".

Pákozd, 1498: "Pakozd", Csánki 3:341. Helység Fejér megyében a Velencei tó partján.

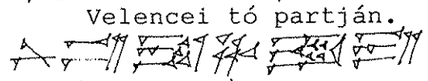

PA- Á- KU_6- Z(È)- D(A) "Termékenyítő erejű patak oldala mellett. KU_6 "termékenység, bőség, hal" (L.589).

Palkonya, 1296: "Polkona", Györffy 1:355. Helység Baranya megyében Siklóstól északkeletre.

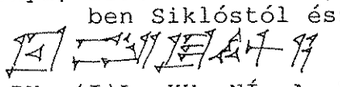

PU- (I)L- KU- NÍ- A "Magas kút fenséges fekvéssel" ; NÍ : "fenséges, félelmetes, tiszteletteljes" (L.399)

NÍ-ME-LÁM U-LU-DA NAM-LÚ-U-LÚ U-MU-RE-GÍN

"Mikor (a te) viharos ragyogásodban az emberiség hozzád jön (Nin-me-šár-ra 21)

NÍ- TE- GA ; NÍ- TE ; NÍ- MU ; NÍ- ÍL
"tisztelte" ,"fenségesen","önmagam", "kitűnő"

NÍ- GUR- GUR- GAL ; NÌ- UR_5 ; NÍ NÍ- RÍ- A
"nagy rémület(tel)";"tulajdonság"; "katonaság"; "család"

DÍNGIR-GAL-GAL-E-NE BÁR-MAḪ NÍ-TE MU-UN-KÌ-DÚR-MU-A
"A nagy istenek a hatalmas szentélyben fenségesen leültek."
NÍ-TE-A-NÌ ŠU-MÍ-NÌ-ÍB-GÌ-GÍ ; NÍ HÉ-EB-ŠÌ-TE-EN-TE-EN
"egymás között tanácskoztak" "hogy ott felfrissítsék magukat." (Sulgi 33)
ÍM-MER-RA ÍM-U-LU UR_5-BÌ NÍ-BÌ-A ḪU-MU-UN-ŠA
"az északi szél és déli szél együtt egymásra üvöltöttek."

Pándzsa, 1323: "Pansa", Györffy 2:5. Győr alatt a Rábába torkoló patak.

PA_6- Á- N(È)- ŠA$(G)_5$ "Jó erejű oldal patak".

Pánk, 1491: "Paank", Csánki 4:121.Helység Erdélyben Dobrától déldélnyugatra. Rom. Panc.

PA_6- Á- N(È)- K$(E)_4$ "Erős munka patakja".

Pány, 1274: "Paan", Györffy 1:127. Helység Kelet-Felvidéken Szepsitől északkeletre. Szlov. Panovce.

PA_6- Á- AN "Patak amely erős".

Pányád, 1214: "Panad", Vár Reg. 324. Vésztőhöz tartozó település.

PA_6- Á- NÍ- Á- D(A) "A munka patakjának oldala mellett".

Pányok, 1263: "Panc", Györffy 2:127. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Göncről észak-északkeletre.

PA_6 Á- N(È)- K$(E)_4$ "Erős munka patakja".

Pápateszér, 1292: "Thezar" , Fejér: CD. 6/11:241. Helység Veszprém megyében Pápától kelet-északkeletre.

TU_6- E- Z(Ì)- A- RÌ "Emelkedő parton fekvő varázs"

PA_6-SÌKÌL-NUN-NA-KA A NAG-GÁ
"A herceg tiszta patakja vízzel itatja" (Temple Hymn No. 1/5, 17. old.)

Papolc, 1567: "Papolcz", Suciu 2:30. Helység Erdélyben Kovásznától(Covasna) délnyugatra. Rom. Păpăuți.

PA- PU- (I)L- Z(È) "Magas kút melletti fa".

Parác, 1332: "Paraz", Csánki 2:105. Helység a Bánságban Temesvártól (Timișoara) dél-délnyugatra. Rom. Parta.

PA_6- RA- Á- Z(À) "Hatalmas árvizű patak mellett".

Paraszt-dubova, 1420: "Dubowa", Kavuljak. Helység Felvidéken Árvaváraljától (Oravsky Podzámok) keletre.
Szlov. Sedliacka Dubová.

DU_6- BU- Ú- A "Ragyogó domb a mezőn".

Parád, 1549: "Parad", Dézsm. 85. Helység Heves megyében Gyöngyöstől észak-északkeletre.

PA_6- RA- Á- D(A) "Hatalmas árvizű patak mellett"

Páring, 1864: "Barang", Hunfalvy J.: MBir 2:160. Hegy a Déli-Kárpátok vonulatában. Rom. Muntii Paringulni.

BÁR- AN- G(E) "Az ég szentélye".

Patalom. 1275: "Pothlon", Csánki 2:635. Helység Somogy megyében Kaposvártól északkeletre.

PU- TU_6- LÙ- M(E) "Mennyei bőség varázskútja".

Pátfalu, 1273: "Path-falva", UrkBurg. 1:43. Helység Burgenlandban Nezsidertől (Neusiedl am See) dél-délkeletre.
Osztr. Podersdorf am See.

PA_6- Á- TU_6 "Varázsos oldalú patak".

Pazsag, 1268: "Psog", Györffy 100. Legelő Bogácstól délre.

PU- ŠU- G(Ì) "Öreg kút" ; ŠU-GÍ "öreg" (L.354).

Pécsbagota, 1262: "Bagatha", Györffy 1:275. Helység Baranya megyében Pécstől délnyugatra.

BA- GA- TU_6- A "Mesés part általi ajándék" (?) v. királynő által(?) ; GA-AN-NA "az ég királynője".

Pervát-puszta, 1415: Porwad", Csánki 3:248. Bársonyoshoz tartozó település.

BUR- Ú- Á- D(A) "Kút külső mező mellett".

Perény, 1220: "Puruen", Vár Reg. 116. Helység Kelet-Felvidéken Nagyidától (Vel'ké Ida) dél-délkeletre. Szlov. Perin.

BURU- É- NÍ "Templom forráskútja". (BUR / PUR)

Póca, 1343: "Poulcha", Anjou Okm. 4:347. Kötcséhez és Kapolyhoz tartozó határrész.

PU- UL- ŠU$_4$- A "Ősrégi rongált kút" ; pl.:

^{d}NIN- GIR- SU- GE ^{sa}ŠU- GAL- NI Ù- NI- ŠU$_4$

"bár Ningirszu isten nagy harci-hálója törné őket össze !"

Pereszteg-tacskánd, 1332: "Twskand", Csánki 2:82. Lakótelep Káldtól délnyugatra.

TUŠ- KÁN- D(A) "Szállás a pusztában" ; DÚR, DURUN, TUŠ "lakni, szállás, ülni, alap, lenni" (L.536)

Pódafa, 1384: "Polda falua", Kázmér: Falu 4. Hegyetéhez (Kutniky) tartozó település a Csallóközben Dunaszerdahelytől (Dunajská Streda) délkeletre. Szlov. Povoda.

PU- (I)L- DA "Magasztos kút mellett".

Podolin, 1299: "Podolin", SztpKritJ. 2/4 220. Helység Felvidéken Késmárktól (Kežmarok) észak-északkeletre. Szlov- Podolinec.

PU- DUL- ÍN "Kender domb kútja" ; DU$_6$, DUL "domb, halom, beborítani, befödni, legyőzni" (Del.90). Pl.:

SAḪAR- DUL- KID- BI EDIN- NA KI- BA Í- UŠ- UŠ "Homok sír-halmokat a síkságon azon a helyen föléjük halmozott" (Ningirszu).

Polena, 1548: "Polena", Dezső: Oc.2. Helység Kárpátalján Szolyvától (Szvaljava) észak-északnyugatra. Ukr. Poljana.

PU- (I)L- E- NA "Nagyszerű part magas kútja".

Pomáz, 1138: "Pomaz", MNy. 32:204. Helység Pest megyében Szentendrétől délnyugatra.

PU- MA$_6$- Á- Z(U) "Mágikus szertartás(ok) kútja" ; Á-ZU : "mágia" (L.334) ; MA$_6$, ME "szertartás, isteni erő" (L.2).

Pominóc, 1299: "de villa Pmnen", CDES. L:253. Szedmerőchöz (Sedmerovec) tartozó helység a Felvidéken.

PU- ME- NE- NE "Az isteni erők kútja".

Pomogy, 1268/1269: "Pomog", UrkBurg. 146. Helység Burgenlandban Nezsidertől (Neusiedl am See) dél-délkeletre. Osztr. Pamhagen.

PU- MU- GI$_4$ "Visszamondó kút" ; MU "mondani, név, magas" (L.61) ; GI$_4$, GE$_4$ "válaszolni" (L.326).

Pónic, 1533: "Punytz", Kranzm-Burg. 127. Helység Burgenlandban Németújvártól (Güssing) észak-északkeletre. Osztr. Punitz.

PU- N(È)- Í$_7$- TI- Z(È) "Erős kút az élet folyója mellett".

Porrog, 1536: "Porrog", MVV. Somogy vm. 130. Helység Somogy megyében Csurgótól nyugat-északnyugatra.

BUR- RUG "Ragyogó forrás" ; RUG "ragyogó, ragyogni" (L.441).

Poruba, 1430: "Poruba", VSOS. 2:427. Helység Felvidéken Privigyétől (Prievidza) északnyugatra.

BUR- UB- A "A vidék kútja" ; UB "vidék, táj, belső helység" (L.30).

Potom, 1402: "Poton", Zsigm. Okl. 2/1:197. Devecserhez tartozó határrész.

PU- TÙN "Sekély kút" ; TÙN, DÙN "sekély, edény, has" (L.595 ZÁ-TÙN "sekély szikla, zátony".

Pozba, 1245: "Pazuba", Györffy 1:467. Helység Felvidéken Nagysallótól (Tekovské Luzany) nyugatra.

-BA = BI-A "az övében"

PA- ZU- BA "Erejében kiváló" ; PA "első, kiváló, csúcs, fa" (L.295).

Pozsega, 1150: "Posega", An.43. Város Szlavóniában (Slavonska Pozega).

PU- ŠE- GA "Jóságos kút" ; ŠE-GA "kedvelt, jóságos" ; pl.:

DUG- BÌ DUG- GA- ŠE- GA DÌ- KUD- MAḪ- AN- NA
"Az ő szava jóságos szó (ő) az ég fenséges bírája".

Pozsony, 1138: "Poſon", MNy. 32:132. Város Felvidéken.

PU- ŠU- AM "Védett kút".

Pozsonyvezekény, 1297: "Vezeken", Smilance: Vod.. Helység Felvidéken Galántától (Galanta) dél-délnyugatra. Szlov. Vozokány.

U- E- ZÈ- KE_4- É- NÍ "Part melletti ház ura".

Puhó, 1332: "Poho", Fekete-Nagy: Trencsén 89. Helység Felvidéken Zsolnától (Zilina) délnyugatra. Szlov. Púchov.

PU- ḪU- Ú "Mezei madár kútja" ; ḪU "madár" (L.78).

Pula, 1357: "Pula", Zala Okl. 1:581. Falu Veszprém megyében Nagyvázsolytól északnyugatra.

PU- LA "Gazdag kút".

Pusztabábocka, 1138: "Babuſa", MNy. 32:133.134. Öcsödhöz tartozó lakónegyed.

BA- Á- BU_5- $ŠA_6$ "Jó szél munkájának ajándéka".

Pusztacsán, 1366: "Chan", Csánki 5:696. Falu Erdélyben Tordától (Turda) észak-északnyugatra. Rom. Ceanul Mic.

$ŠA_5$- Á- AN "Erős berek". v. "Erős kaszáló".

Pusztacsó, 1248: "Cho", ÁÚO. 770. Helység Vas megyében Kőszegtől délkeletre.

ŠU- Ú "Mezei munka".

Pusztakócs, 1388: "Kowch", Zsigm.Okl. 1:39. Egyekhez tartozó település.

KU- Ú- ŠU "Erős mező központja"

Pusztaradvány, 1300: "Radwan", Györffy 1:133. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén megyében Gönctől nyugatra.

RA- DU_{10}- Ú- Á- NÍ "Hatalmas mező kedvező árja". Pl.:

TIGÌ NÌ- DU_{10}- GE SÌ ḪA- BA- NÌ- SÁ
"A "Tigi" (hangszert) édesen játszani rendeltem"
(Sulgi himnusz A. 54).

GÌG- BAR- ÀM Ù- SA- DU_{10}- GA- GE ḪE- EN- GÚB- BA
"..hogy éjfélkor édes álomban megmaradjon...".

Pusztatopa, 1341: "Tupa", Csánki 5:419. Helység Erdélyben Kolozsvártól (Cluj-Napoca) északnyugatra. Rom. Topa Mica.

TU_5- PA_6 "Pataki fürdő".

Pusztavacs, 1384: "Wach", Bártfai Szabó: Pest 96. Helység Pest megyében Dabastól keletre.

Ú- A- $Š(U)_4$ "Víz-rongálta mező".

Pusztazámor, 1269: "Zumur", FMTE. 308. Helység Pest megyében Érdtől nyugatra.

ZU- MU_7- UR "Varázs-erő által védett".

Putnok, 1283: Puthnuk", ÁÚO. 12:382. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Ózdtól északkeletre.

PU- TU_6- NU_5- $K(E)_4$ "Nagy varázs kútja" ; NU_5(-G) "nagy" (L.72).

Rába, 1150: "ad Rabam" (lat. acc.), An. 50. Győrnél a Mosoni-Dunába ömlő folyó.

RA- Á- BA "Hatalmában az áradás".

Rábapatona, 1231: "Pogona", Györffy 2:616. Helység Győr-Sopron megyében Győrtől nyugat-délnyugatra.

PU- GU_4- NA_5 "Nagyszerű ökrök kútja".

Radács, 1261: "Radach", VSOS. 2:46. Helység Kelet-Felvidéken; 1964-ben Radatica néven Sárosszentimrével (Meretice) egyesített helység Eperjestől (Prešov) délnyugatra. Szlov. Radačov.

RA- DA- Á- Š(U) "Nagy erejű külső árvíz"

Radafalva, 1451: "Rada falwa", Csánki 2:787. Helység Burgenlandban Németújvártól (Güssing) nyugat-délnyugatra. Osztr. Rudersdorf.

RA- DA "Hatalmas ár(víz)" ; DA, ^{giš}DA "-mellett, oldal, környék, erő, hatalom, tehetség" (Del.130).

Radóc, 1324: "Radobicza", Györffy 1:468. Helység Felvidéken Oszlánytól délkeletre. Szlov. Radobica.

RA- DU_{10}- Ú- BÌ- ZA "Mezeje melletti kedvező ár(víz)".

Radvány, 1263: "Radwana", SztpKritJ. 1:424. Település Besztercebányától (Banská Bystrica) délkeletre. Szlov. Radvan.

RA- DU_{10}- Ú- Á- NA "Külső mezejébeni kedvező ár(víz)". Pl. GI_6-A-NA "az ő éjszakáján" ; É-GÌBÌLA-NA "az ő új házában" ; É-URU-KÙ-GA-NA "a szent városbani házában"; a -NA a NI-A összevonása.

Ragyolc, 1439: "Radocz", Csánki 1:105. Helység Felvidéken Fülektől (Fil'akovo) dél-délkeletre. Szlov. Radovce.

RA- DU_{10}- Z(È) "Kedvező ár mellett".

Rakaca, 1273: "Rakocza", Györffy 1:802. Falu Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Szendrőtől északkeletre.

RA- KU_6- ZÀ "A termékenység árja mellett"; KU_4, KU_6 "termékenység, sokaság, hal" (L.589).

Rajcsány, 1299: "Rajcsan", Fejér: CD. 6/2:1. Helység Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'cany) északkeletre. Szlov. Rajcany.

RA- $Í_7$- ŠU- Á- AN "Hatalmas erejű folyami ár".

Rakamaz, 1067k.: "Rakamoz", ÁÚO. 16. Helység Szabolcs megyében Nyíregyházától északnyugatra.

RA- KA- MU_7- ZÈ "Varázsos (folyó)torkolat melletti ár".

Rakasz, 1300: "Rakas", Csánki 1:434. Helység Kárpátalján Nagyszőlőstől (Vinogradov) északkeletre. Ukr. Rokoszov.

RA- KAS "Romboló ár(víz)" ; KAS, KAZ, GAZ "összetörni, rombolni, letaposni, feláldozni, leölni" (L.192); pl.:

GU_4- ḪA- BA- NÌ- GAZ "Ott ökröket öltem le" "SulgiA52)

^{d}EN- LÍL- LE ŠAG- URU- NA- KA ḪA- NÌ- GAZ- E "Enlíl isten városuk közepén törje őket össze!"(Entemena).

Rákóc, 1266: "Rakouch", Sztáray Okl. 1:11. Falu Kelet-Felvidéken az Ondava folyó mellett. Szlov. Rakovec na Ondavou.

RA- Á- KU_6- Ú- ŠU "Művelt mező termékenyítő erejű árja".

Rakolc, 1324: "Rakolcz", Fejér: CD. 2:556. Helység Felvidéken Besztercebányától (Banská Bystrica) délre. Szlov. Rakytovce.

RA- KU_6- (I)L- Z(È) "Magasztos termékenyítő ár mellett".

Rákos, 1530: "Rakos", Inczefi: Makó 214. 1963.ban Makóval egyesített település.

RA- Á- KU_6- Š(U) "A termékenység erejének árja".
A sokat emlegetett "Ákos-madár" úgy látszik, hogy azonos azzal a Turul-madárral, aki Emese ősanyánk fogamzását előidézte.
Ilyen vonatkozásban Rákos-mezeje, ahol az országgyűléseket rendszeresen tartották, valláserkölcsi jelentőséggel is rendelkezett, amennyiben ott az ősi Turul (TUR-UL-LU "Felkelő Nap") termékenyítő, nemzetszaporító isteni ereje jelenlétét feltételezték és annak igazságszerető gondviselésében bíztak.

Ráma, +1135: "Rame que" (lat.), CDES:71. Bosznia egy vidéke.

RA- Á- ME- KE_4 "Mennyei erő árja".

Ramocsa, 1378: "Ramacha", Csánki 3:97. Helység Zala megyében Lentitől észak-északnyugatra.

RA- MA- Š(U)- A "Megművelt föld árja".

Ránk, 1332: "Rank", Györffy 1:134. Helység Keletfelvidéken Kassától (Kosice) északkeletre. Szlov. Rankovce.

RA- Á- NÈ- $K(E)_4$ "Hatalmas erő árja"

Rás, 1270: "Raas felde", Györffy 1:134. Helység Kelet-Felvidéken Kassától (Košice) északkeletre. Szlov. Hrašovík.

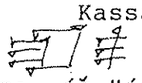

RA- ÁŠ "Átkos ár" ; ÁŠ, ÁŠ-BAL "átok, káromkodni, tilalom" (L.33).

Ratkó, 1413: "Rathko", Csánki 1:144. Helység Felvidéken Jolsvától (Jelšava) nyugat-délnyugatra. Szlov. Ratková.

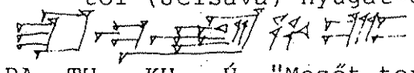

RA- TU_6- KU_4- Ú "Mezőt termékenyítő varázsos ár".

Ratnóc, 1240: "Ratun", Sztp KritJ. 1:208. Helység Felvidéken Pöstyéntől (Pešt'any) dél-délkeletre. Szlov. Ratnovce.

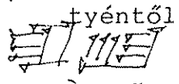

RA- TÙN "Sekély ár" ; TÙN, DÙN "sekély, alacsony, has" (L.595) Lásd. ZÁ-TÙN "zátony".

Ráton, 1259: "Rathon", Györffy 3:519. Helység Erdélyben Szilágysomlyótól (Şimleul Silvaniei) délkletre. Rom. Ratin.

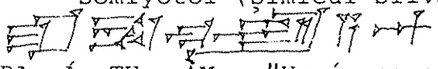

RA- Á- TU_6- ÀM "Varázsos erejű vízár".

Rátót, 1428: "Rathod folua", Csánki 288. Helység Vas megyében Szentgotthárd és Körmend között.

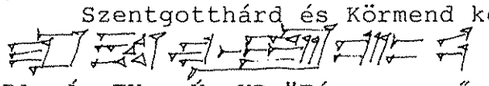

RA- Á- TU_6- Ú- UD "Fényes mező varázsos erejű árja".

Rava, 1566: "Rawa", Suciu 2:86. Helység Erdélyben Székelykeresztúrtól (Cristuru Secuiesc) nyugat-északnyugatra. Rom. Roua.

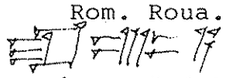

RA- Ú- A "Tápláló vízár" ; Ú-A "tápláló, élelmező" (L.318)

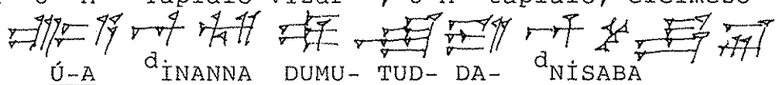

Ú-A ^{d}INANNA DUMU- TUD- DA- ^{d}NISABA
"Inanna istennő táplálója Niszaba istennő szülte gyermek" (Lugalzaggiszi).

Rázom-puszta, 1265: "Raazon", SzabSzatm. 124. Lakótelep Tiszalöktől nyugatra.

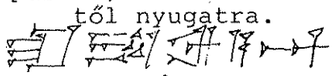

RA- Á- ZU- ÀM "Mágikus vízár" ; Á-ZU "mágia" (L.334)

Recsk, 1332: "Reske", Ortvay: EgyhFöldl. 1:179. Helység Heves megyében Egertől nyugat-északnyugatra.

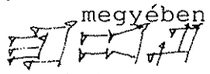

RE- ÈŠ- KE_4 "Szent berek árja".

Regöly, 1315: "Regun", Csánki 3:447. Helység Tolna megyében Tamásitól délkeletre.

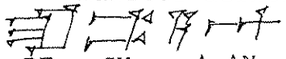

"Erős árvíz".

RE - GU_4 - A-AN ; GU_4, GUD "erős, hős, ökör" (L.2), EDIN-GUD-DA "az ökör-mező" ; ŠA-GU_4 "gulyás"; GU_4-DA-UR-RA "befogott/jármos ökör"; $^{mul}GU_4$-ÁB "tinó", GU_4-AN-NA "démon, fém, érc"; $^{iti}GU_4$-AN-NA "a Bika csillagkép"; $^{iti}GU_4$-SI-SÁ, $^{iti}GU_4$ 2.-ik hónap, ápr., máj.; $^{d}GU_4$-UTU "Merkúr bolygó".

Rém, 1466: "Rym", Csánki 2:207. Helység Bács-Kiskun megyében Bajától északkeletre.

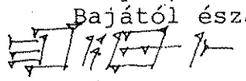

R(E)- $Í_7$- M(E) "Mennyei erejű folyam árja".

Remecse, 1785: "Remecse", Veszpr HtLex. 338. Halimbához tartozó település.

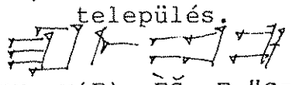

RE- M(E)- ÈŠ- E "Szent berekbeni isteni erejű ár"

Remíz, 1978: "Remiz", MoFnt.2: Somogy m. 24. Határrész Berzencétől keletre.

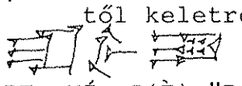

RE- MÍ- Z(È) "Barátságos ár mellett" ; MÍ "nő, asszony, kedves, barátságos" (L.554); MÍ-DU_{11}-GA "a jó anya", pl:

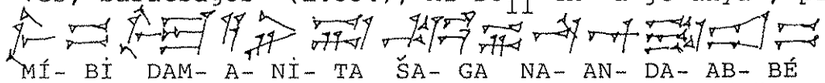

MÍ- BÌ DAM- A- NÌ- TA ŠA- GA NA- AN- DA- AB- BÉ
"Asszonya férjével szerelemről többé nem beszél" (Ninmesarra, 55).

Rezula, 1860: "Rezula", SMFN. 394. Határrész Várdától északra.

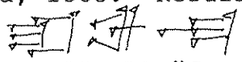

RE- ZU- LA "Gazdag erejű vízár".

Rima, 1246: "Rima", Györffy 2:548. A Sajó jobboldali mellékfolyója.

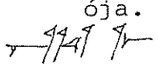

RÌ- MA_6 "Isteni erejű rohanás" ; RÌ (-RÌ) "vágtatni, rohanni, letaposni, alámeríteni, ráfeküdni, ajándékozni" (L 86),

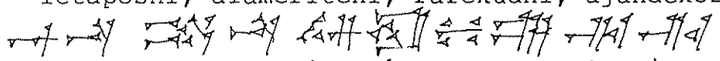

AN- NA EDEN-NA ÍM- KÍM MU- UN- RÌ- RÌ
"A síkság felett viharként rohant előre".

Rimazaluzsány, 1379: "Zalusan", Györffy 3:274. Helység Felvidéken Rimaszombattól (Rimavská Sobota) észak-északnyugatra. Szlov. Rimavské Zalužany).

ZAL- UŠ$_{12}$- Á- ÀM "Erős varázs ragyogása" ; UŠ$_{12}$ "varázs" (L.17).

Rókus, +1288/1290/1322: "Rokus", SztpKritJ. 2/2-3:393. Helység a felvidéki Szepességben Késmárktól (Kežmarok) észak-nyugatra. Szlov. Rakúsy.

RU- Ú- KU$_6$- ŠU "Megművelt termékeny mező által felépített". RU "megcsinálni, odaígérni, odaadni, építeni" (L.68)

Rozgony, 1270: "Ruzgun", Györffy 1:136. Helység Felvidéken Kassától (Košice) északkeletre. Szlov. Rozhanovce.

RU - ZU - GÙN "Fényes győzelmi áldozat".

BÁR- RU- A- Dingir- RÌ- NE
"Az isteneknek adományozott szentély".

Romonya, 1542: "Romonya", BarHelyt. 1972.44. Helység Baranyában Pécstől keletre.

"Tekintélyes férfi által épített" v. RU- MU- NÍ- A "Óriási malom által felépített".

Rozsnyó, 1291: "Rosnoubana", Mon Strig. 2:279. Felvidéki város a Sajó mellett. Szlov. Roznava.

RU- Š(E)- NU$_5$- Ú "Mezei gabona-mag által felépített". NU$_5$,NUMUN "mag" (L.72).

Rőd, 1292: "Revd", Csánki 5:396. Helység Erdélyben Kolozsvártól (Cluj-Napoca) délkeletre. Rom. Rediu.

RE- Ù$_6$- D(Ì) "Csodálnivaló vízár"; U$_6$-DI TAG-GA "csodálatosan feldíszítve"; U$_6$-DU$_{10}$ "csodálattal ránézni" (L.449).

Röszke, 1439: "Rezke", Zichy Okm. 672. Helység Csongrád megyében Szegedtől dél-délnyugatra.

RE- ZÌ- KE$_4$ "Az élet vízárja".

Rőt falva, 1279: "Reuch", Urk Burg. 1:140. Helység Burgenlandban Lékától (Lockenhaus) kelet-északkeletre. Osztr. Rattersdorf.

RE- Ú- Š(U) "Védett mező vízárja".

Rugon falva, 1518: "Rwgon falvva", Kázmér: Falu 273. Helység Erdélyben Székelykeresztúrtól (Cristuru Secuiesc) észak-keletre. Rom. Rugănești.

RU- Ú- GÙN "Ragyogó mező adománya" ; GÙN "ragyogni, villogni" (L.352a).

Russ, 1470: "Rws", Csánki 5:119. Helység Erdélyben Hátszegtől (Haţeg) észak-északkeletre. Rom. Ruși.

RU- Ú- Š(E) "Gabona-föld adta".

Saca, 1328: "Zethyze", Györffy 1:138. Kassával (Košice) 1969-ben egyesített helység Kelet-Felvidéken Nagyidától (Velká Ida) északra. Szlov. Saca.

Z(I)- E- TU$_6$- Í$_7$- ZÈ "Varázsos parti menedék a folyó mellett".

Ságod, 1336: "Sagud", ZalaOkl. 1:320. Zalaegerszeggel 1969-ben egyesített település.

ŠA$_5$- Á- GUD "Külső ökör legelő", pl.: KÌ-ḪUŠ ŠA$_5$-TÚM-MA-RÌ-A "Megható helység, kitűnő legelőn fekvő"(TH. No. 15/188)

Sajó-kaza, 1231: "Kaza", Györffy 1:779. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Kazincbarcikától nyugat-északnyugatra.

KA- ZA "Kő-kapu" v. "Torkolat mellett"(?).

Sajó-lenke, 1323: "Nenke", Györffy 2:529. Helység Felvidéken Tornaljától (Safárikovo) kelet-délkeletre. Szlov. Lenka.

N(È)- E- N(È)- KE$_4$ "Erős part ereje".

Sajó-senye, 1312: "Sene", Györffy 1:803. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Miskolctól észak-északkeletre.

ŠE- E- N(Ì)- E "Kövér partról való gabona"; NI "kövér, teli, duzzadt" (Del. 122).

Sajó-tiba, 1334: "Tyba", Ila 4:126. 1924-ben Lekenyével (Bohunovo egyesített helység Pelsőctől (Plesivec) dél-délnyugatra Szlov. Tiba.

TI- Í$_7$- BA (-A) "Folyó adta élet"; BA "adni, felajánlani,

ajándék" (L.5).

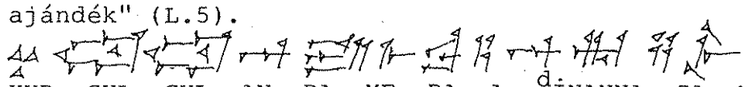

KUR- GUL- GUL AN- DA ME- BA- A ^{d}ÍNANNA ZA- MÍ
"Országok pusztítója az ég által isteni erővel megajándékozva Inanna istennő, üdvöz légy!"
(Ninmešarra, XVII, 152)

Salgó, 1341: "Castri Salgov", Fejér: CD. 8/4:5. 625 m. magas hegy Salgótarjántól északkeletre.

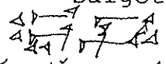

ŠAL/ŠUL- GÚ "Legfőbb hős" (Napisten), vagy:
ŠAL/ZAL- GÚ "Legfőbb ragyogás" (Nap); ŠUL "hős, férfi"(L.467
ZAL "ragyogni, csillogni" (L.231)

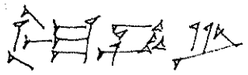

NÍN-GÚ-TUKU "Legelső úrnő".

Sarádi-patak, 1471: "Sarad", Csánki 3:448. Jágónaknál kezdődő és Kaposszekcső alatt elmenő csatorna.

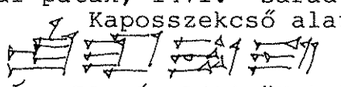

ŠA$_5$ RA- Á- D(A) "Hatalmas árvíz melletti legelő".

Sári, 1268/1269: "Saary", Pest Reg. 56. 1966-ban Dabassal egyesített falu.

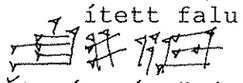

ŠA$_5$ ÁR- Í$_7$ "Híres folyami (csatornamenti ?) legelő".

Sáta, 1281: "Satha", Herman Ottó: Mur. Évkönyv 22-23:92, Mizser Lajos. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Ózdtól délkeletre.

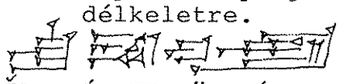

ŠA$_5$- Á- TU$_6$ "Varázsos környezetű legelő" ; ŠA$_5$, ŠA$_5$-A "kaszáló, berek" (L.97) ; pl.: AŠAG-GA ŠU-BÀ-NÍ-ÍN-TÌ A ^{d}EN-KÍ-GA-KA "A legelők megkapták Enki-isten vizét".
(Langdon: Paradicsom eposz, Ob.II33

Sióagaárd, 1466: "Agar, Agard", Csánki 3:413. Helység Tolna megyében Szekszárdtól északnyugatra.

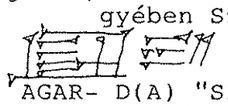

AGAR- D(A) "Síkság mellett"; A-GAR "síkság" (L.579) ; AGAR "síkság" (L.579); A-ŠAG AGAR-RA "alföld"; pl.:

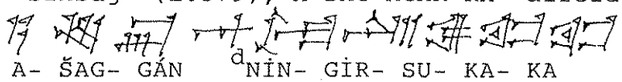

A- ŠAG- GÁN ^{d}NÍN- GÍR- SU- KA- KA
"Ningirszu isten sík pusztája".

Siroka, 1330: "Syroka", Fejér: CD. 3:512. Helység Kelet-Felvidéken Eperjestől (Prešov) nyugatra. Szlov. Široké.

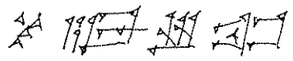

Š(E)- Í$_7$- RU- KA "A folyó adományának gabonája".

Soborsin, 1479: "Zawasim", Csánki 1:763. Helység Erdélyben Lippától (Lipova) kelet-délkeletre. Rom. Savirsin.

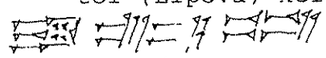

ZÀ- Ú- A- ŠÌM "Káka takarmány melléke"; Ú-ŠÌM "káka, gyomnövény" (L.318).

Sodakpuszta, 1391: "Swdak", ZsigmOkl. 1:212. Helység Lengyeltótitól délkeletre.

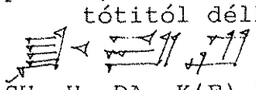

ŠU- U- DA- K(E)$_4$ "Hatalmas úr védelme".

Sokoró, 1061/17.szd.: "Sokorow", Györffy 2:623. Dombos vidék Győrtől délre.

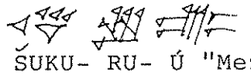

ŠUKU- RU- Ú "Mező adta ellátás" ; pl.:

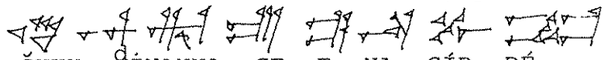

ŠUKU- ^{d}ÍNANNA- GE E- NA- GÍD- DÉ
"Inanna-istennő ellátását megnövelte" (Lugalzaggiszi).

Somogytarnóca, 1231: "Tornoucha", HazaiOkm. 8:27. 1978-ban Barcshoz csatolt helység Somogy megyében.

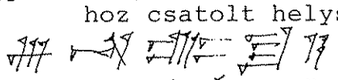

TUR- NU$_5$- Ú- ŠU- A "Nagy tanya megművelt mezőben".

Solt, 1221/1550: "Solt", Vár Reg. 361. Helység Bács-Kiskun megyében Kalocsától északra.

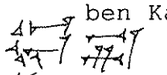

ŠÚL-T(E) "Hős közelében".

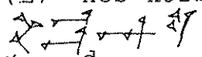

ŠÚL- ^{d}UTU "A hős Nap-isten" v. ŠUL- GÍ "Igaz hős".

Somogytúr, 1229: "Tur", Csánki 2:583. Helység Somogy megyében Fonyódtól kelet-délkeletre.

TUR "Tanya" ; TUR "istálló, karám, tanya" (L.233).

Sormás, 1347: "Saramas", ZalaOkl. 1:456. Helység Zala megyében Zalaegerszegtől nyugatra.

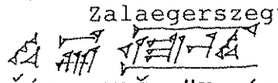

ŠÁR- AMAŠ "Karámok sokasága"; ŠÁR "sokaság, mindenség, világ".

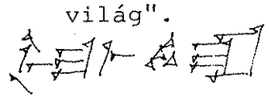

NÍN-ME-ŠÁR-RA "Minden isteni erők úrasszonya". (Inanna).

Sósd, 1343: "Sosd", Csánki 2:61. Helység a Bánságban Dentától kelet-északkeletre. Sosdea.

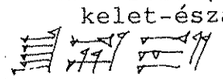

ŠU- UŠ- D(A) "Katonai védelem mellett"; ^{lú}UŠ "katona" (L.211

Sorokpolány, 1265: "Pulan", Csánki 2:7. Helység Vas megyében Szombathelytől dél-délkeletre.

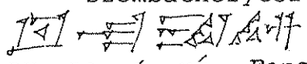

PU- LA- Á- NÍ Fenséges vidék bővizű kútja".

Söréd, 1251: "Serad", Györffy 2:403. Helység Fejér megyében Mórtól délkeletre.

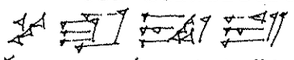

ŠE- RA- Á- D(A) "Gabona hatalmas árvíz által".

Sőreg, 1245: "Seureg", Györffy 2:548. Helység Felvidéken Fülektől (Filakovo) kelet-délkeletre. Szlov. Šurice.

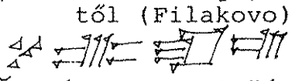

ŠE- Ú- RE- G(E) "Ármező gabonája".

Sugovica, 1851: "Sokovicza", Fényes Mo G Sz. 1:69. A Duna holt ága Baja és Szeremle között.

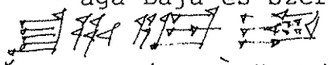

ŠU- KU$_6$- Í$_7$- ZÀ "Halász(ok) a folyó mellett"; ŠU-KU$_6$ "halász" (L.354).

Súr, 1436: "Swr", Csánki 3:251. Helység Komárom megyében Kisbértől dél-délkeletre.

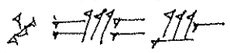

Š(E)- Ú- UR$_4$ "Aratott mezei gabona".

Surányka, 1296: "Suran", ÁÚO. 12:582. Helység Felvidéken Galgóctól(Hlohovec) keletre. Szlov. Šurianky.

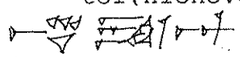

ŠUR- Á- AN "Erős eső" ; 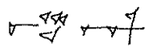 ŠUR-AN "eső"; ŠUR "esik az eső" (L.101).

Surd, 1268: "Surd", Csánki 2:641. Helység Zala megyében Nagykanizsától délre.

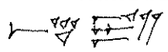

ŠUR- D(A) "Esőben".

Susány, 1407: "Swsan-fewlde", VSOS. 3:108. Helység Felvidéken Rimaszombattól (Rimavská Sobota) északnyugatra. Szlov. Susany.

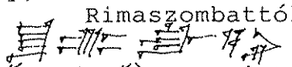

ŠU- Ú- ŠÀ$_5$- A- NI "A legelő-fű védője"

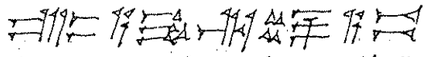

Ú A- GAR- RE MÚ- A- BI "Az ő földjükön termelt fű" (Urnammu).

A latin betűkre való áttéréskor nehézséget okozott a magyar "sz" hangzónak az átírása. Eleinte a latin "z" hangzót a mi nyelvünk "z, zs, sz" hangjainak valamelyikének a visszaadására próbálták használni, pl:

régi:		új:	
Zala,	Zombor	Zala,	Zombor
Zalman,	Zebus	Zsálmán,	Zsebes
Zabar,	Zeremsu	Szabar,	Szerencs

Sok esetben az új "zs" hangnak "s" előzménye van, pl.:

Sambuk	Zsámbok
Sybo	Zsibó

"sz" hangzónkra az "sc"-vel is próbálkoztak, pl.:

Scecen	Szécsény
Scebena	Szebenye
Scegholm	Szeghalom
Scemere	Szemere.

Vannak továbbá megmagyarázhatatlan különlegességek is, pl:

Zana	Szenna
Scentantollo	Szentantal
Chumbul	Zsombolya
Suene	Zsemenye
Scylos	Szilas
Stepnir	Szépnyir
Zoon	Szany.

Ez utóbbiak kirívó indogermánosítási törekvések jelei már kereszténységünk felvétele kezdetén, amikben a latin, görög, francia és még talán svéd elemek, vagy észjárások is könnyen felfedezhetők. Mindezek különös óvatosságra intik az avatatlan fantáziát.

Bízva abban, hogy a legrégebbi időkben elérhető szövegeink adják a sumerológiailag legelfogadhatóbb értelmet, én továbbra is úgy fogadom el földrajzi neveinket ahogyan azokat alfabetikus lerögzítésük elém tárják.

Nyelvfejlődéstanilag talán elfogadható az a következmény, hogy egy ősi magyar "z" hang évszázadok multával "sz"-re változzon, sumer szövegben azonban az még mindug "z"-nek veendő, pl.:

Szabar, 1443: "Zabar", Csánki 2:794. Helység Burgenlandban Rohonctól (Rechnitz) nyugat-délnyugatra.

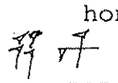

ZA- BAR "Szabad ember", v. "Szabad oldal".

Szacsva, 1567: "Zachwa", Suciu 2:92. Helység Erdélyben Sepsiszentgyörgytől (Sfintul Gheorghe) délkeletre. Rom. Saciova.

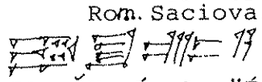

ZA- ŠU- Ú- A "Élelmezés erős melléke".

Süly, 1380: "Suul", Fejér: CD. 9/3. Helység Felvidéken a csallóközi Felbártól délkeletre, Somorjától (Samorin) dél-

keletre. Szlov. Šulány.

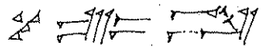

Š(E)- Ú- ÍL "Nagyszerű mező gabonája".

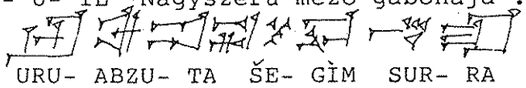

URU- ABZU- TA ŠE- GÌM SUR- RA
"Város mely az Abzuban mint a gabona ragyogott".

Süllye, 1460: "Sewlye", Csánki L:107. Helység Felvidéken Kékkőtől (Modry Kameň) észak-északkeletre.

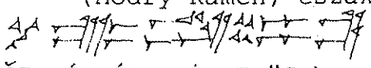

ŠE- Ú- ÍL- LÍ- E "Gabona magasztalt mező által".

Süvete, 1262: "Sueta", ÁÚO. 11:516. Helység Felvidéken Rozsnyótól (Rožňava) nyugat-délnyugatra. Szlov. Šivetice.

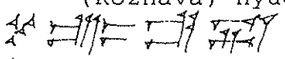

Š(E)- Ú- E- TA "Parti mezőről való gabona".

Szádvárborsa, 1399: "Borzua", ZsigmOkl. 1:67. Helység Felvidéken Pelsőctől (Plešivec) kelet-délkeletre.
Szlov. Silická Brezová.

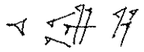

BUR- ZU- A "A tudás forrása"; pl.:

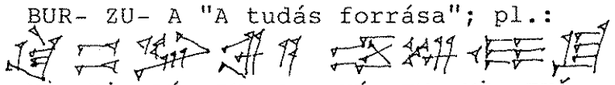

KÌ- BÌ LÚ- ZU- A ḪÉ- EM- MÌ- TUŠ
"Azokra a helyekre tanult embereket helyeztem" (Šulgi).

Szajol, 1339: "Zayll", Csánki 1:670. Helység Szolnok megyében Szolnok és Törökkanizsa között.

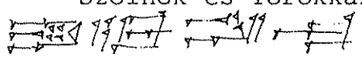

ZÀ- $Í_7$- ÍL- L(A) "Magasztos folyó melléke".

Szák, 1218: "Zaak", Györffy 3:451. Helység Komárom megyében, 1984-ben Szenddel Szákszend néven egyesítve.

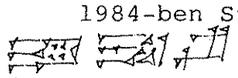

ZÀ- Á- $K(E)_4$ "A munka oldala" (v. embere).

Szakalár, 1363: "Zakalar", Csánki 2:107. Helység Erdélyben Oravicabányától (Oraviţa) délre. Rom. Socolari.

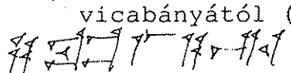

ZÀ- KA- LÁ- A- R(I) "Vasérc mellett fekszik". ^{za}KA "vasérc" (L.14)

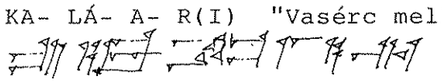

É- $Í_7$- DÈ- LÁ- A- RÌ
"Folyó mellett fekvő ház".

Szakmár, 1414: "Zathmar", Csánki 3:346. Helység Bács-Kiskun megyében Kalocsától északkeletre.

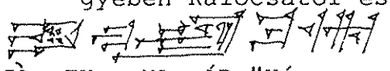

ZÀ- TU_6- MA- ÁR "Hírneves föld varázsos oldala".

Szaknyér, 1428: "Zathmer", Csánki 2:795. Helység Vas megyében Őriszentpétertől kelet-délkeletre.

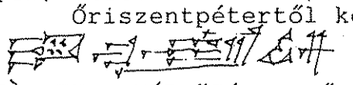

ZÀ- TU_6- MÉR "Záporeső varázsos oldala".

Szalárd, 1291: "Zalard", Györffy 1:664. Helység Erdélyben a Berettyó folyó mellett. Rom. Salard.

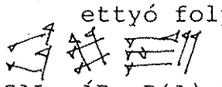

ZAL- ÁR- D(A) "Dicső ragyogás mellett".

Szalatna, 1263: "iuxta fluvium Zlathna", Smilauer: Vod. 129. Zólyomnál (Zvolen) a Garamba ömlő folyó. Szlov. Slatina

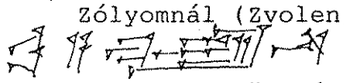

ZAL- A- TU_6- NA "Varázsos vize általi csillogás".

Szalóc, 1327: "Zalouch haza", Györffy 2:549. Helység Felvidéken Rozsnyótól (Roznava) délnyugatra.

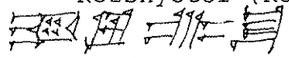

ZÀ- LU- Ú- Š(U) "Megművelt mező gazdag oldala".

Szalók, 1325: "Zalouk", VSOS. 3:47. Helység Kelet-Felvidéken Tőketerebestől (Trebisov) kelet-délkeletre.
Szlov. Slavkovce.

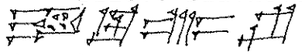

ZÀ- LÙ- Ú- $K(E)_4$ "A mező kövér oldala"; LÙ(-LÙ) "kövér, bőséges, számos, sok" ; pl.:

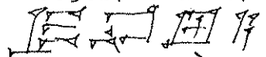

U_8- GIM- LÙ- A "Olyan sokan mint a juhok".

Szamos, 1150: "Zomus", A.11. Gergelyingornyánál a Tiszába ömlő folyó.

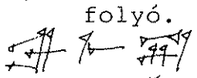

ZU- MU_7-UŠ "Varázs-erővel rendelkezik" (?)

Szamosborhida, 1399: "Borhyda", Maksai 118. Helység Szatmárnémetitől (Satu Mare) kelet-délkeletre. Rom. Valea Vinului.

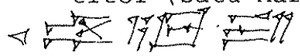

BUR- ḪÌ- $Í_7$- DA "Bő forrás folyó mellett"; ḪÌ "bőség, fölösleg"(Del.104).

Szamoskóród, 1344: "Korog", Csánki 1:478. Helység Szatmárnémetitől (Satu Mare) kelet-délkeletre.

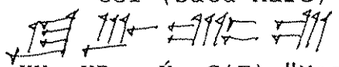

KU- UR_4- Ú- G(E) "Mező arató bázisa"..

Szamoskrassó, 1300: "Karasso", Sztáray Okl. 1:37. Helység Szatmárnémetitől (Satu Mare) kelet-délkeletre. Rom. Caraseu.

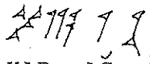

KAR- AŠ- ŠÚ "A jótét legfőbb kertje"; KAR "kert, liget" (Del.159); ŠÚ "jóság, jótett, betakarni" (L.545).

Szanád, +1247: "Zanath", Györffy 1:869. Helység Bánságban Törökkanizsától (Novi Kneževac) dél-délkeletre. Szerb. Sanad

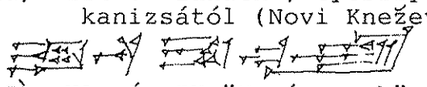

ZÀ- NA- Á- TU_6"Varázsos környezt nagyszerű oldala".

Szápár, 1431:"Zapar", AnjouOkm. 4:99. Helység Veszprém megyében Zirctől kelet-északkeletre.

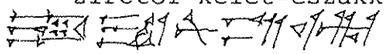

ZÀ- Á- PA_6- ÁR "Fényes patak erős oldala".

Szár, 1326: "Zaar", Veszpr-Reg. 76. Helység Fejér megyében Bicskétől nyugatra.

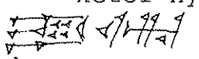

ZÀ- ÁR "Dicső oldal" v. ZA-ÁR "Híres férfi".

Szaránd, 1236: "Zaran", Györffy 1:666. Helység Bihar megyében Nagyváradtól (Oradea) délkeletre. Rom. Sarand.

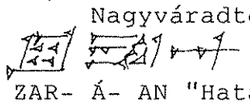

ZAR- Á- AN "Hatalmas árkitörés" ; Zar "kiömlik, kitódul, forg, forgat, örvény" (L.491).

Szatta, 1389: "Zatha", ZsigmOkl.1:98. Helység Vas megyében Őriszentpétertől délkeletre.

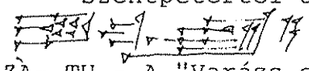

ZÀ- TU_6- A "Varázs oldala".

Szava, 1290: "Zawa", Györffy 1:381. Helység Baranya megyében Siklóstól északnyugatra.

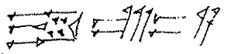

ZÀ- Ú- A "Élelmező oldal".

Száva, 1150: "Zoua", An. 41. Belgrádnál a Dunába ömlő folyó.

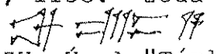

ZU- Ú- A "Tápláló erő". ?

Szebény, 1251: "Zubugun", Györffy 1:408. Helység Baranya megyében Pécsváradtól kelet-délkeletre.

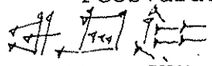

ZU- BU_5- GÙN "Vad szél ereje által rombolt".

Egyik legelső kísérlet volt az "sz" hangzó rögzítésére az "sc" változat, amit a "Scecen: Szécsény ; "Scebena : Szebenye ; "Scemere : Szemere" átírások szemléltetnek.

Helységneveink "sz, sc, cz, z" hangzói minden esetben egy sumer-magyar ZA, ZE, ZI ragot vagy szót: "tied, mellett, ember, kő, élet, igaz, emel," vagy egy szótagot takarnak. Szándékosan mondtam sumer-magyart, mert mostmár tisztán láthatjuk a sumerek is magyarok voltak, mert a magyar ősnyelvet kb. 7,000 évvel ezelőtt a Duna mellékéről vitték magukkal Mezopotámiába. Helységneveink is ilyen ősrégiek. Úgyszintén családi neveink.

Szécsény, 1219: "Scecen", Vár Reg. 76. Város Nógrád megyében Balassagyarmattól keletre.

ZÈ- E- Š(U)- É- NÍ "Tekintélyes ház erős partmelléke". Egy erős part azokban az időkben oly nagy fontosságú volt, hogy pl. ebben a helységnévben fő helyet foglalt el.

Szedernye, "Zedernek", Fekete Nagy: Trencsén 193. Helység Felvidéken Zsolnától (Zilina) északnyugatra. Szlov. Svederník.

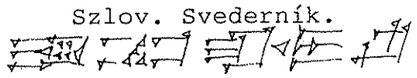

ZÈ- DÈ- RE- NÈ- $K(E)_4$ "Erős ár fényes melléke"; talán:

ZÌ- E- DÈ- RE- NÈ- $K(E)_4$ "Erős ár fényes partjának menedéke" DÈ "fény, fáklya, gyertya, meleg" (L.172).

Szeged, 1193: "Scegued" ÓM. olv. 59. Csongrád megye fővárosa.

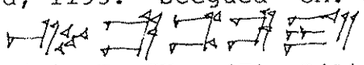

Z(I)- E- GU_4- (E)- D(A) "Erős part melletti menedék".

Szekszárd, 1282-5: "Sceugzard", SRH: 1:180 és MNy. 3:47. Tolna megye fővárosa.

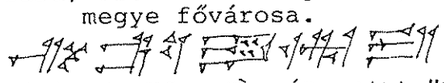

Z(I)- E- UG_4- ZÀ- ÁR- D(A) "Napos part menedéke híres környezettel".

Szék, 1291: "Zek", Györffy 2:87. Helység Erdélyben Déstől (Dej) délre. Rom. Sic.

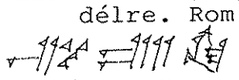

ZI- É- KE "Templom (ház) helyének menedéke".
É-KI/KE "templom helye", Babilon.
É dNIN-LÍL $NIBRU^{KI}$-A "Ninlíl istennő háza Nimród városában" (TH No.3/47).

Székely, 1284: "Zekul", Zichy Okm. 1:59. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Nyiregyházától északkeletre.

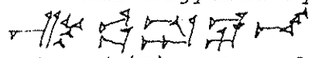

Z(İ)- É-(E)-KUL "Felemelkedett életre született"; "Nemes életre született".

Szencs, 1252: "Zemch", VSOS. 3:20. Helység Felvidéken Pozsonytól (Bratislava) északkeletre. Szlov. Senec.

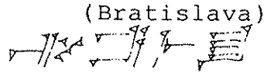

Z(İ)- E- M(È)- Š(U) "Isteni erő által védett parti menedék".

Szend, 1421: "Zend", Csánki 3:513. Helység Komárom megyében Tatától délnyugatra.

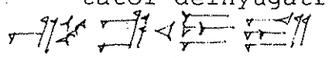

Z(İ)- E- N(È)- D(A) "Védő part melletti menedék".

Szentes, 1332: "Scenthus", Györffy 1:904. Város Csongrád megyében

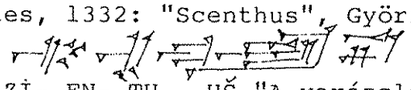

ZİI- EN- TU_6- UŠ "A varázslat urát követő menedék"; UŠ "követni, üldözni, hosszúság, vidék" (L.211).

Szentkút, 1290: "ad fontem Wereb", ÁÚO. 9:541. Zarándokhely Mátraverebélytől északnyugatra.

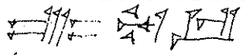

(É-IL = ély = "magas templom")

Ú- ER- EB "A szentély szolgájának mezeje"

Szered, 1313: "Zereth", VSOS. 3:25. Helység Felvidéken Nagyszombattól (Trnava) délkeletre. Szlov. Sered.

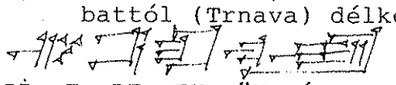

ZİI- E- RE- TU_6 "Varázsos árpart menedéke".

Szeremle, 1323: "Zeremlyan", Györffy 1:729. Helység Bács-Kiskun megyében Bajától délkeletre.

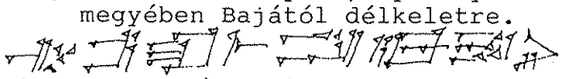

ZİI- E- RE- M(È)- (İ)L- $Í_7$- Á- NİI "Hatalmas folyó égien magas árpartjának menedéke".

Szergény, 1408: "Zergyn", Csánki 2:800. Helység Vas megyében Celldömölktől északkeletre.

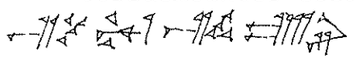

ZI- ER- G(I)- É- NI "A templom becsületes szolgájának menedéke"

Szilád, 1393: "Zylad", Zsigm. Okl. 1:340. Helység Nyugat-Felvidéken Nagyszombattól (Trnava) kelet-délkeletre. Szlov. Siladice.

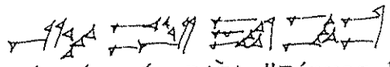

ZİI- ÍL- Á- D(È) "Fényes környezet magasztos menedéke".

Szilágy, 1220k.: "Zylag", Györffy 1:392. Falu Baranya megyében Pécsváradtól délre.

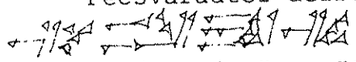

ZİI- ÍL- Á- G(İ) "Becsületes környezet magasztos menedéke".

Szilágy-zovány, 1249: "Zwan", Sztp.KritJ. 1:271. Helység Szilágysomlyótól (Simleul Silvaniei) nyugatra. Rom. Zauan.

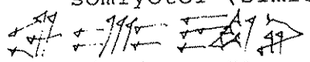

ZU - Ú- Á- NI "A munka mezejének ereje".

Szimő, 1113: "Zeme", CDES. 1:65. Helység Felvidéken Érsekújvártól (Nové Zámky) nyugatra. Szlov. Zemné.

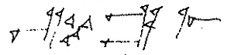

ZİI- E- MÈ "Isteni erejű part menedéke".

Szineke, 1478: "Zyneke", Csánki 1:745. Pankotától (Pincota) északnyugatra a Nagy-Alföld peremén fekvő helység. Rom. Sintea Mica.

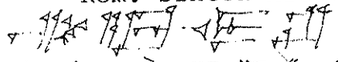

ZİI- $Í_7$- NÈ- KE_4 "Erős folyó menedéke".

Szinice, 1437: "Zynicze", Milleker 55. Orsovától délnyugatra az Al-Dunán fekvő helység. Rom. Svinita.

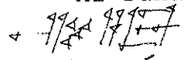

ZİI- $Í_7$- NÍI- ZÈ "Menedék a fenséges folyó mellett".

Szob, 1268: "Zub", Györffy 3:255. Helység Pest megyében az Ipoly torkolatánál.

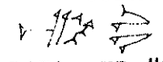

Z(I)- UB "Táji menedék".

Szolcsány, 1773: "Szolcsan", LexLoc. 145. Helység Nyugat-Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'čany) délkeletre. Szlov. Solčany.

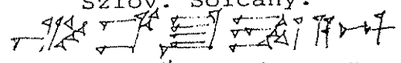

Z(İ)- UL- Š(U)- Á- AM "Munka-erő ősi menedéke".

Szolnok, 1075: "Zounuk", Mon Strig. 1:57. Szolnok megye fővárosa.

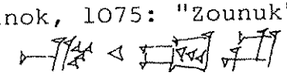

Z(I)- U- UNU- $K(E)_4$ "Hon urának menedéke"; UNU "hon, otthon, szállás, lakás" (L. 195)

Szőled, 1332: "Zwled", Györffy 1:149. 1905-ben Hernádvécséhez csatolt település.

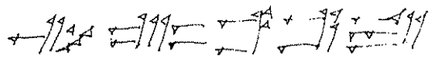

Z(I)- Ú- UL- E- D(A) "Part melleti ősi mező-menedék".

Szőny, 1249: "Sceun", Györffy 3:457. 1977-ben Komárommal egyesített helység.

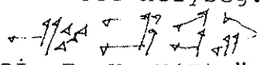

ZÍ- E- U_4-N(I) "A Napisten parti menedéke".

Szörcse, 1567: "Zeorche", Suciu 2:152. Helység Erdélyben Kézdivásárhelytől (Tirgul Secuiesc) dél-délnyugatra. Rom. Surcea.

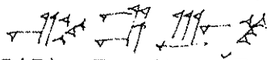

Z(I)- E- UR_4- ŠE "Gabona-aratás parti menedéke.

Szőreg,1239: "Zeurug", Györffy 1:873. 1973-ban Szegeddel egyesített település.

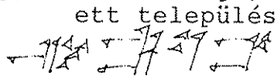

Z(I)- E- U_4- RUG "A ragyogó Nap parti menedéke".

Szomolyom, 1291: "Zumeyn", Györffy 1:672. Berettyóújfaluhoz tartozó lakott hely a város belterületétől dél-délkeletre.

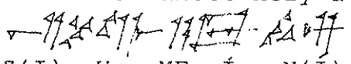

Z(I)- U_4- ME- $Í_7$- N(I) "Mennyei erejű folyó napos menedéke".

Szomotor, +1263: "Zomothor", SztpKritJ. 2/1:1. Község Felső-Bodrogközben. Szlov. Somotor.

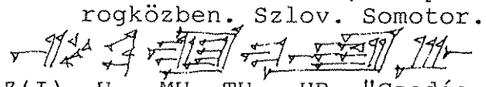

Z(I)- U_4- MU- TU_6- UR_4 "Csodás malom gyüjtötte napos menedék".

Szucság, 1297: "Zuchak", Györffy 3:276. Helység Erdélyben Kolozsvártól (Cluj.Napoca) nyugat-északnyugatra. Rom. Suceagu.

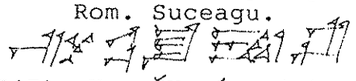

Z(I)- U_4- ŠU- Á- $K(E)_4$ "Munkaerő napos menedéke".

Szúcs, 1301: "Zuch", Györffy 3:137. Helység Heves megyében Pétervásártól kelet-északkeletre.

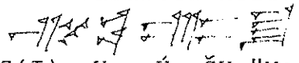

Z(I)- U_4- Ú- ŠU "Megművelt mező napos menedéke"

Szúd, 1256: "Zud", Györffy 3:256. Helység Felvidéken Ipolyságtól (Sahy) északnyugatra. Szlov. Sudovce.

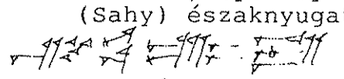

Z(I)- U_4- Ú- D(A) "Mező melletti napos menedék".

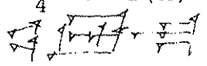

U_4-DAGAL-LA "Széles (merő) napfény"

Szulány, 1296: "Zulan", ÁÚO. 12:590. 1960-ban Kisvicsappal (Výčapky) Hrubonovo néven egyesített helység Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'čany) dél-délnyugatra. Szlov. Sulany.

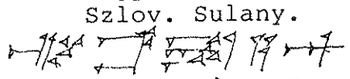

Z(I)- UL- Á- ÀM "A vidék ősi menedéke".

Szulóc, 1312: "Zuloch", VSOS. 3:107. Helység Felvidéken Nagytapolcsánytól délre. Szlov. Súlovce.

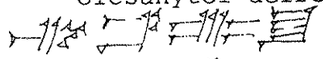

Z(Í)- UL- Ú- ŠU "Megművelt mező ősi menedéke".

Szulok, 1193: "Zolok", ÓMOlv.53. Helység Somogy megyében Barcstól észak-északkeletre.

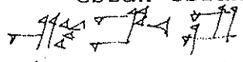

Z(Í)- UL- U- $K(E)_4$ "Úr ősi menedéke".

Szútor, 1427: "Zwthor", Csánki 1:147. Helység Felvidéken Rimaszombattól (Rimavská Sobota) kelet-délkeletre. Szlov. Sútor.

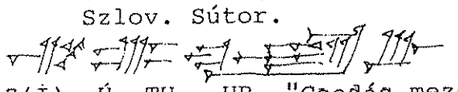

Z(Í)- Ú- TU_6- UR_4 "Csodás mezőföld által összegyüjtött menedék", vagy "megélhetés".

Tabán, 1732k.: "Taban", Mikovinyi térkép: Buda és Óbuda. Budának a Várhegy és a Gellérthegy közötti része.

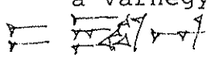

TAB- Á- AN "Kettős oldal" ; TAB "kettős, iker, megkettőzni" (L.138).

Tábor, görög: Θαβώρ, héber "Tābōr", latin "Thabor". Város Csehországban Prágától dél-délkeletre.
A görög forrás szerint:

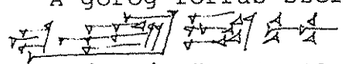

TU_6- Á- BÚR "A kinyilatkoztatott hatalom csodája" ; Á "erő, hatalom, szárny, oldal, munka" (L.33); BÚR "nyilatkozni felfedni, kézbesíteni" (L.11), pl:

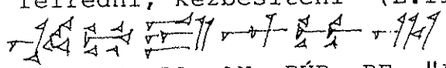

NAM- MU- DA- AN- BÚR- RE "Arról nem nyilatkozik".

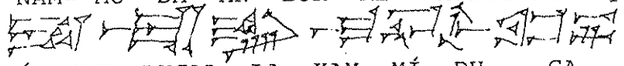

Á- MAḪ- LUGAL- LA- KAM MÍ- DU_{11}- GA
"Én, mint királyi hatalommal ellátott..." (Sulgi 95).

Tagyon, 1221: "Togin", Fejér: CD. 3/1. Helység Veszprém megyében Tapolcától keletre.

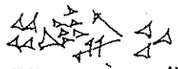

TU_5- GÈN "Hegyi fürdő"; KUR, GÈN "hegy" (L.366).

Talabor, 1389: "Thalabur", Már Dipl. 89. A Tisza baloldali mellékfolyója.

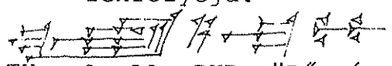

TU_6- A- LA- BUR "Bő víz felfedett varázsa".

Talács, 1439: "Thalak", Csánki 1:746. Helység Erdélyben Nagyhalmágytól (Hălmagiu) nyugatra. Rom. Talagin.

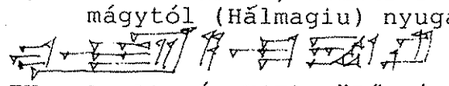

TU_6- A- LA- Á- $K(E)_4$ "Bő víz oldalának varázsa".

Tálna, 1493: "Tholna", Maksai 227. Az Avas-hegységben eredő és bal felől a Túrba ömlő patak.

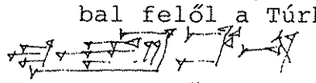

TU_6- UL- NA "Nagy öröm varázsa" ; UL TÚM-MA "örömöt hozott".

Tátra, Magas-Tátra, 1718: "Tatra", lat. Magas hegység a lengyel határ mentén.

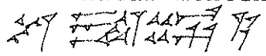

T(E)- Á- T(Ì)R- A "Liget hatalmas oldala"; TE, TÌ "oldal, élet" (L.73); TÌR, TER "liget, erdő, kert, bozót, tér" (L.375).

Tanakajd, 1217: "Thana", ÁÚO. 6:384 és 1360: "Kayd", Csánki 2:760. Helység Vas megyében Szombathelytől kelet-délkeletre.

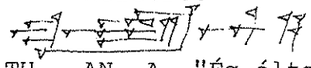

TU_6- AN- A "Ég általi varázs" (Nap ?).

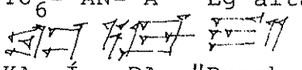

KA- $Í_7$- DA "Berek a folyó mellett". (KA = KÌ-A).

"Maga a Nagy Égisten azonban őseinknél sohasem száll le és az emberekkel sohasem érintkezik közvetlenül hanem csak fiával a Nap-istennel vagy az Égbe valamikép följött mesehőssel vagy a táltos hozzá felszállott lelkével, aki aztán üzeneteit az embereknek leviszi".

"Mellette ül asszonya a Nagy Éganya. Fehér palástján is ezer ezüstös Csillag ragyog. Ő az Ősanyag amelyből minden ami van, lett. Ők örök idők óta megvoltak és örök időkig meglesznek". (Magyar Adorján, A Csodaszarvas, 137. old.)

Tarcal, 1150k.: "Turzol", An. 16. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Szerencstől kelet-délkeletre.

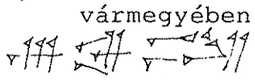

TUR- ZU- (Í)L "Magasztos erő tanyája".

Tard, 1220: "Tord", Vár Reg. 21. Helység Borsod- Abaúj- Zemplén vármegyében Mezőkövesdtől észak-északkeletre.

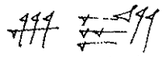

TUR- D(A) "A tanyánál". vagy: "Erős tanya".

Tardona, 1240: "Turduna", Györffy 1:810. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Miskolctól Nyugat-északnyugatra.

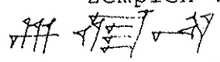

TUR- DU_6- NA "Nagy domb tanyája".

Tarpa, 1299: "Turpa", Györffy 1:549. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Vásárosnaménytól keletre.

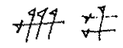

TUR- PA "Fa-tanya" v. "Fő-tanya".

Tartolc, 1490: "Thartolcz", Csánki 1:486. Helység az erdélyi Avas-hegységben Bikszádtól (Bixad) északnyugatra. Rom. Tirsolt.

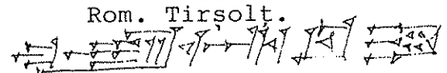

TU_6- AR- TÚL- Z(È) "Kút melletti dicső varázs".

Tasnád, 1246, "Tusnad", MagyRom. 1:268. Helység Szilágy megyében Nagykárolytól (Carei) dél-délkeletre. Rom. Tăşnad.

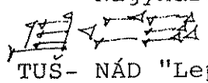

TUŠ- NÁD "Lepihenő szállás".

Tápiószecső, 1264: "Zecheu", MonBp. 77. Helység Pest megyében Ceglédtől észak-északnyugatra.

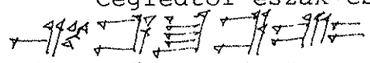

ZÌ- E- ŠU- E- Ú "Mezőpart megművelt parti menedéke".

Tátika, 1257: "Thadeuka", SztpKritJ. 1:358. 412 m. magas hegy Zalaszántótól északkeletre.

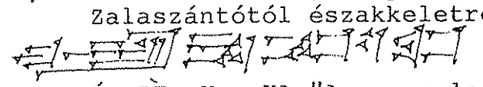

TU_6- Á- DÈ- U_4- KA "A nap meleg oldalának varázsa" ; U_4, UD "nap, idő, vihar, amikor"; UD-TA "ami óta";

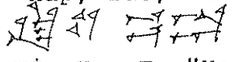

KÌ- U_4- E "Hely ahol a nap felkel" (Ur-Nammu).

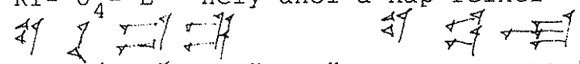

UD- SÚ- UŠ- E "este"; U_4- ZAL- LA "világosság, hajnal

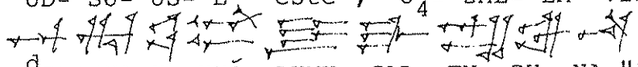

^dINANNA U_4-ḪUŠ DUMU- GAL- EN- ZU- NA "A vad vihar Inanna istennő ZUEN hatalmas gyermeke".

U_4- GAL-LA "nagy oroszlán"; U_4-SA_9-AM "uzsonna,délután"

Tegye-víz, 1443: "Thege", Csánki 3:256. A Hajagos-folyó baloldali ága a Somló-hegytől északkeletre.

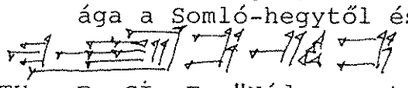

TU_6- E- GÌ- E "Nádas part varázsa".

Telcs, 1450: "Thelch", Suciu 2:186. Helység Erdélyben Naszódtól északra. Rom. Telciu.

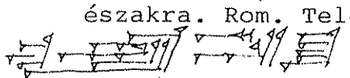

TU_6- EL- ŠU "Magasztos varázs által védett".

Telecska, 1543: "Telecske", Iványi Bács-Bodr. 3:118. Bácska lösz-fensíkjának déli pereme.

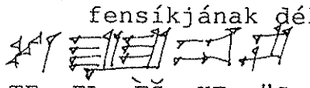

TE- EL- ÈŠ- KE_4 "Szentély magas pihenője"; TE, TEN "felüdülni, megnyugodni, lecsendesedni, kiterjedni" (L.376); ÈŠ "szentély, szent-berek" (L.128).

TE-EL = TEL "magaslati pihenő". Ilyen tellek az Alföldön még ma is mindenfelé láthatók. Legtöbbjüket befújta a felgyülemlett homok és ezáltal bucka formálódott. Jellemzők ezek a tellek Közép-Törökország tájaira is. A legnagyobb tellek mégis Sumer-földön találhatók.

Temenceszél, 1269: "Themencha", Györffy 1:291. Kémeshez tartozó határrész.

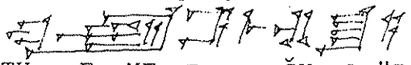

TU_6- E- ME- EN - ŠU- A "Isteni erejű partja által védett varázs".

Temeskomját, 1369: "Cumyath", Csánki 2:18. Helység Bánságban Lippától (Lipova) dél-délnyugatra.

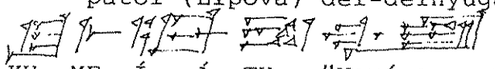

KU- ME- $Í_7$- Á- TU_6 "Varázsos oldalú folyó isteni erejű kulcsa".

Temesmóra, 1597: "Murawa", Milleker 54. Helység a Bánságban Dentától dél-délkeletre. Rom. Moravița.

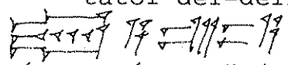

MÚR- A- Ú- A "Tápláló víz köze".

Tereske, 1219: "Triska", VárReg. 9. Helység Nógrád megyében Rétságtól északkeletre.

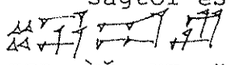

TER- ÈŠ- KE_4 "Szentély ligete"; pl.: ÈŠ NÌBRU-KÌ KUR-GAL ^{d}EN- LÍL-LE "Nimród város szentélye Enlíl-isten hatalmas hegye", (TH. No. 2/9).

ÈŠ ABZU KÌ-ZU KÌ-GAL-ZU "Abzu-szentély a te helyed nagy szerű hely" (TH No.1. 15)

Teskánd, 1271: "Tuskand", ZalaOkl. 1:59. Helység Zala megyében Zalaegerszegtől nyugatra.

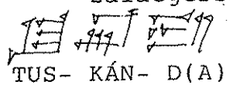

TUS- KÁN- D(A) "Szállás a puszta mellett".

Tét, 1271: "Teth", Györffy 2:9. Helység Győr-Sopron megyében Győrtől dél-délnyugatra.

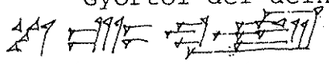

TE- É- TU_6 "Varázsos ház közelsége"; TE, TÌ "közeledni, oldal, közelében, megközelíteni, elérni, felüdülni, megnyugodni, lecsendesedni" (L.6)

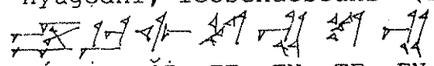

(Sulgi)

HÉ- ÌB- ŠÌ- TE- EN- TE- EN "Hogy attól felüdüljenek"

Tihany, 1055: "tichon", ÓMOlv. 19. Helység Veszprém megyében Balatonfüredtől délnyugatra.

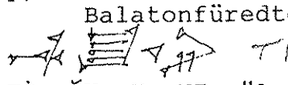

TÌ- ŠU- U- NI "Az Úr védett oldala".

Tild, 1297: "Teld", Györffy 1:4. Helység Felvidéken Verebélytől (Vrable) kelet-délkeletre. Szlov. Telince.

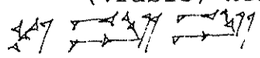

TE- EL- D(A) "Magas pihenő mellett"

Tisza, 1075/+1124/+1217: "tiza", MonStrig. 1:56; latin: "Tisia". A Duna baloldali mellékfolyója.

TÌ- SÌ- A "Életet adó"; TÌ "élet, oldal, keret, megfogni, átvenni" (L.73) ; SÌ "adni, teli, megtölteni" (L.231)

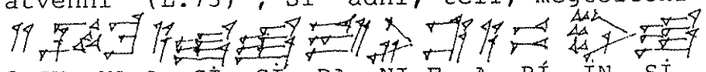

2 GU- MA A- SÌ- SÌ- DA- NI E A- BÍ- ÌN- SÌ

"Két "jámbor", akik víztöltők, a medret vízzel megtölt-

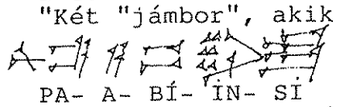

(Paradicsom Eposz, Rev. I.22-4)

PA- A- BÍ- ÌN- SÌ

ötték, a patakot vízzel megtöltötték"

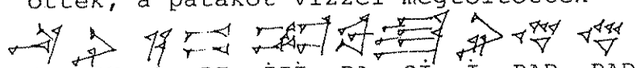

NA- RU- A- BI ÌZÌ- BA- SÌ Ì- PAD- PAD

"Azt a stélét tűzbe rakta és összetörte" (Urlumma).

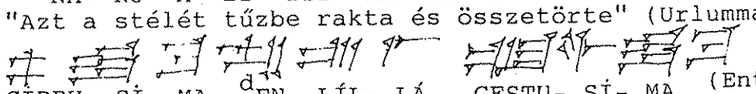

(Entemena).

GÌDRU- SÌ- MA- ^{d}EN- LÍL- LÁ GESTU- SÌ- MA

"Enlíl által jogar-adományozva és bölcsességgel telve"

A fentemlített GU-MA "jámbor" szót fejlődésében követve: GU-MA = KU-MA = KO-MA = "koma" szavunkhoz jutunk, ami főképpen a kunok között divatos.

Pataky László rovásírás-szakértő a Margit-szigeten családjával és testőrségével együtt eltemetett Kötöny kun király emlékkövén rovásírásos feliratot talált. Az emlékkő bal oldalán olvasható: ECSKEN KINISZ, a jobb oldalon:

KÖTTHEN ILKÁN

Azt mostmár megértjük, hogy ES-KE$_4$-EN jelentése:

ECS-KE-EN = ÈŠ-KE$_4$-EN = "A szentély ura"

KİN-İSZ = KİN-İZİ = "Tűz-gondozó"; KİN "mű, munka,követ" (L.538); KİN-KİN-MA "apostol"; İZİ "tűz, fáklya, parázs (L.172)

KÖTTHEN ILKÁN

KÖTTHEN más forrásokban KUTEN = KITEN "Az Isten ostora", akárcsak Attila.

ILKÁN = ÍL-KÁN "Magasztos Kán". KÁN valószínűleg a: KA-Á-AN (-NA) "Az ég hatalmának szája v. szószólója" méltóságnév összevonása.

Ebben a rendkívül fontos okmányban egy szó sincs törökül; a kunok, a fentiekből következtetve ős-magyar nyelven beszéltek, azazhogy ma is beszélik.

Visszatérve munkánk tárgyához:

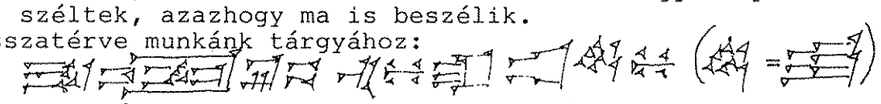

Á- ÁG- GÁ- BI ḪU- MU- RA- AB- Sİ- MU

"Annak az okát adja meg neked".

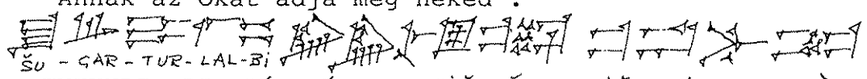

TUKUNDI- BI LÚ- LÚ- UR GİŠ- ŠAR GİŠ- GÚB- BU- DÈ

"Ha egy ember egy embernek kertet faültetésre

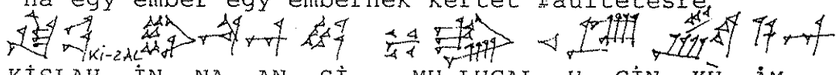

KİSLAḪ İN- NA- AN- Sİ MU-LUGAL U- GİN- KÙ- ÀM

üres földet ad..... "A király nevében 10 sekel ezüst-

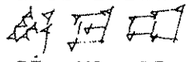

Sİ- MA- AB

öt adj nekem!".

Tiszaásvány, 1357: "Asuan", ZichyOkm. 3:71. Helység Kárpátalján Csaptól (Csop) kelet-délkeletre. Ukr. Minyeralojne.

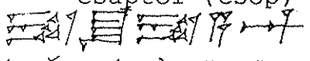

Á- ŠU- Á- ÀM "Erős kéz munkája". Egyes prókátorok szerint ez a név egy "mesterséges árok, ásott tó, kút" főnévből alakult; helyesen kifejezve ott egy "Ásomány" lehetett. De ásomány minden faluban lehetett, tehát az itteni ásomány hogyan különböztette volna meg ezt a falut a többitől? Mi volt az "ásvány"-beli különbség? Ezt lenne jó tudni.

Található egy "Ásvány-ráró" nevű falu a Szigetközben. Két falu: Ásvány és Ráró egyesítéséből keletkezett. Az etimologia ugyanaz: 1266: "Asuan", PRT.2:329. Itt is lehetett egy "ásomány".

Á-BI 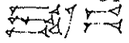 "Munkájuk" (L.334).

Tiszabura, 1331: "Bura", Györffy 3:76. Helység Szolnok megyében Kunhegyestől északnyugatra.

BUR- A "Vízforrás" (és nem "tevecsődör"!!, ahogy hivatalosan vélik).

Tisza-eszlár, 1220: "Vzlari", VÁr Reg. 120. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Tiszalöktől északkeletre.

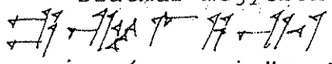

E- Zİ- LÁ- A- Rİ "Emelt parton fekvő"

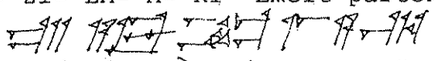

É Í$_7$- DÈ- LÁ- A- RI "Folyónál fekvő ház" (TH No.299).

Tisza-inoka, 1450: "Inatha", Csánki 1:66. Helység Szolnok megyében Kunszentmiklóstól északnyugatra.

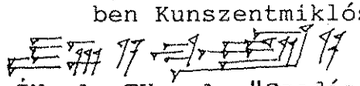

İN- A- TU$_6$- A "Csodás víz kendere", İN "kender, len"(L.148) İN-NU "széna"; İN(-NU)-Rİ "szalmakazal"; İN-NİN "kazal, köteg".

Tisza-kécske, 1488: 1488: "Kechke", Csánki 1:668. Város Bács-Kiskun megyében Kecskeméttől keletre.

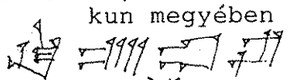

K(E)- É- ÈŠ- KE$_4$ "Szentély templomának helye". Bizonyára Ecsken Kenéz tűztemplomának helye. Feltehető, hogy Kecskeméten is eredetileg ilyen templom volt.

Tisza-kerecseny, 1324: "Kerechun", Györffy 1:542. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Vásárosnaménytől északra.

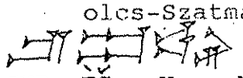

GUR; KER "sich zuwenden" (D.S.L. 111,9).

GUR- ÈŠ - U$_4$ - Nİ "A Napisten berkének gondozója".

Tisza-süly. 1311: "Swl", Györffy 3:132. Helység Szolnok megyében Szolnoktól észak-északkeletre.

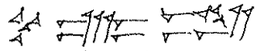

Š(E)- Ú- ÍL "Fenséges föld gabonája". (nem pedig "sül", vagy "sündisznó", ahogy hivatalosan vélik).

Tiszavid, 1298: "Wyd", Györffy 1:550. 1978-ban Tiszaszalkához csatolt helység Szabolcs-Szatmár megyében.

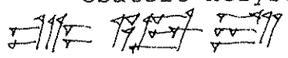

Ú- Í$_7$- D(A) "Mező a folyó mellett".

Tita-patak, 1477: "Thytha", Csánki 3:454. Felsőnyéknél a Sióba ömlő patak.

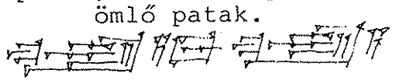

TU$_6$-Í$_7$-TU$_6$-A "Varázsos folyó általi varázs"

Tiszanána, 1261: "Nana", SztpKritJ. 2/1:121. Helység Heves megyében Füzesabonytól délkeletre.

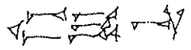

NÁ- NA_5 "Nagyszerű puhenőhely" ; NÁ "lefeküdni, pihenni, aludni; ^{gis}NÁ "ágy, fekhely" (L.431), pl.:

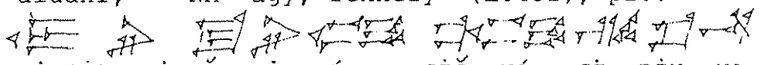

GÌR(Ì)- NÌ- ŠE- Ì- NÁ ; GÌŠ- NÁ GÌ- RÌN- NA
"lábához fekszik.." ; "szertartási ágy".
(nem: német "Nanno", "Nanna"
bulgár"Nana"
szerb "Nane, najden, nenad" stb.
cseh "Nana" keresztnevek).

Tokaj, 1333: "Thokay", AnjouOkm. 3:37. Város Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében a Bodrog és a Tisza összefolyásánál.

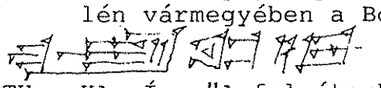

TU_6- KA- $Í_7$ "A folyótorkolat csodája"; KA "száj, torok, arc, ajtó, kapu, hegye vminek, meredek" (L.14).

Told. 1275k. "Thold", Györffy 1:677. Helység Hajdú-Bihar megyében Berettyóújfalutól dél-délkeletre.

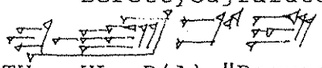

TU_6- UL- D(A) "Ragyogó varázs mellett" (Nap?)
Magyar Adorján szerint Toldi Miklós azonos a legendás "Világszép Magyar Miklós" napistennel és a pelazg-palócok Herkulesével.

Tomány, 1231: "Thoman", ÁÚO. 11:232. Helység a Szamos völgyében Nagybányától (Baia Mare) délnyugatra. Rom. Tamaia.

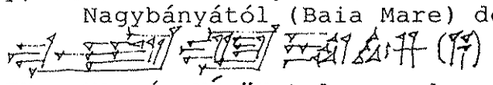

TU_6- MA- Á- NÍ "Hatalmas malom csodája", vagy:

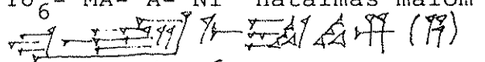

TU_6- MA_6- Á- NÍ "Hatalmas isteni erő (v. szertartás) csodája"

Tompaládony, 1234: "Ladun", ÁÚO. 6:551. Helység Vas megyében Sárvártól észak-északnyugatra.

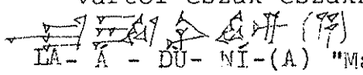

LA- A - DU- NÍ-(A) "Maga épitette külső vagyon".

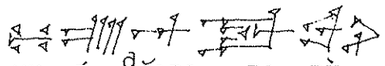

MU- É- ^{d}ŠARA BA- DÙ
"Az év amikor ŠARA istennő temploma építve lett".
ŠARA Umma (GÌŠ-KUŠU-KÌ) városállam védistennője volt.

Topa, 1508: "Alsó-, Felső topa", Jákó 368. A Fekete-Kőrösbe ömlő Hollódi-patak baloldali ága Erdélyben.

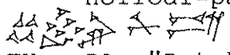

TU_5- PA_5 "Pataki fürdő" v. "Fürdő patak".

Topolya, 1762: "Topolya", Com. Bach-Bodr. 5. Helység Bácskában Szabadkától (Subotica) dél-délnyugatra.
Szerb. Bačka Topola.

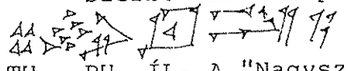

TU_5- PU- ÍL- A "Nagyszerű kút fürdője"

Toporc, 1270: "Kys Thupunch", SztpKritJ. 1:514. Helység Szepességben Késmárktól (Kezmarok) észak-északkeletre.
Szlov. Toprec.

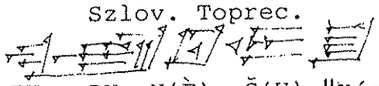

TU_6- PU- N(È)- Š(U) "Kézi-erejű kút varázsa".

Torboszló, 1575: "Torbozlo", Suciu 2:202. Helység Erdélyben Nyárádszeredától (Miercurea Nirajului) keletre.
Rom. Torba. (A Nyárádszereda névbe itt jól beletörött a románok nyelve.)

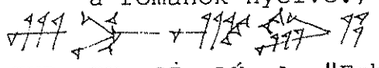

TUR- BU- ZÌ- LÚ- A "Emberi megélhetés fényes tanyája".
BU "fény, ragyog, lélekzik, kitép" (L.371).
(Megintcsak nem a szláv "Trzebieslaw" szn.-ből keletkezett, ahogy Kiss Lajos elképzeli.)

Torda, 1075: "turda", Mon Strig. 1:59. Helység Erdélyben Kolozsvártól (Cluj-Napoca) délkeletre. Rom. Turda.

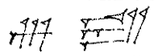

TUR- DA "Hatalom tanyája" (v. "Hatalmas Felkelő Nap" ?);
DA "hatalom, hatalmas, erős, tehetség" (Delitsch 130).

TUR-UL(-LI-E) "Újszülött gyermek" (Turuly).

Tordamec, 1280: "Turdemech", Fejér: CD. 5/3:2. Helység Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'čany) észak-északnyugatra.
Szlov. Tvrdomestice. (Ezt is jól "megdomesztikálták!".

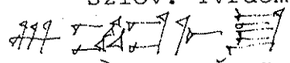

TUR- DÈ- ME- ŠU "Isteni erő védte fényes tanya".

Tordas, 1270: "Thordos", ÁÚO. 600. Helység Fejér megyében Martonvásártól északnyugatra.

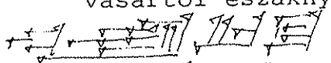

TU_6- UR- DUŠ "Hősies varázs lakta (hely)"; TUŠ/DUŠ, DÚR +lakni, szállás, ülés, alap" (L.536) ; UR "hős, vitéz, , férfi" (L.575) ; pl.: KÚ-NAG-BÌ-A ḪU-MU-DA-AN-ṬUŠ-AM "Ivó lakomáján velem együtt tartózkodott" (Sulgi A/83).

Tordos, 1332: "Thordas", Ortvay: Egyh-Földl.2:634. Helység Erdélyben Szászvárostól (Orastie) északnyugatra. Rom.Turd.

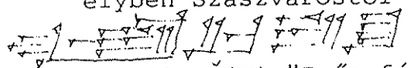

TU_6- UR- DA- Š(U) "Erős férfi által védett varázs" (?)

Tornóc, 1267: "Turmoch", HazOkl. 52. Helység Felvidéken Érsekújvártól (Nové Zámky) északnyugatra.
Szlov. Trnovec nad Váhom.

TUR- MÚ- Š(U) "Kézi termelés tanyája" ; MÚ "termelni, növeszteni" (L.152). Pl.:

Ú A-GAR- RE- MÚ- A "mezőn termesztett fű" vagy: Ú- NU- BA- AN- MÚ "fű nem nőt".

Tósok, 1262: "Tosuk", ÁÚO. 8:48. Ajkához tartozó telep.

TU_5- Ú- ŠUK "Tápláló tó"; ŠUK, ŠUG "tápláló, termő" (L.469). TU_5-Ú = "tó".

Tószeg, 1368: "Thozegh", Bártfai Szabó Pest m. 85. Helység Szolnok megyében Szolnoktól délre.

TU_6- Ú- ZÌ- E- G(E) "Parti menedék mezei varázsa"

Tőketerebes, 1254: "Terebes", MVV. Zemplén vm. 128. Város Felvidéken. Szlov. Trebišov. (Lásd: Bisztra-terebes is).

TER- EB- EŠ "Három szentély ligete"; TER, TÌR "liget, kert" (L.375); EŠ "három".

Tőrincs, 1327: "Theurinch", AnjouOkm. 2:297. Helység Felvidéken Losonctól (Lucenec) dél-délnyugatra.

TU_6- E- UR_4- ÌN- Š(U) "Megművelt kender-arató part varázsa".

Torja, 1324: "Feltoria", Györffy 2:202. Helység Erdélyben Kézdivásárhelytől (Tîrgul Secuiesc) északnyugatra.
Rom. Turia.

vagy: TUR- ÌA "Dicsőség tanyája".

TUR- $ÌA_4$ "Kőtanya"; $ÌA_4$, ZÁ, NA_4, $Ì_4$ "kő, súly, meteor, kődarab" (L.229).

"... ha az árja nyelvek szóeleji magánhangzókihagyási szokásától eltekintünk, akkor a Trója nevet Torja, Turja, Turuja alakúra kell rekonstruálnunk"
(Magyar Adorján, A Csodaszarvas, 82. old.)

Tormos, 1235: "Teremech", HazaiOkm. 121. 1960-ban Nyitrához (Nitra) csatolt helység Felvidéken, a város belterületétől keletre. Szlov. Chrenova.

TER- E- ME- ŠU "Isteni erejű part által védett liget".

Torna, 1239: "Turnua", Melich: Hf-Mg. 107. Jobb felől a Marcalba ömlő patak a Bakony alján.

TUR- NU_5-A "A felkelő nap szülötte" ; TUR "fiatalság, felkelő nap" (L.144). Pl.: BA- NU_5-A-MEŠ "megszülettek".

Torockó, 1299: "Turuzco", Kniezsa: Erd. Vízn. 23. Helység Erdélyben Kolozsvártól (Cluj-Napoca) délre. Rom. Rimetea.

TUR- ÙZ- KÙ "Szent kecske karámja v. tanyája"; ÙZ "kecske" (L.122b); KÙ "szent, tiszta" (L.468).

Torontál, 1326: "de Comitatu de Turuntal", Zichy Okm. 1:283. Egykori vármegye a Bánság Nyugati részén.

TUR- UN- TÁL "Bölcs nép tanyája"; UN-GAL "uralkodó"; UN, U, U-MUN "úr" (L.411); TÁL "bölcs" (L.383). UN-ŠÁR "az összes nép". UN-TÁL "táltos" (?) (TUR-UN-TÁL "táltos gyermek" (?), Táltos Nap-isten ?

Törösznek, 1416: "Tereznek", Csánki 3:115. Erdő Pördeföldétől délre.

TER- E- ZI- NE- $K(E)_4$ "Erős parti menhely ligete".

Turán, 1816: "Turan", Hübner: Lex. 1:147. A Káspi-tenger vidéke.

TUR- Á- AN "A hatalmas felkelő nap-isten" (DUMU-TUR-RA).
Turán az etruszkoknak is főistene volt.
NAM-LUGAL-LA Á ḪU-MU-NÌ-MAḪ "Királyságom hatalmát megerősítettem" (Sulgi A/90).

Vannak olyan régi helység- és családneveink, amelyeknél a szóvégi, de még a közbenső "cs" hangot is a "ch" kettős hangzó képviseli. Ilyenek például:

Forgács	: Forgách	Baracsi	: Borochi
Kovács	: Kovách	Madács	: Madách
Szécsényi	: Széchényi	Zicsy	: Zichy
Csábrág	: Chábrád	Csák	: Chaac
Cseke	: Cheke	Csór	: Chour stb.

Ezek kivétel nélkül egy ősi sumer-magyar ŠU "kéz, erő, munka" jelentésű fogalomra vezethetők vissza.

Vannak esetek, kisebb számban, ahol a "c" hangzót "ch" képviseli; ilyenek:

KARCAG	: Karchagh	Karkóc	: Korkouch
Komaróc	: Kamarouch	Regmec	: Redemech
Alvinc	: Wynch	Baláca	: Balacha
Harmac	: Harmach	Maróc	: Morouch
Rákóc	: Rakouch	Szalóc	: Zalouch

A forrás-dátumok azt mutatják, hogy ez a betűhasználat az Árpád-ház kihalása utáni századokban az Anjou-korban, feltehető-

leg francia egyházi kultúrhatásra, jött létre. Ezek esetében azt a hangzót választom, amelyik a sumernyelvi mondatba kétségtelenül beleillik; ha nem, akkor azt a mondatot/kifejezést mint bizonytalant kihagyom. A választék nyilvánvalóan a sumer ZE és ŠU szavak között áll fenn.

Volt természetesen olyan iskola is, amely a sumer ZE szót, vagy ragot, helyes magyarsággal "c" vagy "cz" hanggal rögzítette. Pl.:

Barca	: Barca	Bereck	: Berezk
Borc-falu	: Borz	Cenege	: Czenege
Cirák	: Zyrak	Debrecen	: Debrezun
Dézna	: Deznye	Doborgaz	: Doborgoz
Galgóc	: Golguz	Garabonc	: Garaboncz
Horóc	: Horowcz	Ilonc	: Iloncz
Kaca	: Kacza	Kartolc	: Kortouc
Kecel	: Kecil	Kelence	: Kelencze
Kenéz	: Kyniz	Kerc	: Kerz
Komorzán	: Komorzan	Konca	: Koncza
Latkóc	: Lathkocz	Lédec	: Ledecz
Nyerce	: Nercze	Pacola	: Pozoley
Papolc	: Papolcz	Parác	: Paraz
Rakaca	: Rakocza	Rákolc	: Rakolcz
Saca	: Zethyze	Sugovica	: Sokovicza
Szinice	: Zynicze	Tartolc	: Thartolcz

E csoportok mennyiségének az aránya szemlélteti, hogy melyik képviseli a rendellenességet, a hibás, feltehetően idegen átírást.

Az utolsó, nagyobb számot képviselő csoport, amint katalogikus elemzésükből látható, a sumernek mondott ős-magyar nyelven minden nehézség nélkül értelmes szöveget ad.

Trencsén,1111: "Treinchen", Fejérpataki: Kálmán Kir. Okl. 42. Város Nyugat-Felvidéken.

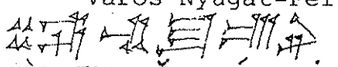

TÈR- EN - ŠU - É - NI "A templom jótálójának az erdeje".

Trencsénzávod, 1493: "Zawad", Fekete Nagy: Trencsén 212. Helység Felvidéken Trencséntől északra.

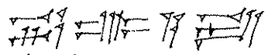

ZÁ- Ú- A- D(A) "Szikla,élelmezés mellett".?

Trocsány, 1270: "Trochan", Hazai Okm. 130. Helység Felvidékenbártfától (Bardejov) dél-délkeletre-Szlov. Trocany.

T(E)R- U_4- Š(U)- Á- NI "A Napisten hatalmának az erdeje".

Tulka, 1215: "Tulka", VárReg. 278. Helység Erdélyben Nagyszalontától(Salonta) kelet-délkeletre. Rom. Tulka.

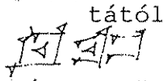

TÚL- KA "Ajtós kút" (?); "Meredek kút" (?); PU, TÚL "kút, forrás"(L.511); KA "száj, ajtó, kapu, meredek" (L.14).

Turbóca, 1388: "Torbocha", Doc Val. 337. Helység Szilágyságban Zilahtól (Zălău) kelet-északkeletre. Rom. Turbuţa.

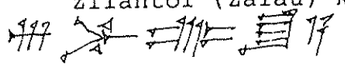

TUR- BU- Ú- Š(U)- A "Megművelt mező fényes tanyája".

Turcsány, 1293: "nouam villam Turchan", Haz Okl. 134. Helység Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'čany) kelet-északkeletre. Szlov. Turcianky.

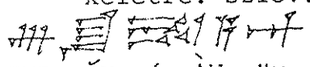

TUR- ŠU- Á- ÀM "Munkás kéz tanyája".

Turdossin, 1265: "Tordousina", Száz. 43:830. Helység Felvidéken az Árva-folyó mellett. Szlov. Tvrdošín.

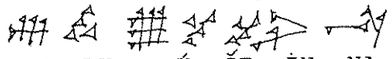

TUR- DU_{10}- Ú- ŠE- IN- NA "Szénamező jó tanyája".

Turgony, 1281: "Turgan", NyK. 46:134. Kisújszálláshoz tartozó helység.

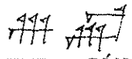

TUR- GÁN "Pusztai tanya"; GÁN, GÁNA, KÁN, KÁNA "puszta" (L.105)

Turc, 1319: "Thuruch", Zichy Okm. 1:164. Helység Erdélyben Bikszádtól (Bixad) nyugat-északnyugatra. Rom. Turţ.

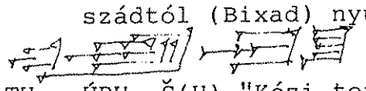

TU_6- ÚRU- Š(U) "Kézi termelés varázsa"; ÚRU "termelni, kivánni"(L.56).

Trója, gör.: Τροία : Trója. Ókori város Kisázsiában a Dardanella-szoroshoz közel.

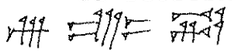

TUR- Ú- IA_4 "Köves mező tanyája", vagy:

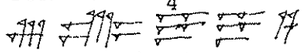

TUR- Ú- I- I- A "Dicsőített mező tanyája".

Turján, 1888: "Turján", Pesty: MoHn. 402. Határrész Dabastól északkeletre.

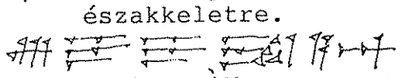

TUR- I- I- Á-ÀM "Munka dicsőített tanyája".

Turterebes, 1216: "Terebes", MagyRom. 1:277. Helység Erdélyben Szatmárnémetitől (Satu Mare) észak-északkeletre. Rom. Turulung.

Lásd: Tőketerebes.

Tusaújfalu, 1677: "Tussa újfalu", MNyK. 123.sz.162. Helység Kelet-Felvidéken Gálszécstől (Sečovce) kelet-északkeletre. Szlov. Tušicka Nová Veš.

TUŠ- ŠA(G)$_5$ "Jó szállás".

Tustya, 1360: "Tusta", Csánki 5:1. Helység Erdélyben Hátszegtől (Haţeg) nyugatra. Rom. Tuştea.

TUŠ- TI- I- A "A jó élet szállása".

Tyej, 1491: "Thel", Csánki 5:144. Helység Erdélyben Dobrától délnyugatra. Rom. Teiu.

TU$_6$- E- IL "Magas part varázsa".

Udva, 1451: "Wdwa", Csánki 1:364. Helység Kelet-Felvidéken Homonnától (Humenné) észak-északkeletre. Szlov- Udavské.

Ú- UD- Ú- A "Tápláló napos mező"; U$_4$, UD, UTU "idő, nap, vihar, amikor, Nap-isten" (L.379).

U$_4$- DAGAL- LA "széles (merő) napfény".

Ugod, 1287: "Vgud", SztpKritJ. 2/2-3:386. Helység Veszprém megyében Pápától kelet-délkeletre.

U$_4$- GUD "Erős szél".

Uppony, 1281: "Upon", Herman Ottó Múz. Évkönyve 22-23:97. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Ózdtól keletre

UP/UB- UN "Úri táj" ; UB "táj, sarok" (L.306).

Ura, 1290: "Wra", ÁÚO. 10:416. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Füzesgyarmattól délkeletre.

Ú- RA "Ár-mző".

Urkony, 1241: "Eghazas urkun". 121 m. magas domb Sarródtól keletre.

ÙR- KUN "Berek tető" ; ÙR "tető, terasz" (L.366a); KUN "berek" (1.77).

Urpin, 1287: "sub quod monte Urpin iuxta Coron", ÁÚO. 12:454. 510 m. magas hegy Besztercebányától (Banská Bystrica) délre.

ÙR- PI- ÀM "A tűz csúcsa" (Vulkán ?); BÌ/PÌ, PÌL/BÌL "tűz) (L.172)

Uzon, 1332-7: "Vsun", Ortv. Egyh.Földl. 2:640. Helység Erdélyben Sepsiszentgyörgytől (Sfîntul Gheorghe) délkeletre. Rom. Ozun.

Ù- SUN "Vad tehén", Bison. Pl.: Ù-SÙN-ZÌ-ZÌ-Ì DUMU-GAL ^{d}ZU-EN-NA "Veszedelmes vad tehén Zuen-isten nagyságos leánya" (Ninmešarra, 58).

Vác, 1075: "Waciensis" (lat. adj.), Mon Strig 1:56. Város Pest megyében a Duna bal partján.

Ú- Á- ZI "emelkedő oldalú mező".

Vadna, 1237: "Wodna", Györffy 1:813. Helység Borsod-Abaúj-Zemplén megyében Kazincbarcikától Nyugat-északnyugatra.

Ú- UD- NA "Nagyszerű fényesség mezeje"

Vágbori, 1262: "Borey", ÁÚO. 8:22. Helység Felvidéken Pöstyéntől (Piešt'any) délnyugatra. Szlov. Borovce.

BUR- E- Í$_7$ "Folyóparti forrás".

Vágpatta, 1251: "Patha", VSOS. 2:374. Helység Felvidéken Szeredtől (Sered) kelet-délkeletre. Szlov. Pata.

PA- TU$_6$- A "Elvarázsolt patak, terasz v. fa".

Vállus, 1121: "Walus", MNy. 23:364. Helység Zala megyében Keszthelytől északkeletre.

Ú- Á- LÙ- UŠ "Sok munka melletti mező"; LÙ "bőséges, sok" (L.537).

Váncsod, 1213: "Vanſud", Vár Reg. 270. Helység Hajdú-Bihar megyében Berettyóújfalutól keletre.

U$_4$- Á- N(È)- ŠU- D(A) "Nagy munkaerejű szél mellett"
Á- MAḪ- SUM-MA "Magasztos erővel megadatva" (SulgiA/98)

Váradpósa, 1319: "Pousa", Györffy 1:655. Helység Bihar megyében Nagyváradtól (Oradea) dél-délnyugatra. Rom. Pauşa.

PU- Ú- ŠA(G) "Jó mező kútja".

Varsolc, 1341: "Worsolch", Györffy 3:522. Helység a Szilágyságban Zilahtól (Zălău) nyugatra. Rom. Virsolţ.

Ú- UR - ŠÚL- ŠU "Hős férfi által védett mező"; UR "férfi, hős" (L.575), ŠUL "férfi, hős" (L.467).

Valpó, 1332: Wolpo", Györffy 1:402. Város Szlavóniában Eszéktől (Osiek) északnyugatra. Szlav. Valpovo.

Ú- UL- PU "Kút ősi mezeje".

Vasand, 1332: "Wasand", Györffy 1:690. Helység Erdélyben Nagyszalontától kelet-északkeletre. Rom. Osand.

Ú- A- ŠA$_5$- NÈ- DA "Élelmezve erős berek által".

Vásárosnamény, 1214: "Numen", VárReg. 298. Város Szabolcs-Szatmár megyében.

NU$_5$- ME- É- NÌ "Házának isteni erejű magzatja"; NU$_5$ "mag, magzat", NU/NA "ember".

Végvezekény, 1355: "Wezeken", A HistSzeg. 48:46. Helység Felvidéken Nagytapolcsánytól (Topol'cany) nyugatra. Szlov. Vozokány.
Lásd: Nagyvezekény.

Vecsenypuszta, 1392: "Wesen-telek", Sopron 1:510. Sikátorhoz tartozó település.

WEZSENY

Ú- E- ŠE- NI "Gabona-part mezeje".

Velem, 1279: "Welem", Urk Burg. 2:140. Helység Vas megyében Kőszegtől délnyugatra.

Ú- EL- E- ME "Isteni erejű part magas mezeje".

Véménd, 1332: "Emun", Györffy 1:300. Helység Baranya megyében Pécsváradtól keletre.

É- MUN "Jól épített ház" (épület: É-(GÌ)BÍL-È-DE "újonnan felemelt ház" (Új-sumér); MUN "só, jól csinált" MUN "jó lenni" (L.95).

Veperd, 1222: "Wepur", Urk Burg. 1:89. Helység Burgenlandban Sopronkeresztúrtól (Deutschkreutz) nyugat- délnyugatra. Osztr. Weppersdorf.

Ú- E- BUR- D(A) "Parti mező forrással".

Verbász, 1395: "Orbaz", Györffy 1:228. Helység Bácskában. Szerb.

UR- BA- Á- ZI "A boszorkányság székhelyén"; UR "ülés, trón, szék" (L.255); Á-ZI "rosszaság, gonoszság" ; Á-ZU "mágia" (1.334)

Á- ZÌ- ŠU A- ŠAG- GÁN- TÚM- DÈ AN- TA- BAL- E- DA "(Ha) gonoszságból (valaki) földet elvenni behatolna" (Entemena).

Vereb, 1276: "Verub", Györffy 2:414. Helység Fejér megyében Székesfehérvártól északkeletre.

U- E- RU- B(I) "A part urának adománya".

Vereckei-hágó, 1263: "Werezka", Györffy 1:550. Hegyszoros az Északkeleti-Kárpátokban.

Ú- E- RE- Z(E)- KE$_4$ "Árpart oldalának mezeje".

Veselény, 1461: "Wesselen", Bánffy Okl. 2:48. Két puszta a Felvidéken Losonctól (Lučenec) kelet-északkeletre fekvő Kétkeresztúrtól (Nové Hony) észak-északkeletre. Szlov. Viselany.

Ú- ÈŠ- ŠE- (Ì)L- É- NÍ "Háza kiváló gabonájának mezei szentélye".

Vetle-puszta, 1471: "Wethle", Csánki 3:4. Lakott hely Dunaszentgyörgy belterületétől délnyugatra.

Ú- E- TU$_6$- (I)L- (L)E "Varázsos magas parti mező".

Velence, 1516: "Welence", Csánki 3:315. Község Fejér megyében Székesfehérvártól kelet-északkeletre.

Ú- ÈL- E- N(È)- ZÈ "Tiszta mező erős part mellett"; pl. KUR DILMUN EL-AM "Dilmun hegye tiszta" (Langdon).

Véza, 1320: "Weze", Györffy 2:191. Helység Erdélyben Balázsfalvától (Blaj) délre. Rom. Veza.

Ú- É- ZÈ "Mező a ház mellett"; É "ház, szállás"; É-DÌNGÌR "templom"; É-KÚR-RA "Enlíl temploma"; É-BÀD "megerősített város"; É-AN-NA "az Ég temploma" (L.324).

Az AN "Ég" szó előtt sohasem látjuk a DINGIR jelet, tehát az nem volt egyike a DINGIR-eknek, hanem egy azok felett álló felfoghatatlan természetfeletti személy, az: "Egyetlen Isten". Magyar köztudatban is ismert mondások: "a jó Ég tudja", "a jó ég áldja meg!" csak egyetlen egy Istenre vonatkoznak. AN-isten mellett a DINGIR-ek az ő gondolatának képviselői, kivitelezői voltak, de a kereszténység angyalainál nagyobb hatáskörrel. A kereszténység Istene kezében összpontosul az egész mennyei hatalom. A sumereknek is csak egy volt a főistene.

Vidaly, 1470: "Wydal", Csánki 5:744. Helység Erdélyben Torockótól (Rimetea) északnyugatra. Rom. Vidolm.

Ú- Í$_7$- DA- ÌL "Magas oldalú folyó mezeje"; DA "mellett, oldal, által, környékén" (L.335). pl.:

GIŠ- ZÌ- DA ZÌ- UD- SUD- DU DA- BÌ- GÚB- BA ...
"A fal mellett Ziudsuddu az oldalánál állva...."

Vidombák, 1342: "Widinbach", Suciu 1:259. Helység Erdélyben Brassótól (Brasov) nyugat-északnyugatra.

Ú- Ì- DÍN- BÌ- Á- Š(U) "Kézi munkás élet jó mezeje"; TÍN/DÍN "élet, élni, ital" (L.465).

Vigant-petend, 1238: "Wygant", SztpKritJ. 1:519. Helység Veszprém megyében Tapolcától északkeletre.

Ú- Ì- Ì- GÁN- T(E) "Dicsőített mező közel a pusztához"; Ì "tisztelni, dicsőíteni, fenkölt, magasztos"; Ì(-A) "jó, tisztelt, dicső", pl.

ME- UR- ḪE- Ì- Ì- "dicsőítsen (téged) ...."

Vinár, 1221: "Winar", PRT. 1:6. Helység Veszprém megyében Pápától nyugat-délnyugatra.

Ú- ÌN- ÁR "Gyönyörű kender mezeje"; ÌN "len, kender" (L.8); ÁR "fényleni, ragyogni, megjelenni, mutatkozni" (L.451)

Visegrád, 1002: "Wsagrad", Sztp. KritJ. 1:2. Helység Pest megyében Szentendrétől észak-északnyugatra.

Ú- ŠAG- RA- Á- D(A) "Jó mező erős ár mellett"; ŠA, SÃG, SÌG "jó, kegyes" (L.356), pl.:

KALAM- E KÍ- SAG- GA IGI- ḪA- MU- DA- DÙ
"Hogy az országot kegyesen felügyelje" (Lugalzaggiszi)

ŠU- ŠAG- GA- DÌNGÌR- RA- NA- ŠU ḪE- EN- ŠÌ- ÌN- GÌ-GÌ
"Hogy kegyes kezébe istenének térjen vissza..."

Amint látjuk, a Visegrád név már egy elszlávosított forma; azt eredeti formájára "Úsagráda"-ra sürgősen vissza kellene állítani.

Viszka, 1468: "Wyzka", Csánki 551. Helység Erdélyben Marosillyétől (Ilia) északra. Rom. Visca.

Ú- Í$_7$- ZÌ- KA "Hűséges folyó mezeje".

Visznek, 1262: "Wyznek", Hazai Okm. 112. Helység Heves megyében Gyöngyöstől dél-délkeletre.

Ú- Í$_7$- ZÌ- NÈ- KE$_4$ "Hűséges folyó erejének mezeje".

Viszocsány, 1404: "Wysochan", Fekete Nagy: Trencsén 207. Helység Felvidéken Bántól (Bánovce nad Bebravou) délre. Szlov. Vysocany.

Ú- Í$_7$- SÙ- Š(U)- ÀM "Kiöntő folyó által művelt mező" ; SÙ "kifolyni" (L.373).

Viszoka, 1278: "Wyzka", VSOS. 3:295. Helység Kelet-Felvidéken Kisszebentől (Sabinov) nyugat-északnyugatra. Szlov. Vysoka.
Lásd: "Viszka".

Vitfalva, 1395:"Wythfalva", Csánki 1:269, Helység Felvidéken Szepesolaszitól (Spišské Vlachy) nyugat-délnyugatra. Szlov. Vitkovce.

Ú- Í$_7$- TU$_6$ "Varázsos folyó mezeje".

Vitka, 1300: "Wythka", Sztáray-Okl. 1:171. 1969-ben Vásárosnaményhez csatolt település.

Ú- Í$_7$- TU$_6$- KA "Varázsos folyónak a mezeje".

Vittenc, 1208: "Wytelnize", CDES. 1:118. Helység Felvidéken Pöstyéntől (Piešt'any) nyugat- délnyugatra. Szlov. Chtelnica.

Ú- Í$_7$- TEL- NÍ- ZÈ "Folyóparti mező fenséges település mellett".

TI / TIL / TEL "élet"; TIL(-LA) "élni, élő, élet" (L.73) pl.:

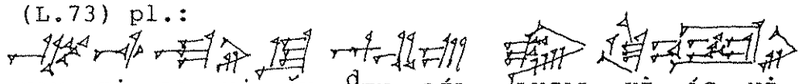

NAM- TÌ- LA- NÌ- ŠU ^{d}EN- LÍL LUGAL- KÌ- ÁG- NÌ
"Életéért Enlíl istennek szeretett királya

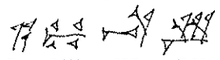

A- MU- NA- RU
adományozta ezt" (Lugal Zaggiszi).

Vizslak, 1466: "Wyzlak", Csánki 2:50. Település Sátorhely község belterületétől keletre.

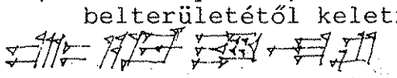

Ú- Í$_7$- Z(È)- LA- K(È) "Folyó gazdag mellékének mezeje".

Vorca, 1468: "Worcza", Csánki 5:148. Helység Erdélyben Marosilyétől (Ilia) észak-északkeletre. Rom. Vorţa.

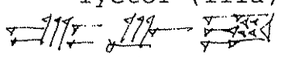

Ú- UR$_4$- ZÀ "Arató mező mellett".

Vők 1260/1346: "Welk", ÁÚO. 11:495. Helység a Csallóközben Somorjától (Samorin) észak-északkeletre. Szlov. Vlky.

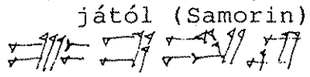

Ú- E- (I)L- K(E)$_4$ "Magas part mezeje".

Völcs, 1378: "Welch", Magy Rom. 1:8. Helység Erdélyben Déstől (Dej) Nyugat-délnyugatra. Rom. Elciu.

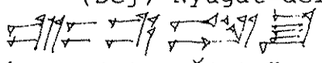

Ú- E- (I)L- Š(U) "Magas part védte mező".

Vönöck, 1303: "Wenyzk", Csánki 2:808. Helység Vas megyében Celldömölktől északra.

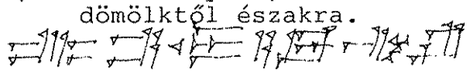

Ú- E- N(E)- Í$_7$- Z(Ì)- K(E)$_4$"Élet folyójának erős partú mezeje".

Vörs, 1261: "Wrs", Csánki 2:634. Helység Somogy megyében Marcalitól észak-északkeletre.

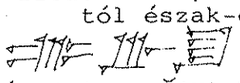

Ú- (U)R$_4$- Š(U) "Kézi aratás mezeje".

Vörösmart, +1246: "Verusmorth", Györffy 1:407 és 1332-5: "Weresmorth". Helység Baranya Háromszögben Hercegszőlőstől (Knezevi Vinogradi) északkeletre. Szerb. Zmajevac.

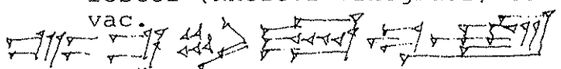

Ú- E- RUŠ- MÚR- TU$_6$ "Varázsos környezet vörös partú mezeje".

RUŠ, ḪUŠ "rozsda, vörös, tűzpiros" (L.402); MÚR, MURU, MURUB "közép, környezet, csata, méret, hát" (L.337).

Vörrű, 1412: "Werech", Csánki 3:123. 1954-ben Szentpéterúrhoz csatolt helység.

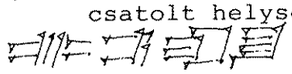

Ú- E- RE- ŠU "Árpart védte mező".

Zabar, 1332: "Nic. dictus Zabary", Györffy 2:55. Helység Nógrád megyében Salgótarjántól kelet-északkeletre.

ZA- BAR "Kiküldött ember" (Követ), pl. AN-TA-BAR-RA "az ég által kiküldött"

Zabarla, 1682: "Zaballa", MNyTK. 123.sz.20. 646m. magas hegy a Zempléni hegységben Mogyoróskától kelet-délkeletre.

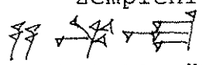

ZA- BAL-LA "Kő uralta", ZA, ZÁ "kő" (L.586); BAL "uralom, uralni, orsó, áthágni" (L.9).

Zágor, 1412, "Zagor", Csánki 3:901. Helység Erdélyben Erzsébetvárostól (Dumbraveni) észak-északkeletre. Rom. Zagar.

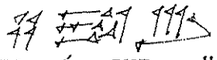

ZA- Á- GUR$_{10}$ "Arató-munka oldala v. embere"; GUR$_{10}$"aratni" (L. 538).

Zagyva, 1234: "Zogoua", Vár Reg. 133. Szolnoknál a Tiszába torkoló folyó.

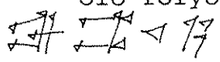

ZU- GU$_4$- U- A "Az Úr általi nagy erő".

Záhony, 1324: "Zahun", Anjou Okm. 2:318. Helység Szabolcs-Szatmár megyében Kisvárdától észak-északkeletre.

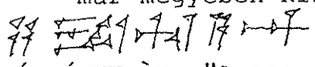

ZÁ- Á-ḪU-ÀN "A sas sziklája"; Á-ḪU "sas" (L.78).

Zala, 1232: "Zalam" (lat. acc.), ÁÚO. 11:249. A Balatonba torkoló folyó. "List of Geographical Names", **LGN**. 73. old. "No. 30: **a-za-la** (u$_4$-zal)" (Gašur map).

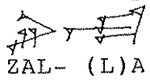

ZAL- (L)A "Ragyogó, csillogó".

Zalaegerszeg", 1247: "Egurscug", Csánki 3:20. Zala megye székhelye.

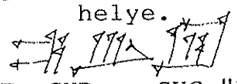

E- GUR$_{10}$- SUG "Bereki arató part" ; SUG "berek" (L.522)

S Z Ó S Z E D E T .

A(E_4, E$Š_{10}$) "víz" ; A "apa" (L.579)
^{lú}A-BA "írnok" (L.579)
A-GÀR, AGAR "síkság" (L.579)
AKA "palántálni, csinálni, előkészíteni" (L.97)
AL, ^{giš}AL "kapa, ásó, balta, csákány" (L.298)
A-MA-RU "vízözön" (L.579)
ANDUL, DUL "oltalom, segély" (L.329)
AG, AK "tenni, csinálni" (L.97)
AR "ragyog, fényes, mutatkozik, megjelen" (L.451)
ÀR, ÀR-ÀR, ÀRA "összetörni, őrölni, finom liszt" (L.401)
A-RU "adni, adományozni" (L.579)
A-ŠÀ "mező, rét" (L.579)
AŠ, AŠ-A "egy, egyetlen, egyedül" (L.1)
A-TU$_5$ "fürödni, fürdés, lemosás" (L.579)
A-ZU "orvosság" (L579)
Á "kar, oldal, szárny, külső, erő, munka" (L.334)
Á-ḪU "sas" (L.78, 334)
ÁB "tehén" (L.420)
ÁR "hírnév" (L.451)
Á-ZÌ "jobb oldal" (L.334)

BA "ajándék, fele, fél" (L.5)
^{d}BA "Hold-isten, Hold" (L.472)
BÀD "magas lenni, fal, erőd" (L.152^{8})
BAL "uralom, birodalom, balta, orsó, megszeg, áthág, szikla" (L.9)
BAR "oldal, közelség, elkülönít, idegen" (L.74)
BÁR, BAR, BARAG "szent hely, berek" (L.344)
BE "úr" (L.69)
-BÌ, BÌ "azé, ez, az" (L.214)
BU "ragyog, fúj, lélekzik, kitép" (L.371)
BU$_5$ "fúj, fújás, szél, szeles" (L.515)
BUR, BURU "forrás-kút" (L.411)
BÚR / BÚL, BURU "kézbesít, szolgáltat, felfed, felold" (L.11)

-DA "-által, -mellett, környékén" (L.335)
DA "erő, hatalom, tehetség" (Delitsch 130)
^{dug} DAL "tál, váza, völgy" (L.86)

DÈ "meleg, gyertya, fáklya, fény" (L.172)
DÉ "kiönt, kiárad" (L.226a)
DI_4 "kis, kicsiny" (L.229)
DI_5 "fény, pompa, fényleni" (L.86)
DÙ, DÙ-DŪ "építeni, csinálni, teremteni" (L.230)
DU_6, DUL "domb, halom" (L.459)
DU_8 "düh, dühös, nyit, emelvény" (L.167)
DU_{10} "jó, kedves, kegyes" (L.396)
DU_{11}-DU_{11} "beszélni, jövendölni" (L.14)
DÚB "kiömlés, kilövelés" (Gordon 82)
DUB "tábla, felhalmozni" (L.138)
DUḪ "szakadék, hasadék, nyit, nyílás" (L.167)
DÙR "csikó" (L.208)
DÚR, DURUN, TUŠ "ülni, lenni, találtatni, lakni, szállás, alap" (L.536)
DUŠŠU "robot, ingyen munka, kosár" (L.85)

È "part, beszélni" (L.308)
EB, ÍB "középső rész, belső, harag, környezet" (L.207)
EN "úr" (L.99)
^{d}EN-ZU "Zuen-isten" (L.99)
ENGAR "paraszt, földműves" (L.56)
ÈŠ "szentély, szent berek, palota" (L.128)

É "épület, ház, templom" (L.542)
É-GUR "siló, raktár, rakás, kupac" (L.542)

GA "part, partvonal, tej" (L.319)
GÁ "ház" (L.233)
GÁ, GAR, GA(R) "csinálni, készíteni, tenni, odatenni" (L.233)
GALA "pap, énekes" (L.211)
GAL-BI "nagyszerű(-en) (L.343)
GAL "nagy(-szerű), herceg, mester" (L.343)
GALGA "tanácskozni, határozni" (L.278)
-GE, KE_4 "-nak, -nek" (L.233)
GE_6, GÍG "fekete, sötét, éj" (L.427)
GÈN, KUR, GIN "hegy, ország" (L.366)
GE, GÉ "buzogány, sás" (L.313)

giš GI "nád, nádas" (L.85)
GI, GI-NA "egyenes, igaz, egészséges, normális, helyes" (L.85)
GIN, RÁ, DU "menni, elindulni, mozdulni, jönni" (L.206)
GÍM, KIM, KEM "-ként, mint, szerű" (L.440)
GÌR, GÌRI "út, láb, gyalogol" (L.444)
GIŠ-ŠAR "kert; GIŠ-$GIRI_{11}$ "gyümölcsös kert" (L.296)
GIŠ "fa, élő fa, igaz lenni, sikeres lenni" (L.296)
GIŠ-ZI "fal" (L.296)
GIŠ-ḪUR "határozat, terv, rajz"; GIŠ-ḪUR-KALAM-MA "a haza vezetősége" (L.296)
GIZZU "árnyék, felhő" (L.411)
GU-DÉ "hívni, elmondani" (L.14)
GÚ-GAL "óriási, legfőbb, legelső" (L.106)
GU_4, GUD "erős, hős, ökör" (L.297)
GU-LA "nagyszerű" (L.559)
GÚB "áll, fennáll, találtatik" (L.206)
GÙ "sírni" (L.14)
GUL "elpusztítani, tönkretenni" (L.429)
GÚM, GUZ, ḪUM "összetörni, zúzni, kár, veszteség" (L.565)
GUR "fordul, gurul" (L.111)
GUR_7 "halom, rakás" (L.542)
GUR_{10} "aratni" (L.538)
GURUŠ "ember, férfi, személy" (L.322)

ḪA, KU_6 "hal"; ḪA-LA "rész"; ḪA-, ḪÉ-, ḪU "-je, hadd, hát" (L.589)
ḪAL "folyik, halad, elmúlik, áramlat, alap" (L.2)
ḪAR "adó, vám, érdek, nyereség" (L.401)
ḪAR, ḪUR "legelő, fű, sás, takarmány"(L.401)
ḪI, ḪÉ "bőség, felesleg, sokaság, vagyon, boldogság" (Del. 55/46)
ḪI-LI-A "örömteljes" (L.396)
ḪÚL "öröm, boldogság" (L.550)
ḪUŠ "dühös, mérges, erős, vad" (L.402)
ḪUM "sujt, pusztít, kár" (L.564)

I "tisztelni, tisztelet, magasztos, panasz" (L.142)
I_4 "kő, szikla, súly, meteor" (L.229)
$Í_7$ "folyó, kanális, víziút" (L.579)

ÍB, EB "középső rész, szív, szentély, harag" (L.207)
ÍD "folyam. áradat" (L.579)
ÍL, ÍL "emel, magas, nagyszerű, felemelő" (L.320)
ÍM-BA "gát" (L.399)
ÍGÍ "szem, arc, előtt" (L.449)
ÍG "ajtó"; SÍ-ÍG "lever, sujt" (L.80)
ÍM-DÍRÍ (=DUNGU) "felhő"; ÍM-MER-RA "északi szél" (L.399)
ÍMÍN, UMUN "hét, hetedik" (L.598c)
ÍN "len, kender" (L.148)
ÍZÍ "tűz, forróság" (L.172)
ÍTÍ, ÍTU "hónap" (L.52)

KA "száj, arc, ajtó, kapu, torok, hegye vminek, meredek" (L.14)
^{za} KA "vasérc" (L.14)
KÁD, KAD, KÍD "köt, hozzáköt, elcsíp, kinyit" (L.63)
KAL, KALAG "erős, hatalmas, befolyásos" (L.322)
KÁN, KÁNA, GÁN, GÁNA "mező, puszta, legelő" (L.105)
KAR "kert, mező" (Del. 159)
KAS, KAZ "összetörni" (L.192)
KAŠ "szalad, kaslat, fut, futár" (L.202)
KÍ "föld, helység, lent, alsó" (L.461)
KÍ-ÁG "szeretni" (L.461)
KÍD "elhagyni, otthagyni" (L.455)
KÍN "munka, mű, üzenet" (L.538)
KÍ-EL "tiszta helység" (L.461)
-KE$_4$, -KÍ$_4$ "-nak, -nek, -e, -je" (L.233)
KÍŠÍB "pecsét" (L.314)
KÙ "tiszta, makulátlan, szent" (L.468); KÙ-ZU "bölcs"
KU "ülni, alap, fenék, alapítani, letenni" (L.536)
KÚ "enni, étkezés, lakoma" (L.36, 345)
KU$_6$ "hal"
KUK-KA "tok" (L.345)
KU$_4$ "hal, bőség, sokaság, termékenység" (L.366a)
KUN "berek, liget, farok" (L.77)
KUR, GEN "ország, hegy" (L.366)
KURU$_5$ "árpa" (L.483a)
KUŠ$_4$ "szertartás, szokás, szabály" (L.295b)

LA "gazdagság, bőség, teljesség" (L.55)
LÁ "kiterjed, lóg, lelóg, ráfekszik, kiterjeszt" (L.55; 481a)
LAG "derült, tiszta, fény, világosság" (Del.49)
LÀḪ, LUḪ "mosni, fordulni" (L.321)
LÍ "fenyő, juharfa (?)" (L.59)
LÙ "bőséges, sok" (L.537)
LUGAL "király" (L.151)
LÚ "férfi, ember"; LÚ-ZU-A "tanult ember" (L.330)

MA-A, MA-DA "ország, megye" (L.342)
MÁ "hajó" (L.122)
MAḪ "nagy, magasztos"; MAḪ-BÍ "nagyon" (L.57)
MAR "kocsi" (L.307); ^{giš} MAR-GÍD-DA "harci kocsi"
ME, MA$_6$ "isteni erő, szokás, szertartás" (L.532)
MÙ, MA "őrölni, darálni, malom" (L.33)
MÁŠ "gyerek" (L.76)
MER, ME-ER, GÍR "dühös lenni, erős, szél" (L.347)
^{im} MER-RA "észak, északi szél" (L.347)
MU$_7$ "varázs, varázsolni, idézni" (L.16)
^{dug} MÙD "korsó, palack" (L.394d)
MUN "só, jól elkészített" (L.95)
MÚR, MURU, MURUB "közép, közepe, csata, méret, környezet" (L.337)
MÍ "asszony, anya, nő"; MÍ-DU$_{11}$-GA "a jó anya" (L.554)
MÍN "kettő, második" (L.471)
MUL "csillag, ragyog" (L.376)
MURGU "hátgerinc, hát" (L.567)
MUŠ "arc, arcvonal" (L.103)
MUŠ "kígyó, sárkány, mágus"; MUŠ-DAM-MA "építész" (L.374)
MUNUS-DÍLÍ-E "magános nő" (L.107)

NA "ember, nagy, nagyszerű, kő" (L.70)
NA$_4$ "kő, kőzet, szikla" (L.229)
NAP, NAB "Nap (-isten)" (L.129)
NÁ, NÁD "lefeküdni, lepihenni, aludni" (L.431)
NAG "inni, öntözni" (L.37)
NÈ "erő, hatalom, haderő, oltalom" (L.444)
-NÍ, -A-NÍ "övé, azé" (L.231)

NU_5(-G) "nagy, nagyszerű" (L.71)
NU_5, NUMUN "mag, származás" (L.72)
NU "ember, ne, hogyne" (L.75)

PA, ^{giš} **PA** "ág, tető, gally, szárny" (L.295)
PA, PAD "szólni, kijelenteni, kiválasztani" (Del.49; L.450)
PA_6 "patak" (L.60)
PU, TÚL "kút, forrás, vályú, gödör, árok, lyuk" (L.511)
PIRIG "oroszlán" (L.444)

RA, RE "ártér, elárasztani, ütni, sujtani" (L.328)
-RA "-nak, számára, neked" (L.328)
RI "adni, ajándékozni, szabály, sujtani, fújni, öltözni,dobni, rohanni" (L.86)
RU "odaigérni, megcsinálni, odaadni, építeni" (L.68)
RUG "ragyogó, ragyogni" (L.441)

SI "adni, teli, megtölteni" (L.231)
SI-SÁ "elrendezni, irányítani" (L.231)
SAL, SAL-LA "hatalmas, széles" (Jestin, N.47,87)
SAG "fej, fő"; SAG-KAL "legelső"; ^{lú} SAG "főnök"; SAG-KI "homlok, arcvonás"; SAG "szolga, rabszolga" (L.115)
SAR "írni"; SAR-SAR "rohanni, terelni, hajtani, söpörni" (L.152)
SAHAR "por, homok, talaj" (L.212)
^{tú}15 SI-SÁ "Észak" (L.399)
SÍB, SIPAD "pásztor, fejedelem" (Del.50)
SIG, SIGA "alantas, alacsony, gyenge" (Del.87)
SIG_7 "zöld" (L.351)
SIL, ZIL "szelni" (Del. 102)
SILA "út" (L.62)
SIKIL "tiszta" (L.564)
SU "szoroz, növel, hús" (L.7)
SU-BIR-KI "Subartu" (L.7)
SU-Ú "szórni, vetni" (L.7)
SUR-SUR "ragyog" (L.101)
SUM, SÈ, SÙN(-NA) "odaani, ellátni" (L.164)

$ŠA_6$, $ŠAG_5$, SIG_6 "jó, kegyes" (L.356)
$ŠA_5$ "legelő, kaszáló, vágni, berek, puszta" (L.97)
$ŠA_5$-A "vágott növény" (L.97)
ŠAR "zöld növényzet"; ^{giš} ŠAR "kert" (L.152)
-ŠE, -ŠU "-nál, -hoz, azé, övé" (L.536)
ŠE "gabona" (L.367)
ŠE-EN-NA "széna, szalma" (Legrain 222)
$ŠEG_9$ "jég, hideg" (L.551)
ŠÍ "azzal, avégett, arra, szem" (L.449, 367)
ŠIKA "kancsó" (L.55)
ŠÌR "énekelni, zenélni" (L.152)
ŠU "kéz, erő, fogás, munka" (L.354)
ŠU-BA "ajándékozni"; ŠUBA "díszes" (L.354)
$ŠU_4$ "sujtani, rontani, elvinni" (L.411)
$ŠU_4$-KU_6 "halász" (L.354)

ŠÚ "jóság, jótett, betakarni" (L.545)
ŠÚL, ŠUL, DUN "hős, vitéz, uralkodó" (Del.143)
ŠÚR "dühös" (L.329)

-TA "-ban, -nál, óta, -val, -tól, onnan" (L.139)
TÁL, TÁLA "bölcsesség, nyilt, széles, tágas" (L.383)
TE, TI "közeledni, elérni, megnyugodni" (L.376)
TAR "törni, letörni, határozni" (L.12)
TAB "hasonmás, társ, kettős, több" (L.124)
TER, TIR "liget, kert, bozót, erdő, gyümölcsös kert" (L.375)
TAG "verni, taglózni, öltözni, seb, sérülés" (L.126)
TI "oldal, élet, megfogni, átvenni, keret" (L.376);(L.73)
TIN "bor, sör, ital, élni, élet" (L.465)
TU_5 "fürödni, fürdő"
TU_6, MU_7 "varázs, idézni, megigézni, ráolvasni" (L.16)
TÙN, DÙN "mélység, edény, sekély" (L.595)
TUR "fiatal, fiatalság, kicsiny, gyenge, kevés" (L.144)
TUR "istálló, karám, tanya" (L.233) (L.536)
TUŠ, DÚRUN, DÚR "szállás, ülni, lenni, találtatni, lakni, alap"

U "tíz, újj, vihar"; ^{d} U "Isten, Ur" (L.411)
Ú "mező, fű, puszta" (L.318)
Ú-A "tápláló, élelmező" (L.318)
Ú-SA-AN "félhomály"
Ú-SUG "nádas, szug" (L.522)
Ú-GI "káka" (L.318)
Ú-ŠE "gabonaföld" (L.318)
Ù-SUN "vad tehén, tulok" (L.394)
ÙR "tető, terasz, ülés, trón" (L.255)
U_4, UD "idő, nap, vihar, amikor" (L.379)
U_4-ŠÚ "napnyugta"
U_5 "utazni, lovagolni, kifolyni" (L.78)
U_6-DÍ, Ù-DÍ "csodálatos" (L.449)
U_8 "birka, juh" (L.494)
UB "táj, vidék, belső helység" (L.306)
ÙG, UKÙ "nép, emberek" (L.312)
UL, ULU "csillag, ragyogni" (L.441)
UM, UMU "anya" (L.134)
UR_4 "aratni, összegyüjteni" (L.594)
UR, URÙ "védeni, őrizni, oltalmazni" (Del. 110)
URÚ "özönvíz, árvíz" (L.43)
ÚRU "termelni, kívánni, óhajtani" (L.56)
ÙŠ "szülött, sarj" (L.271)
UŠ "varázslat, boszorkányság" (L.17)
$UŠ^{12}$ "vidék, üldözni, hosszúság, követni, adót kivetni" (L.211)
UZÚ, AZU "varázs, varázsló" (L.181)

ZA "férfi, ember" (L.586)
-ZA "te, tied" (L.6)
ZA, ZÁ "kő"; ZA-PAR "tűzkő-homok" (L.586)
ZAL "ragyogni, dicső, csillogni" (L.231)
ZAR "kiömlik, kitódul, forog, forgat" (L.491)

-ZÈ, -ZÀ "mellett, oldal" (L.338a)
ZÍ, ZÉ "élet, menedék, emelkedik" (L.84)
ZÍL "kedvező, barátságos, jó" (L.126)
ZU "tudni, tudás, érteni, erő, győzelem" (L.6)

"-au" végződésű osztrák helységnevek ős-magyar vonatkozásai.

Falkenstein Ádám német sumerológus-professzor "Grammatik der Sprache Gudeas von Lagas" című tanulmányában (I. Teil, 29-30, ANOR. 2 "Die Lokativpostposition -a" paragrafus, 108. old.) ezt írja:

"A-U-BA 'in seiner Hochflut'", vagyis, magyarul: "az ő magas vízárjában".

A-U "magas vízár"; -BA (BI-A) "az övében".

Különösnek tartom, hogy ez az A-U "magas vízár" jelentésű, kétségtelenül ős-magyar eredetű szó, mennyi alsó-ausztriai és München-környéki helységnévben megtalálható. Fontos az az észrevétel is, hogy "-au" tartalmú, vagy végződésű, helységnevek Tirol hegyeinek vidékén, illetve azok völgyeiben, ahol vízár nem képződhet, egyáltalán nem fordulnak elő. Nem található meg az "-au" helységnév-végződés Bajor-ország Münchentől távolabb eső vidékein sem; sem északon, sem nyugaton.

Természetesen ez az érvelés csak akkor állhatja meg a helyét, ha elfogadjuk, hogy az ős-magyar és az ős-sumer nyelvek valamikor azonosak voltak.

Az itt felsorolt helységek mind folyók mellet, vagy azokhoz vízár-távolságra találhatók, ahol az árvíz lehetőség tényleg fenn áll.

Magától értetődő az is, hogy ezeket a neveket germánok nem adhatták, hanem az ős-magyarság valamelyik ott letelepült törzse: a Dunai-kultúrák magyarjai, hunok, vagy avarok.

Elhelyezésük a következő:

"Au", Münchentől északra a Gr. Laaber partján.

"Dachau", Münchentől északnyugatra az Amper folyó partján.

"Burgau", Ulmtól keletre, közel a Dunához.

"Murnau", Münchentől délre a Laisach folyó partján.

"Pertisau", Innsbrucktól keletre az Achensee mellett.

"Aschau", Rosenheimtől délkeletre az Inn folyóhoz közel.

"Grassau", az Ala mellett.

"Passau", a Duna mellett.

"Grünau", Linztől délre a Traun mellékágán.

"Hieflau", Linztől dél-délkeletre a Salza mellett.

"Seckau", Knittelfeldtől északra a Murához közel.

"Maissau", Kremstől északra.

"Stockerau", Bécstől északra a Dunán.

"Wachau", Kremstől nyugatra a Dunán.

"Sollenau", Bécstől délre a Lajta mellett.

"Andau", Mosonmagyaróvártól délnyugatra a Rábcához közel.

A hunoknak ezeken a vidékeken való jelenlétéről Fehér Mátyás Jenő szerzett adatokat. Ezek szerint még 893-ban is megkülönböztettek "Hunia" és "Avaria" tartományrészeket, sőt a Kremsmün-

steri Apátság "Urkundenbuch"-ja egész pontosan az Enns és a Seilach közé helyezi a hunok-lakta területet.

Az ausztriai Tulln (TUL-NA_5 "nagyszerű kút"), Bécstől kb. 30 km-nyire nyugatra, a hun törzsek ausztriai fővárosa, törzsi székhelye volt. Ettől közvetlenül keletre húzódott a választóvonal az avarok tartományától, amint erről Jámbor Lajos (781-840) egyik egyházmegyei beosztása tudósít. A király rendelete szerint a hunok a "tullni mezők városkáiban és falvaiban laktak", és tőlük keletre, a bécsi erdők táján már az avar népcsoport helyezkedett el A mai Bécs helyén pedig csak az őrgrófok vadászkastélya állt.

Ezeket a vidékeket a Honfoglalás idejében még kétségtelenül hunok és avarok lakták.

Az osztrák állami hatalomnak érdeke, hogy az osztrák nagyközönség ezekről a tényekről ne tudjon semmit, még az Egyetemeken sem tanítják, ezért minden magyarnak jusson eszébe ezekről a velük találkozó osztrákokat felvilágosítani.

Ősmagyar képírás és történelem.

Az itt felsorolt jelek legtöbb esetben az i.e. 6500-4500 közötti Tisza-, Bükk-, Vinca-, Karanovo-, Hacilar, Catal-Hüyük- és Tesszáliai-kultúrák figuráin és vázáin fordulnak elő. Összegyűjtőjeik és számbavevőjeik Torma Zsófia és Marija Gimbutas régésznők érdeme nem csak abban nyilvánul meg, hogy az ősi Anyaistennő nyelvezetének megoldásához hozzájárultak, hanem szerintem egy másik talány megfejtéséhez is, ahhoz, hogy hol alakult ki a Világ első írásrendszere.

Hatalmas gyűjteményeik tanulmányozásakor meglepődik az ember ilyen nagy számú jelnek abban a távoli történelmi korbani hirtelen megjelenésén. Nagyon kevés olyan jel található ugyanis i.e. 6500 előtt amit valamely gondolat kifejezésével lehetne társítani. Ettől az időponttól kezdve azonban meglehetősen hirtelenül vallásos jellegű vagy közhasználatban levő figurák és egyéb tárgyak lesznek jelek által megkülönböztetve, "azonossági jelekkel" mindenfelé ellátva. Még ha nem is értjük meg teljesen a kőkorszakbeli agy működésének a menetét, észrevesszük abban a történelem-előtti korszakban egy műveletnek a kezdetét, amely minden bizonnyal az írott gondolatközlés közvetlen előfutára lehetett.

Anélkül, hogy Marija Gimbutas litván régésznő érdemeiből bármit is elvennék, fő tiszteletem mégis hazánkfia Torma Zsófia (1840-1899) erdélyi régésznőt illeti. Mint a híres Tordos melléki új-kőkori leletek feltárója több mint 11,000 ősi tárgyat gyűjtött össze, közöttük sok vallásos jelleget tartalmazót is. A világhíres Schliemann Henrik és neje, Lenormant Francois, Hampel, Wirchow, Sayce, Haverfield és Lindenschmidt professzorok körében, azok legnagyobb megbecsülését élvezve dolgozott. Katasztrófális, hogy munkásságáról a még mindig osztrák fejjel gondolkozó magyar akadémisták eddig még nem adtak ki semmi hivatalos beszámolót.

A tordosi jelek korát relatív kronológia alapján Falkenstein professzor a századfordulón kb. i.e. 2,800-ra becsülte. Az újonnanelvégzett C_{14}-es mérések azonban i.e. 5,200-as eredményt mutatnak. (l. Gimbutas, Language of the Goddess, p. 234). Ez alatt egyúttal az is értendő, hogy a tordos-tatárlakai feliratok és jelek a Mezopotámiában talált Jemdet-Naszr és Blau képírásos táblák jeleinél legalább 1,000 évvel idősebbek. Mostmár senki sem kérdőjelezi meg azt, hogy a Kárpát-medence és a Balkán-félsziget embere volt a világ hivatalosan elismert legelső írásrendszerének a feltalálója.

A képírást feltaláló délkelet-európai társadalomnak egy jelentős része - feltehetőleg civilizációja magaslatán - eddig ismeretlen okok miatt új hont alapított magának a Tigris és Eufrátesz-folyók termékeny völgyében. A tény az, hogy eddigi tudomásunk szerint a Kárpát-medencében i.e. 5,000 körül egyszerre megszakad egy már eléggé kifejlett képírás folyamata és nem sokkal utána ugyanaz folytatódik a Folyamközben. Még túl korai lenne azt mondani, hogy az írástudó népnek legtöbbje eltávozott, amit újabb felfedezések meg is cáfolhatnak.

Ha tekintetbe vesszük azt, hogy ezen képírásjelek között számos elvont fogalmat kifejező is van, akkor nagyon is elfogadható az a nézet, hogy az i.e. 7.-ik évezred magyar értelmiségi osztálya vagy papsága, képes volt megtenni azt a nagyon fontos

lépést, amely a tordosi- és dzsemdet-naszr-i képírásos írásrendszer kifejlesztéséhez vezetett.

Az ős-magyar nyelvet beszélő sumer(szemere) törzs írástudó néposztálya eltávozott ugyan, de mégis hozzájárult műveltségével ahhoz, hogy helységneveink eredeti mondanivalóját - amit folyamatosan őslakos földművelő és más évezredekkel ezelőtt visszatérő törzsünk szájhagyományilag is megőrzött - az ő csodálatos égetett agyag táblái útján velünk újból megértesse.

Az Ókori-Kelet történelmét követve azt látjuk, hogy i.e.2000-ig, az isteni-küldetésű sumer királyok uralmának végéig, az összeköttetés a Dunai-kultúrák és a közel-keleti gyarmatosok között mintegy 3,000 éven keresztül, ha nem is szorosan, de megvolt.

Hammurabi (i.e.1775) korából származó írások arról számolnak be, hogy a törvények kegyetlenné váltak és az őslakos sumereket terhelő adókötelezettség annyira megnövekedett, hogy azt azok tovább viselni nemtudták. Sok közülük a legendás Nimród királlyal együtt Eviláthba, észak-mezopotámiai testvértörzseik közé vándorolt. Ekkor jelennek meg a sumer-asszír szótárak is, mert egymás nyelvét megérteni nem tudták.Tudunk egy sumer kovácsról, akinek birtokában volt ilyen, mert asszír üzletfeleit máskép megérteni nem tudta. Magyar nyelvünkbe bekerült asszír katonai szakkifejezések bizonyítják, hogy a sumer fiatalságot a szemíták katonai szolgálatra is kényszerítették. A katonakényszer közel 1,000 évig tartott.

A sumerek (szemerék) ősmagyar nyelve sok százezerre menő égetett agyagtáblán megmaradt, úgyhogy azt tanulmányozni és megtanulni mindenkinek módjában áll.

Az asszír birodalom határain kívül megmaradt sumer-magyar törzsek eleinte a hetita-jász birodalom részeként szerepelnek, majd később, a római kor kezdetével,török-mongol szövetségben is élnek. Török-mongol nyelvi hatás nyelvünkben mégsem számottevő.

A finn-ugor nyelvi kölcsönhatás, az idetartozó szavak régiségét tekintve, szerintem már az Uj-kőkorszakban megtörténhetett, jóval az indó-európaiak (árják) megjelenése előtt. A Kalevala is egy ilyen régi világot vetít elénk, régebbit mint aminek eddig hittük. Egykor a finnek is az ős-szkíta (hyperborean) birodalom tagjai voltak. A "borean" szó is úgy látszik, hogy "borús" szavunk elgörögösítése lehetett, amennyiben az egy olyan tájra értődött, ahol a nap (Phoebus) már "nem tudott sütni". A költő Héziodosz is valahogy így magyarázza.

A "borús" szó a görögökhöz az európai szkíták, közelebbről a pelazg-palócoktól ment át, akik már i.e. 2,600 körül megalapították a Kréta-Mycaenaei Égei-tengeri birodalmat. Athénnel együtt ők képezték a Deloszi szövetséget, amely Spártának és a többi árja törzsek uralmának sokáig ellenlábasa volt.

Torma Zsófia és Arthur Evans angol régész már a mult században felfedezték, hogy az ős-krétai képírás a trójaival és a tatárlakaival azonos. Ezt a Kárpát-medencéből kisugárzó kultúrát Sir Gordon Childe "Dimini-kultúra" néven nevezi és egy a Földközi-tenger felé irányuló kereskedelmi megmozdulás következményeként ismeri fel. Tudniillik a Vatyai és Bodrogkeresztúri kultúrák termékeinek az elosztását szolgálta. Föníciai jász és avar-kun testvértörzseikkel karöltve a palócok uralták a fölközi-tenger kereskedelmet. Észak- és Dél-amerikában talált bizonyítékok állítják, hogy hajóik az Uj-világban is többször megfordultak.

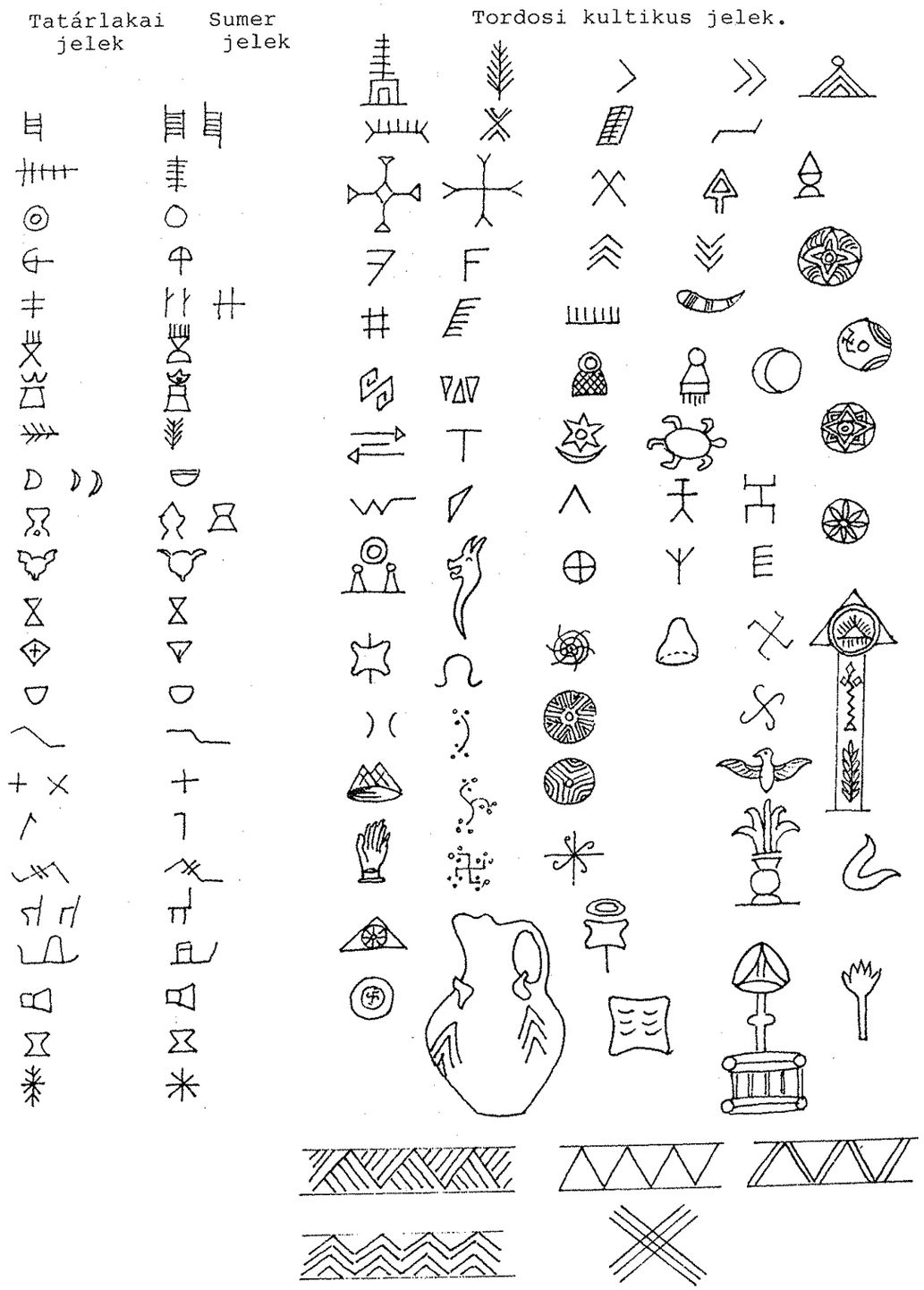

A pelazg-palócok (nem "povlovc"-ok) Égei birodalmának kb. i.e. 1,100-ban lett vége, amikor az akháj- és dór-görögöknek sikerült a Tyrannus pelazg uralkodókat eltávolítani. "Tyrannus" természetesen nem azt jelentette, amit az árják velünk elhitetni akarnak, azaz, hogy kegyetlen diktátorok voltak, hanem egyszerűen azt, hogy Tyrasz-tól a szkíta Thana fiától származtak. A velük társított "kegyetlenség" mégis megmaradt a modern köztudatban mert ez az árja céloknak jobban megfelel; t.i. ilyen trükkökkel próbálják a saját fajtájuk durvaságát szépítgetni. Ebben a viszonylatban a "kegyetlen" szó használata "politikailag helyes", tehát ez kell legyen az igazság is.

A pelazg-palócok nem lehettek egy kis számú magyar törzs, mert nyelvük jelenléte az ó-görög nyelvben könnyen kimutatható. Dr. Aczél József érdeme az a felfedezés, hogy ha a görög nyelvből kirostáljuk az árja (Dór-Akháj) elemet, akkor a szkíta-magyar marad hátra. Ez volt az a szkita-magyarnak nevezett nyelv, amit a Magyarországba visszatérő ős-palócok is beszéltek, ami még mindig magas sumer tartalmat mutathatott.

A palócok visszatérése a Felvidékre kb. i.e. 500 körül történhetett. Ám az indó-görög gőg persze nem engedi meg azt, hogy nyelve kb. felének pelazg-ősmagyar eredetét beismerje, neki inkább a csalás imponál: megfordítja az igazságot azt állítván,hogy "a Kárpát-medence lakossága valamikor görög volt". Azt meg még nehezebb elfogadniuk, hogy a mi őseink voltak a tanítók, a művészek és a termelők, ők csak vadságban és harciasságban multák felül a mieinket. Ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a pelazg civilizáció felbomlásával megszünt a görög kultúra is; azóta sem teremtettek valami érdemlegeset. A görögök esetében, mint már számtalanszor azelőtt is, bebizonyosodott, hogy erőszakra nem lehet emberhez méltó életformát teremteni.

Az alábbi példák csak egy kis részét képezik a görög nyelvbe palóc behatás révén bekerült szavaknak:

ős-palóc	görög	magyar	ős-palóc	görög	magyar
GUR	GUR-OSZ	görgő	BA-Á-TUR	BIA-TOR	bátor
É-GUR	KHÓRÉ	góré	AKA/EKE	AKI-SZ	ék, ékes
AN-GAL	ANGEL-OSZ	angyal	PA	POA,FUA	fa, ág
BAL-Í-A	BOÉ	baj	PA-É	FÜ-É	fejes, okos
BAL	PLATÉ	balta	ÍD, $Í_7$	HÜD-	ügy (víz)
BARAG	BRAKHOSZ	berek	ÍB-BÍ	IFI-OSZ	fiú
BE	BE-Z	beszél	GÍR	E-GEIR	gerjed
BUR-SA	BÜRSZA	burok	GUD-UL-LÍ-E	AIGIDI-ON	gödölye
		kobak	GAZÍDA	GAZDA	gazda
BUZUR	BASKANOS	boszorka	GU_4-ÍL-A	GOALA	gulya
ŠÍG-AN	SZTÜGANOSZ	cigány	ḪAL	KHALA	halaszt
ŠUB	SZKAP	csapni	KHA	HALIE-USZ	halász
ZALAG	SZELGE	csillan	GÁ/^{6}KHÁ	KÁ-SA	ház
DIB/TIP	TÜP-	csíp	ḪARA	Herpudz-	harapódzik
DAR/TAR	THRUP-	darabol	KI-EL	KHEI-A	hely
U_4-DÉ-IL	DEIL-É	dél	GUL-LA	OLLU	hulla
DÚR-UNG	DORU	dorong	ÍR	IR-ISZ	ÍR (gyógy)
ÉN	AINE	ének	ḪÍ-LÍ-A	HILAR-OSZ	illároz
É-PÍL	AIPÜSZ	épül(et)	$Ú_8$	OI-OSZ	juh

ős-palóc	görög	magyar	ős-palóc	görög	magyar
GAM/KAM	GAMPSZ-OSZ	kampós	KÍ-GAL-LUM	KUDALIM-OSZ	kigyelme
KAR	KHORT-OSZ	kert	KAS-A	SZKHAZ-	kasza
KARA-AM	KHÉRÁM-OSZ	karám	KÚR	KRIK-OSZ	karika
KU-ÍL(-ŠU)	KLA-,KLEI-	kulcs	KAM/GAM	SZKAMB-OSZ	kampó
LU-TUR-RA	LATHRI-OSZ	lator	LÍL	LILAI-	lélek
LAGAB	LÁP-É	láp	MU-GUŠ	MEGASZ	magas
MA-Á-GU_4-NI	MÉK-ON	mákony	MU-DU_{11}	MUTH-EU	mond
ME-ER-AG	MARGÉ	méreg	MUN-AKA	MAKH-	munka
NÍN/NEN	NENNA	néni	ḪU-U_4-DÈ	HOTI	hogy
NAM(LÚ-U-LU)	GNEMA	nem(zet)	ÚR(-RA)	ORTHI-ADZ-	ordít
UR-$UŠ_4$	EUROSZ-LEON	oroszlán	UŠ	ISZ-OSZ	ős (ivadék)
UR	ARAM, ARI	orom, orr	URU	OUR-OSZ	őr, őriz
BAL-LU-ŠU	PALL-	pallos	PA-LAM-KA	PHALANG	palánk
ZA-PA-AG	PATAG-OSZ	pattog	BAR-DU	SZPART-ON	párta, szalag
BA-AN-DUR	PANDOUL-OSZ	pandúr	BAR-RA-ŠU-TU	Spore-USZ	paraszt
PÌ-RUŠ	PÜRROSZ	piros	RE-ME-GE	TREM	remeg (fél)
ŠA-URA	SZUR-	súrol	ZAL	SZIAL-ON	szalonna
ZÉ-EB	HÉB-OSZ	szép, jó	SÌG-GA	PSZÜKH-	szikkadt (halvány)
TAG	TAG	tag	DAR/TAR	DAR-TOSZ,	DAR- tarol
DA-AG	TAKEROSZ	tág	TUKU	TEUKH-,TUKH-	takács
TÁL-LA	TELTOS	táltos	TA-AG	TEUKH-	tákol
TER/TIR	PTERUG-IDZ	terjeszt	TAR	TÉR-OSZ	feltár
TEL	TELEI-OSZ	teljes	TER	TÉR	tér, liget
TA-UD-DU	THOADZ	tódul	TAR	FTHER	tőr
TUR-BÌ	THRUP-OSZ	törpe	TE-EN-GUR	FTHENG-ER (zúgó)	tenger
DÍB-BÍ	SZTIBE-	tipeg	DÚR,DURUN	THÜRON	torony, vár
AGAR-RA	AGRA	ugar	UL-LÍ-UNG(A)	IANKH	újjong
MA_6-Á-GU_4-SU	MAGOSZ	mágus			

Az ó-görög írás jelei nagyban hasonlítanak a hun-magyar rovás betűihez, így kézenfekvő az a feltevésünk, hogy azt a pre-hellén őslakosság örökölte a szíriai partokon lakó rokonaitól. Ma már tudjuk, hogy fa-pálcákra róttak, amik sajnos idővel megrohadtak. Egy ilyen megkövesedett fapálcát találtak is Kréta szigetén.

A sumer nyelvvel nem igazolható görög szavakat a visszatérő palóc-magyar törzsünk hozta magával.

A Kréta-Mykénéi birodalom megalakulása után egy fél évezreddel keletkezett az Egyiptomi-Hyxos birodalom (i.e. 1720-1580). Ennek vezető eleme az avar-magyar törzs volt, akik a Barkó-magyar őstörzs leszármazottainak tekintették magukat. Egy pár száz egyiptomi szó felvétele mellett ők voltak azok, akik nyelvük sumer-ősmagyar jellegét - a földművelőkön kívül - legjobban megőrizték. Egyiptomban uralkodó királyi családjaik több tagja a HUN, HUNI nevet viselte, ami megfelel a sumer UN "úr, király" (UN-GAL) szónak. Valószínű, hogy ezért is nevezték őket az ókori történetírók "királyi" "avar-hun"-oknak, vagy "Királyi szkitáknak".

Segédcsapataik közé tartoztak a palesztinai jászok, akik a zsidók megjelenése előtt az ottani őslakossággal is keveredtek. Az ő Nap-istenük volt Sámson (Herkules), akiről, bár hibásan, a Biblia is említést tesz.

Azt a helyet, ahol Flinders Petrie egy rengetegsok vésett jellel teleírt lejtős sziklafalon felfedezte az úgynevezett "Proto-Sinai ÁBC-t", Serabit el-Khad-nak hívják. Úgy vélik, hogy egy egyiptomi nyelvet is beszélő föníciai találta fel AMENEMHET-fáraó idejében (i.e. 2,000); 500 évvel a feltételezett Exodus előtt.

"Az a nép, amelyik ezt a vidéket i.e. 2,000 körül elárasztja sajátságosan Avar-szerű földvárakat épít védekezésül, és bevezeti a Dunai-Tószegi tipusú talpas edények használatát". (John Van-Seters, "The Hyxos", Yale Univ., 1966, 21. old.)

Az egyik Serabit el-Khadim feliraton a "Madjayu" vagy pedig "Mudjayru" szót olvasták. (Posener, ZAS, 83, 1975, 38-43). Állítólag annyit jelent, hogy "Hivatásos katonák". "... a Középső Királyság idejében, mint zsoldosok és sivatagi rendőrök lettek verbuválva, úgyhogy md3yω (madjayu?) majdnem azt jelenti hogy "zsoldosok" (u.o. 106. old.) Ezek a rézkaravánok biztonságára vigyáztak. Valószínű, hogy ha ezek avarok voltak, akkor "magyar" népnevüket is használták.

Ma már elfogadott tény az, hogy a Sinai-írást csak egy olyan személy találhatta fel, aki jól ismerte az egyiptomi folyamatos (cursive) írást is, mert a Sinai betűk abból erednek. De ez az illető magyarul is kellet, hogy tudjon, mert a hasonlatosság a Sinai ÁBC és a magyar rovásírás betűi között meglepően nagy.

A hun-magyar-sinai betűk kb. 1,000 évvel idősebbek mint az ó-görög ÁBC, így az előbbi nyilván nem származhatott az utóbbiból. Megjegyzem, a föníciai írás betűi még annyira sem egyeznek a hun-magyar rovásírás betűivel, mint a hun-magyar az ó-görögével. Jóllehet rovásírásunk kb. 2,000 éven keresztül közhasználatban kellett hogy legyen, különös módon ezt az írást kőbe nem vésték. Kivételnek számít a Kötöny kun király (tulajdonképpen: "Kán") margit-szigeti mauzóleumába vésett felirat, amelyről már szóltam.

"A kutatók figyelmét Jerney János irányította Rettegi Istvánnak "Historia Transilvaniae hungaricae per questiones descripta, accedit ex vetusto exemplari in Bibliotheca M. Ducis Hetruriae existente norma Litterarum Hunnicorum" című kéziratára.

Szamosi István 1593-ban megjelent páduai könyve szerint a firenzei székely betűs "NYOMTATVÁNY igen régi példánya" tulajdonképpen "Nilusi papyrus"(Nilotica Papiro impressum) volt. (u.o. 259. old.) A székely-hunok, akik eredetileg az Etruszkok egyik törzse voltak, nincs kizárva, hogy rovásírásuk betűit egy meg nem határozható időben Etruria királyi könyvtárában hagyták, amely tényről Rettegi István valamilyen módon tudomást szerzett. A hun-etruszk rokonság tudata és az összeköttetés Attila korában még minden bizonnyal fennállt. Valószínű az is, hogy Falesca-tartomány neve egykori Pelazg-Palócok jelenlétére utal.

Glock T. német tudós "Stenographische Werte in der altungarischen Schrift", Dresden, 1916, művében írja:

"Bezűglich der (alt) ungarischen Schrift ist es interessant zu konstatieren, dass sie der ägyptischen am meisten ähnlich ist, also jedenfalls in direktem Verkehr und nicht aus zweiter, dritter Hand zu ihnen gekommen ist".

Még bátorkodott a következőket is hozzátenni:

"A nyugati társadalmak kultúra álarcába öltözött népei magyarellenes propagandát folytatnak, jóllehet maguk sem tudják a magyar kultúra nívóját elérni; a magyarok írni-olvasni tudó és

civilizált Európai nép voltak hosszú idővel ellenlábasaiknak a szlávoknak, románoknak és azok Nyugati felbujtóinak létrejötte előtt."

Civilizált őseurópaiságunkat boznyítják azok a tömegével összegyüjtött fogalom jelek, amiket Professzor Gimbutas a franciaországi Dordogne és Aurignac kultúrákból és Ős-Európa más mérsékelt éghajlatú vidékeiről összegyüjtött. Nem véletlenség következménye az, hogy ezek a jelek végülis a Duna-kultúrák közvetítésével mint már kifejlett képírásjelek a sumer képírásos szövegekben gyülekeznek.

i.e 5,700, Foggia, Olaszország/Gimbutas, 36. ábra/

NITÁ "férfi"; ĒR, ÈRI "szolga" (L.50)

i.e. 10,000, Dordogne, Franciaország /Gim. 130. ábra/

i.e. 24,000, Mal'ta (Szibéria) / Gim. 146. ábra/.

MUŠ "kígyó" (L.374).

i.e. 5,000, Trento, Olaszország /Gim.139. ábra/

NUNUZ "tojás" (L.392)

ŠA, ŠAG "szív, belső" (L.384)

i.e. 10,000, Dordogne, Franciaország /Gim. 146. ábra/

GAL "nagyszerű, nagy" (L. 343)

i.e. 30,000, Aurignac, Franciaország /Gim. 160. ábra/

i.e. 5,500, lengyel, Magyarország /Gim. 100. ábra/

GEME, MÍ "nő, asszony" (L.554)

i.e. 5,000, Statenice, Bohémia /Gim. 421. ábra/

UZUG, USUG "szent berek"; ZAG "oldal, arc" (L.332)

i.e. 4,200, Barnenez, Fr. /Gim. 384. ábra/

KAL, KALAG "erős, hatalmas" (L.322)

dingir LAMMA "védő-szellem, szentlélek"

i.e. 15,000, Dordogne, Fr. /Gim. 474. ábra/

i.e. 4,000, Cucuteni, Moldva /Gim. 476. ábra/ > "őserő"

ŠU "kéz, erő, munka, védelem" (L.354)

i.e. 13,000, La Pileta, Spanyolország /Gim. 485/

BUR "étel, ebéd, váza" (L.349)

i.e. 6,000, Szeszklo, Görögország /Gim. 20. ábra.

i.e. 5,800, Medvednyak, Jugoszlávia /Gim. 21. ábr./

MAŠ "elosztani, tiszta, első" (L.74)

i.e. 5,500, Kőrös, Magyarország /Gim. 27. ábr./

ZALAG , ZAL "ragyogó, fényes" (L.393)

i.e. 5,200, Tisza, Magyarország /Gim. 31. ábr./

^{mul}BAN "Vénusz-bolygó, ÌNANNA istennő"(L.439)

i.e. 5,200, Tisza, Magyarország /Gim. 32. ábr./

KUR, ḪUR "hegy, ország, fény" (L.366)

i.e. 5,200, Tisza, Magyarország /Gim. 38. ábr./

BAR "oldal, szétválaszt, test" (L.74)

^{d}DÍŠ "a főisten AN" (L.48)

i.e. 5,200, Tisza, Magyarország /Gim. 42. ábr./

GAM "hajlítani"; ^{giš}GAM "kerek, kör"(L.362)

i.e. 5,500, Körös, Magyarország /Gim. 43. ábr./

NÍGÍN, NÍGÌ "fordulni, bekeríteni" (L.529)

i.e. 5,200, Vinča, Jugoszlávia /Gim. 55. ábr./

DÚRU "tiszta" (L.536)

i.e. 6,500, Çatal Hüyük, Törökország /Gim. 57. ábr./ és Szeszklo, Görögország /Gim. 90. ábr./

Ì, Ì-Ì "tisztelni, dicsőíteni, jó" (L.i42)

i.e. 5,200, Tisza, Magyarország /Gim. 65. ábr./

i.e. 5,000, Lengyel, Magyarország /Gim. 46. ábr.

i.e. 5,500, Danilo, Jugoszlávia /Gim. 118. ábr./

^{d}GAŠAN "a Boldogasszony; az Uralkodónő" (L.350)

i.e. 6,000, Nemea, Görögország /Gim. 5. ábr./

A "víz" (L. 379)

LUM(-LUM) "megtermékenyíteni" (L.565)

i.e. 6,500, Hacilar, Törökország /Gim. 9. ábr./

i.e. 5,200, Tordos, Magyarország /Gim. 11. ábr./

KÚR "a másik, idegen" (L.60)

i.e. 6,500, Hacilar, Törökország /Gim. 9. ábr./

^{d} NANNA "NANNA isten", "három" (L.472)

i.e. 4,000, Tisza, Magyarország /Gim. 168. ábr./

ŠE "gabona"; ŠE-NUMUN "mag" (L.72)

i.e. 5,200, Vinča, Jugoszlávia /Gim. 168. ábr./

TU, TUD "szülni, születni" (L.58)
NINTUD istennő.

i.e. 5,000, Vinča, Jugoszlávia /Gim. 299. ábr./

BUR "étel, ebéd, felfed" (L.349)

i.e. 5,200, Vinça, Jugoszlávia /Gim. 89. ábr./

MÌN "kettő; UTU Napisten" (L.471)

i.e. 5,200, Tisza, Magyarország /Gim. 38. ábr./

i.e. 6,500, Çatal Hüyük, Törökország /Gim. 167. ábr./

RA "beverni, összetörni, ölni" (L.328)

i.e. 5,200, Vinča, Jug. /Gim. Gig. 75. ábr./

GAN "váza, edény"; ḪE-(GÁL) "bőség" (L.143)

i.e. 4,990, Butmir, Jug. /Gim. 352. ábr./

DÌM$_4$ "nagy, nagyszerű" (L.60)

MÁŠ "juh, kecske, álom" (L.76)

i.e. 5,200, Vinča, Jug. /Gim. 266. ábr./

PAR "kiterjeszt, nyujt" (L.280)

i.e. 6,000, Hacilar, Törökország /Gim. 205. ábr./

NÌNDA "kenyér, étel" (L.597)

i.e. 6,500, Çatal Hüyük, Törökország /Gim. 486. ábr./

PU, TUL "kút, ciszterna" (L.486)

Professzor Gimbutas régiséggyüjteménye több ezer tárgyat tesz ki, amik között bizonyára vannak olyan jellel ellátott darabok is amiket ő, nem lévén sumerológus, talán nam is talál megőrzésre és közlésre érdemesnek. Magam sem vagyok biztos, hogy a régiségtárgyain található összes jeleket lemásoltam-e. Mégis, örülök annak, hogy munkássága által európai képírási jelgyüjteményünk tetemesen megnövekedett. Ahol egy személy ennyit tudott találni, ott sokkal többnek is kellett lennie. Már a meglévők is elegendőnek látszanak - mert legtöbbjük nagyon fontos alap-szó - ősi képírásrendszerünk kifejlesztéséhez.

Torma Zsófia ilyen örvendetesen megnövekedett kép-jel gyüjteménye már több bizalomra bátorít bennünket annak megcáfolásához, hogy a tatárlakai táblácskák nem holmi közelkeleti kereskedő ittfelejtett tárgyai voltak, hanem igenis egy nagymultú, elterjedt közép-kelet-európai kultúra kőkorszakbani meglétének bizonyítékai.

Annak bizonyítására, hogy a Mezopotámiában gyarmatosító szemere-sumer ős-magyar törzsünk magával vitte-e a kárpát-medencei képírásjeleket, az általam elérhető régi sumer képírásos szövegekben felkerestem őket, jelentésüket és formájukat összehasonlítottam az európaiakéval. Így aztán annak is elejét vettem, hogy képjeleinket valaki hottentottának nyilvánítsa. Annak ellenére, hogy Harmatta János és Falkenstein Ádám sumerológus nyelvészek az említett Labat: Manuel d'Epigraphie Akkadienne szótár alapján már régen lefordították a tatárlakai táblácskákat magyarra és megállapították, hogy azok nyelvezete sumer, még mindig akadnak olyanok, akik hun-székely rovásírást keresgélnek bennük.

Elterjedt újabban az a nézet, hogy a képírás feltalálói nem sumerok, hanem szubar-szabirok voltak. Ezt a lehetőséget jómagam is hosszú ideig latolgattam, de végülis rájöttem, hogy mi értelme van azokat megkülönböztetni, ha ugyanazt az ős-magyar nyelvet beszélték mint a többi magyar törzsek? Egyetlenegy "hatalmas népről" van itt szó, amint azt már Sir Gordon Childe is megállapította; elképzelhetetlen, hogy ezek törzsei egymás szavát nem értették volna. Vannak sajátos dialektusaink, az nyilvánvaló, de egyik törzsünk dialektusát éppen olyan szívesen hallgatjuk, mint a másikét. Sőt, örvendve nézünk szebbnél-szebb népviseletükre is; táncaik, énekeik pedig szebbé, változatosabbá teszik életünket.

Visszatérek ahhoz, hogy a rovásírás határozottan tökéletesebb és könnyebben megtanulható írásrendszer, mint a sumer ékírás, de a történelmi időrendet is tekintetbe kell venni: i.e. 5,000-ben hiába kutatunk rovásírás után, mert azt akkor még senki sem ismerte. Bár érdekes lenne a sumer nyelvet rovásban olvasni,ami helységneveink esetében meg is történt,de ez már későbbi átvétel volt. A mezopotámiai sumerok azonban még a rovás bevezetése után is ragaszkodtak az ő megszokott írásrendszerükhöz, mert azt szentnek tartották. Kérdés az is, hogy világhíres irodalmuk nem-e vesztett volna patinájából? Való igaz, hogy a rováshoz szükséges fapálcákban sem bővelkedtek. Maradandóbb írópapírt pedig, mint az agyag-tábla még a magasnak hírdetett modern technológia sem tud gyártani. A fapálca megrohadt volna a romhalmok porában és azzal nyelvük is odaveszett volna. A Gondviselés azonban másként határozott: az agyag táblát és ezáltal a sumer nyelvet, a mi ős-nyelvünket, örökéletűvé tette, hogy népünk igazságait többé senki se tudja elferdíteni vagy meghamisítani.

Az újkőkorszakbeli Duna-kultúrák képírásjeleinek alkalmazása és hangértékei az ó-sumer nyelvben.

	Dunai jel	Sumer jel	Sumer hangérték	Szótári szám	Ó-sumer szöveg
1.			RU "adni; "adományozni"	(L.68)	MU-İGİ-RU-DA "áldozatadásom által" (BUR-SİN király téglája, 90034 sz.)
2.			ŠE "gabona"	(L.367)	ŠE ^{d}NINA 1 GURU-AN ḪAR-ŠU İ- KÚ "Fejenként 1 gur gabonát NİNA istennő részére adóként kirót" (Eannatum Lagasi király)
3.			U, UN "tíz"	(L.411)	SIG$_7$-A U-SAR-TA "Mindegy ikük aratott 10 szár(nádat)". (ŠU-SIN király munkalap pecsét: 139)
4.			ANŠE "szamár"	(L.208)	NAG-KU$_5$ Í$_7$ SAL$_4$-LA-KA ANŠE-DA SÍ-GA "A Szalla csatornánál a szűrő medencét szamarakkal feltöltette" (MU SU^{d}EN.ZU/LUGAL "abban az évben, amikor ŠU-SIN király lett". (Munkapecsét No. 138)
5.			URU "város"	(L.38)	URU-KI-ÁG ^{d}UTU-GE "UTU Nap-isten szeretett városa".
6.			UNU "hon,helység"	(L.195)	LUGAL UNU-Kİ-GA "Uruk (Erek) királya"
7.			ZID, ZI(-DA) "hű, liszt, igaz"	(L.536)	DINGIR-ZID ^{d}EN-ZU "ZU-EN a hű isten" (GAMIL-SİN ajtófelirata, No.90844).
8.			^{d}UTU "Nap-isten"	(L.379)	MU-PAD-DA ^{d}UTU "UTU Nap-isten által elhivatott" (Lugalzaggiszi király)

	Dunai jel	Sumer jel	Sumer hangérték	Szótári szám	Ó-sumer szöveg
9.			GIŠ "hatvan" "60"	(L.480)	GIŠ-GIŠ-GIŠ-UŠU-MAŠ KU-GAR-DU "210 öl hosszú mérték" (Eannatum Lagas királya).
10.			İGİ "szem, arc, előtt"	(L.449)	İGİ-ḪA-MU-DA-DU$_3$ "hogy ügyeljen rá" (Lugalzaggiszi felirata).
11.			NİŠ "húsz" "20"	(L.471)	NİŠ-İÁ GİN-KÙ Ì-LAL-E "25 ezüst mínát fog fizetni" (Hammurabi kódexe)
12.			UGULA, PA "főnök"	(L.295)	(Lugalzaggiszi) PA-TE-SÌ "államfő" UGULA ŠEŠ-KAL-LA "Seskalla a főnök"(Pecsét No. 22).
13.			MİN "kettő, 2"	(L.570)	ÍD-KA-MIN-A-TA "két torkolatú folyó" (Vízözön).
14.			^{d}ARA "Örökkévalóság istennője"	(L.353)	GA-ARA AN-GİG KU-RA-GİN-NA "Örökkévalóság királynője, sötét az ég, aludni térj.." (İNANNA kesergése No.(Lagas) 1492).
15.			SAL "asszony"	(L.554)	Ú-SAL-LA "békében" (Lugalzaggiszi felirata).
16.			Ì, ÌÀ, -Nİ "olaj, -ja, -je"	(L.231)	LUGAL-Kİ-ÁG-Nİ "szeretett királya" (Lugalzaggiszi)
17.			LAL "mérlegel, fizet, emel"	(L.481)	GİŠ-UR-UR-ŠU E-DA-LAL "fegyverét harcra emelte" (Entemena felirata)
18.			KAL(-AG) "erős, hatalmas"	(L.322)	UR-SAG-KALAG-GA "erős hős" (Gudea kerek tégla No.96945)
19.			AB "ablak, lyuk, AB-BA "tenger, földműves"	(L.128)	A-AB-BA-SİG-TA-TA "az alsó tengertől" (Lugalzaggiszi felirata)

	Dunai jel	Sumer jel	Sumer hangérték	Szótári szám	Ó-sumer szöveg
20.			AN "ég,Égisten, DINGIR "isten"	(L.13)	KALAM-DINGIR-INANNA "INANNA istennő országa" (Kudur-Mabuk téglafelirata, No.90032
21.			KUR "hegység, ország"	(L366)	^{d}EN-LÍL LUGAL-KUR-KUR-RA "Enlíl isten az országok királya" (Lugalzaggiszi)
22.			^{d}GAŠAN "Az ég királynője"	(L.350)	GA-ŠA-AN AN-NA-GE "Az ég királynője" (Vízözön)
23.	i.e. 5,000,		Lengyeli-kultúra GURUM "hajolni"	(Gimbutas,46) (L.362	KUR-İ GURUM-GURUM-E "Az országok meghajolnak"
24.	i.e. 5,200,		Tisza-kltúra(Gim. 42) ZALAG "tiszta, fényes"	(L.393)	ḪE-EN-ZALAG-ZALAG "legyen jól megtisztítva".
25.	i.e. 5,500,		Kőrös-kult. (Gim.27) KÚR "idegen, ellenséges" PAB "apa, férfi"	(L.60)	Dİ-KÚR Dİ-MU-GİM İGİ-GÁ-MU-NİGİN "egy ellenséges ítélet az ami szemem előtt megjelenik mint az én ítéletem" (Ninmesarra, 117. sor).
26			PU, TUL "kút, medence"	(L.511)	DUL A-ŠEŠ-A-NI "..az ő keserű-vizes medencéje" (Epic.Par. Langdon).
27.			NİNDA "kenyér" GAR "tenni" NİG-GA "a kincs"	(L.597)	DU$_{10}$ ḪÉ-NI-GAM NİNDA ḪU-MU-NI-KÚ "ott letérdeltem és az ételt ott megettem" (Sulgi a hatalmas)
28.			BAR "oldal, szétválasztani, amellett" MAŠ, SA$_9$ "fele" DAL-LA "fényes"	(L.74)	BAR E-BA-KA "amellett az a kanálispart is" ŠU-BAR "felszabadítani"
29.			ME, MA$_6$ "előírás, mennyei erő" İŠİB "felügyelő, pap"	(L.532)	LUGAL-ZAG-Gİ-Sİ İŠİB-AN-NA "Lugalzaggiszi az Ég papja"
30.			KASKAL "útvonal, hadművelet" KAŠ "sör"	(L.166)	KASKAL-E Gİ$_6$ BA-AN-DA-SÁ-A-ÀM "aki az éjszakát az úton eltölti" (Sulgi)

Dunai jel	Sumer jel	Sumer hangérték	Szótári szám	Ó-sumer szöveg
31. i.e. 5,200,		Tordos (Gimbutas,11) UDU "bárány" LU(-LU) "bőség"	(L.537)	UDU ÌM-MA-AB-ŠAR$_2$-RÌ "megsokasította a juhokat". (Vízözön).
32. i.e. 5,200,		Vinca (Gim.168. ábr) TU, TUD "szülni"	(L.58)	DUMU-TU-DA-^{d} NISABA "NISABA istennő szülötte gyermek vagyok" (Lugalzaggiszi).
33. i.e. 10,000,		Dordogne Gim. 146) GAL "great"	(L. 343)	PA- TE- SÌ- GAL-^{d}NIN-GÍR-SU-KA "NINGIRSU-isten nagy kormánazója" (Entemena, Lagas királya).
34. i.e. 5,800,		Szófia, (Gim. 129) ŠU "kéz"	(L.354)	ŠU-MAḪ-GÍR-MAḪ-NÌ "az ő hatalmas keze és lába" (Entemena, Lagas királya)
35.		Tatárlaka (Torma) A,(E_4, ES_{10}) "víz"	(L.579)	E-KÌ-SUR-RA A-E Í-MÌ-E "Az Ekiszurra medréből a vizet kiengedte" (Urlumma,Umma).
36. i.e. 6,000,		Nemea, Görögország (Gim.5) LUM(-LUM) "termékenyít"	(L.565)	UR-LUM-MA PA-TE-SÌ "Urlumma Umma pateszije".
37. i.e. 3,900,		Çaykenar, Törökorsz.(Gim.15) GAŠAN "úrnő" BUR-U "10 BUR" egy felületmérték	(L.350)	GA-ŠA-AN-AN-NA "Az ég úrnője" (ÌNANNA istennő).
38. i.e. 6,500,		Çatal Hüyük,Törökorsz.(Gim.167) RÁ, RA(-RA) "tör, megöl"	(L.328)	SAG-GÍŠ-RA-RA-ZA "te fejeket beversz" (Ninmesarra, 126)
39. i.e. 5,700,		Foggia, Olaszorsz.(Gim.36) NÍTÀ "férfi" ÈR, ÈRI "szolga"	(L.50)	NÍTA ḪAR-RA-AN-NA "utazó ember" (Sulgi A, 34).
40. i.e. 5,500,		Kőrös, Magyarorsz.(Gim.43) NÍGÌN, NÍGI "bekerít"	(L.529)	GU(D)-NIGIN-NA "ökörcsorda" (Hammurabi Kódex
41. i.e. 4,000,		Tisza-kult.(Gim.168) ŠE "gabona" ŠE-NUMUN "mag"	(L.72)	ŠE-ŠIR-BUR-LA-KI "Sirburla (Lagas) gabonája"(Entemena

Makkay János professzor felteszi azt a lehetőséget, hogy a "szintetizált" táblázatán bemutatott, "g"-vel jelzett ábrának a délmezopotámiai Larsa (másnéven ZARAR-KI) városával lehet összeköttetése, mert: "ez a jel Larsa (Larsza) város neve a képírásban." Hozzá is teszi, hogy ez csak feltevés.

Lagas város jele azonban nem egészen egyezik Tatárlakai hasonmásával. Véleményem szerint az ilyen torony formájú jelekkel óvatosan kell bánnunk, mert rengeteg variációjuk fordul elő a Régi-Keleten, ahol nemcsak városok vagy helységek megkülönböztetésére szolgáltak, hanem az ott elterjedt Nap-vallás tűztemplomainak (atesgáinak) megkülönböztetésére is.

A tűztemplomok felépítésükben nem voltak szabványosak így a meglévő, látható különbségeket az azokat jelképező képírásjelekre is átvitték. Mindig párosan jelentkeznek; bizonyára annak bebiztosítására, hogy nehogy valami okból a szent tűz folyamatosságában szakadás történjék, a tűz kialudjon. Némelyek szögletes, mások kerek alapzatúak voltak, és néha emeletesek. Közép-Törökországtól Turkesztánig terjedő romjaik még mindig fellelhetők. Egy másik jellegzetességük az, hogy oldalaik üregesek, vázszerűek. Valószínűleg a hőelvezetés miatt.

Úgy gondolom, hogy a tatárlakai "g"-vel jelzett ábra is egy ilyen, helybeli építésű tűztemplomot képvisel. Az sem biztos, bizonyíték hiányában, hogy a tűztemplomot emberáldozat bemutatására is használták. A hamvasztásos temetkezés csak sokkal később, az urnasíros (kelta) kultúra megjelenésével lesz ismeretes.

7-8,000 éves írásjelek összegyüjtése különös képességet, és valóban jó szerencsét is igényel. A jelenlegi képírásjel mennyisége az elkövetkezendő századok folyamán valószínűleg megtöbbször özödik, amint már a mult század óta is jelentős haladás történt. Egy közép-kelet-európai újkőkorszakbeli írásbeliség ténye máris szolid alapokon fekszik; Harmatta János professzor helyesen követ keztetett, a közép-európai neolitikus írásbeliség tényleg létezett.

A tatárlakai harmadik tábla Makkay János szerint kecske-áldozat gyakorlatára utal. Ezt rajzok alapján Uruk mezopotámiai várossal hozza kapcsolatba, megállapítva, hogy az mindkét vidéken népszerű volt. Ennek vallási háttere lehetett, mert a feláldozott kecskék nem közönséges fajta lehettek. Erre utal maga a központi fekvésű "Torockó" helységnév is, aminek jelentése:

"A szent kecskék karámja" (TUR-ÙZ-KÙ).

A magyar őstörzsből "kiválott törzsek egyike volt a kabar is (más néven kaber, heber, habur, kabil, kabul:) amely mindinkább kecsketenyésztéssel kezdett foglalkozni, lakóhelyül a hegyes vidékeket kedvelte és szimbolikájában a kecskének jutott ugyanazon szerep mint a magyarokéban a szarvasnak" (Magyar Adorján, A Csodaszarvas, 45. old.)

A Közelkeleten még ma is vallási hiedelem és szokás a "megmentő kecske" (scapegoat), ami "átveszi az emberek bűneit". A Kereszténységben az"Isten báránya veszi el a Világ bűneit".

Hogy aztán a tatárlakai vallási hiedelemnek milyen kapcsolata van a közel-keleti felfogással, annak kiderítése egyenlőre marad a néprajztudósok feladata.

Torma Zsófia már a mult században felhívta a figyelmet Erdély és Nyugat-Törökország ókori szoros kapcsolatára. Ezzel kapcsolatos az egyik újabb élményem, ami szerintem Tordos-Tatárlakkal is összekapcsolódik.

Egyik törökországi utam alkalmával meglátogattam az Isztanbuli Régészeti Múzeum gazdag sumer gyüjteményét. Az első teremben megleptek a tatárlakiakhoz hasonló, de nagyobb méretű, képírással ellátott átlyukasztott korongok, amik falból kiálló szarvszerű akasztókra voltak a lyukaikon keresztül felszúrva. Sajnos a kiállított példányok további magyarázattal nem voltak ellátva, de feltehetőleg ugyanazt a célt szolgálták mint tatárlakai hasonmásaik, melyek a templomnak, vagy a templom istenének hozott adomány megörökítései, elszámolásai voltak.

Átmérőjük 4o-5Ocm. lehetett, súlyuk pedig kb. 4-5 kg.. Így tehát ki van zárva, hogy amulettként nyakba akasztva viselték volna ahogyan azt a tatárlakiakról egyes szakértők gondolják. Mindenesetre ezeknek a nagyobb korongoknak és az apró tatárlakiaknak a rendeltetése ugyanaz lehetett. Talán az apróbbak a nagyobbak nyugtázásai lehettek, otthoni megőrzésre.

Formájuk azonosságát, még a rajtuk is meglévő tér-elválasztó kereszt meglétét is figyelembe véve, megelégedéssel állapítottam meg, hogy a mi tordos-tatárlakai képírásos leleteinknek itt rokonai léteznek. Külön vásárolt engedéllyel ezekről fényképet is vettem, de ezek nem lettek eléggé élesek ahhoz, hogy az írásokat szakértelemmel tanulmányozni lehetne. Továbbá az a körülmény, hogy egy rúdra négy vagy öt is volt akasztva, kizárta a belül lévők megszemlélését. Eziránti kérésemet az őrök elutasították. Ezek tanulmányozását csak hivatalos úton lehetne elérni. Az agyag korongok ott, csak úgy minden magyarázat nélkül lógtak.

Hihetetlennek látszott akkor nekem, hogy a magyar tudományos körök ezekről a táblákról mit sem tudnak. Pedig mindenkinek módjában van azokat megtekinteni, ha nem is közelebbről vizsgálni. Mindamellett azt is tapasztaltam, hogy a törököktől is nagyon nehéz bármi felvilágosítást is kapni. Úgy látszik, hogy most már ők is alá vannak vetve a titkos nemzetközi kéz súlyának.

A kiállított régiségek legértékesebbje egy remekül kivitelezett, kőből faragott Gudea szobor volt, Lagas városállam Pateszijének teljes nagyságú szobra. Lenyűgözött arcának isteni békét és bölcseséget sugárzó kifejezése. Leültem közelében egy kőtömbre és amint szemléltem, gondolatokat ébresztett bennem: mennyire civilizáltabb a tekintete, mennyivel több lélek van benne, mint a görög-római művészet rideg tekintetű szobraiban! Ráismertem, hogy ahhoz az őstörök fajhoz tartozik, amelyik Henkey Gyula kiváló antropológusunk szerint a mai pamiro-turanid magyarságnak mintegy 6o%-át képezi. (Henkey Gyula, Őseink nyomában, Magyarság és Európa Kiadó, bp., 1993, 69. old.) Ott állt előttem az élő cáfolat azok ellen, akik a sumer fajtát dravido-negroidnak állítják. Ezeknek nyilván nincs szemük ahhoz, hogy ezt az emberfajtát a magyarság soraiban felismerjék. Pedig ott vannak tömegesen az egyszerű nép között. Vajjon miért nem vállalkozott eddig senki arra, hogy e szobor fejének a taxonomiáját felmérje?

Minden magyarnak, aki Isztanbulba ellátogat, ajánlom, hogy tekintse meg Kadiköyben (az Aranyszarv-öböl déli oldalán) a kőkorszakbeli agyag-korongokat és Gudeát.

Az avarok, a magyar népcsalád ezen hatalmas ága az i.e. 1,700 körül váratlanul megjelenik Egyiptom kapujában és nemsokkal utána elfoglalja az egész Nílus-deltát. Valamiféle görög nyelvi melléfogás vagy rosszul-hallás folytán ezt a népet Hyxos néven nevezték, amit aztán, mint szent igazságot a görög-imádó Nyugati Világ is szentesített.

A Delta egyiptomi főnökei és Théba vallási központ között akkor hatalomért folyó vetélkedés folyt. Hitele lehet annak a feltevésnek, hogy a deltai egyiptomiak szövetségeseiként jöttek. Talán az akkoriban ott feléledő Nap-vallás terjesztőinek támogatására. Egyiptomi tartózkodásuk teljes idöszakában azt látjuk, hogy minden igyekezetükkel azon voltak, hogy az egyiptomi társadalomba beleilleszkedjenek.

"A késő Hikszoszok úgy látszik, hogy teljesen eyiptomiakká lettek. Teljesen elfogadták a Fáraóhoz illő méltóságot, és mint jó egyiptomi királyok, egyiptomi templomokat építettek és egyiptomi isteneket tiszteltek..." (H.R. HAll, "The ancient history of the Near East from the earliest times to the battle of Salamis", London, 1952, 219.old.)

"Hun" nevük valószínűleg egyiptomi királyaiktól ered, akik között többnek Hun volt a neve, pl.: Hunefer, Huni, Hunapa, Hunteri stb. Érdekes, hogy ezek a nevek a szókezdő "H" nélkül is megjelennek: Unnefer, Unapa, Uni, Unteri, ami azt sejteti, hogy az UN "úr" (mint UN-GAL) szóval állunk szemben. A "H"-nak elő és utóragasztása szemita népek szokása. A történelmi források meg is említik,hogy az egyiptomi királyok sumer nyelven leveleztek a Közelkelet némely országának államférfiaival.

Egyiptomi hadi-főszállásuk neve "Avaris" volt. Egy másiké "Hétvárat".

A közismertebb hikszosz királyok nevei voltak: Khián, Asszis, Manetho, Khenzer, Osehre, Salatis, Benon, Apakhnasz, Apofisz, Ianiasz, Apepi, Szemken, Ant-hal. Uralmuk kb. 250 évig tartott.

Észrevesszük, hogy úgy a magyar, mint a sumer és az egyiptomi képírásban az "ország" jele egy hármas halom. Ez címerünkben máig megmaradt. Ez a jel már egymaga is kifejezi a három nép kapcsolatát. Az egyiptomiak és a hikszoszok az "isten" szó alatt "Egy istent"értettek. (Ezt és a következő egyiptomi kölcsön-szavainkat Joseph és Lenore Scott, "Egyptian Hieroglyphs for everyone" című könyvéből veszem): "te, élénk, ad, beteg, tehetős, kos, mát, utasít, táj, szép, cipő, bánat, bú, szultán, árpád, nagyúr, apát, szoba, út, hajó, néhány, vetekszik, tör, kel, hagy, jő, háború, bot, nem, hajol, ered, hív, hadar, keres, sörény, hát, homok, sörény, só, horpan, iker, ének, sok, peták, herceg". A valóságban ezek száma sokkal nagyobb lehetett, ezért úgy gondolom, hogy ez a behatás eléggé megváltoztatta az ősi sumer-magyar nyelvet. Ugyanilyen elváltozás követhette a többi néptörzseink visszatértét is.

Fóniciát az egyiptomiak KOFA néven nevezték; nyilván kereskedő életmódjuk miatt. Főleg kofák, jászok, besenyők és pelzgok bonyolították le azt a világhíres tengeri kereskedelmet, amelynek aztán Kartágó eleste vetett véget. ARAD, SÚR és UGARIT nevű városaikban többféle nyelven beszéltek. A jászok és besenyők újabbkori vissza vándorlásukkor héber szavakat is hoztak magukkal. A szarmaták már a római idők előtt.

Magyar Adorján és Baráth Tibor szerint besenyők alapították meg Abesszíniát és a mai Áden környékén a titokzatos Sába-király-

nő országát. Boldogasszonyuk színe jellegzetesen fekete volt, minthogy a maguk bőrszíne is sötétes-szürke, ajkuk pedig kissé negroid formájú volt, de orruk mégis európai. Elvétve még mindig látunk ilyen szürkés bőrszínű magyarokat. Az abesszínek valami úton-módon még ma is azt tartják, hogy ők a Kárpát-medencéből származtak el. Galla-Oromo törzsük ragozó nyelvet beszél, és habár ma már a hamita nyelvek közé sorolják, vannak olyan szavaik amik azonosak a magyarral. Nem is olyan régen nagyon szerették gyűjteni az osztrák-magyar ezüst tallérokat.

A székelyek ősei a későbbi etruszk Tarquinius-okkal együtt alapították meg Rómát és Etruriát. Majd egy részük Sziciliába ment és beolvadt a latinokba, más részük pedig visszatért Pannoniába és csatlakozott Attila hunjaihoz.

Mindazoknak, akik a török vonal mellett vannak eltőkélve, azt mondom, hogy a székely-hun rovásírás majdnem teljesen azonos az etruszk írással, egészen biztos, hogy a székelyek ősei is az etruszk írást használták.

Professzor Badinyi Jós Ferenc Káldeától Ister-gamig című könyvében közli Faragó Zsigmond etruszkológusnak "A maglianói etruszk-pecsét "a" oldalának" megfejtését, amely magyar nyelven szól. Az etruszkok-pelazgok és jazigok írásai között alig van betűbeli különbség; ezek mind az akkori magyart beszélték. (Forrai Sándor, Az ősi magyar rovásírás az ókortól napjainkig, Antológia, Lakitelek, 1994, 70. old.)

Az itt felsorolt magyarfajú népek a palócokhoz és avarokhoz hasonlóan mind hozzájárultak a gyarmataikon felvett szavakkal és sajátos tájszólásukkal az ősi magyar nyelv kifinomításához, tökéletesítéséhez. Sajátos módon, azonban a kárpát-medencei szent helységneveket változatlanul mind elfogadták és a mai napig is úgy használják.

A kabarok, akik a Honfoglaló magyarság egyik törzse voltak, főleg pásztorkodásban, állattenyésztésben rendelkeztek kitűnő ismeretekkel. Az Ó-kori-Keleten a Kaukázus vidékétől délre találjuk őket. Hivatalosan lejegyzett fővárosuknak neve KAPARA (asszír lejegyzés), aminek sumer-ősmagyar megfelelője KA-PAR-RA "Fiatal pásztor" is kifejezi életmódjukat.(𒅆𒄀𒊏𒁉 KA-PAR "fiatal pásztor", L.14). E város egykori pontos helyét még eddig nem sikerült meghatározni

Lakóhelyül a kecsketenyésztésre alkalmas hegyes vidékeket kedvelték és, amint említettem, szimbolikájukban a kecskének mint szent állatnak juttattak vezető szerepet. Valószínű, hogy a kőkorszakbeli Kőrös-kultúrához tartozó áldozati-kecske ábrázolások, amikkel Makkay János foglalkozott, az ő hagyatékuk.

(Egy másik szent állatuk volt a gepárd, legendáink "Szélsebese". Ez szolgáltatta alapját a "Csizmás kandúr"-ról szóló meséknek, amennyiben kocsi-húzásra is használták ezt a kisebb borjú nagyságú, de igen gyors állatot. Mivel pedig patkolni nem lehetett, hogy lábait kíméljék, könnyű csizmát húztak a lábaira. Lásd: Magyar Adorján, A Csodaszarvas, 268. old.)

Adataink vannak továbbá híres rézművességükről, amelynek nyomai még a rómaiak korában is megvoltak.

Ugyancsak a kabar törzseknél fontos szerepe volt a lónak, éspedig a vörös, azaz rézszínűnek, amely a ló legáltalánosabb szine. A "kabarda" fajtájú lovak az északkaukázusi térségben még mindig

nagyrabecsült állatok. A magyar huszárság lovai is mind kabardák voltak.

Tiglatpilezár asszír király katonai naplójából tudjuk, hogy a közel-keleti ős-kunok gyarmata a Fekete-tenger és a mai Malatia nevű török város között terült el. Lenormant és Finzi következtetése alapján megállapítható, hogy a Tiglatpilezár-feldúlta és sóval behintett város: "Hunusza", legalább földrajzilag, a Pontus-i Comana-val egy. De Hunusza csupán egyik, bár igen jelentékeny erőde, de nem fővárosa volt Kumanu-nak. (Meglepő a Hunusza és Hunza nevek közötti hasonlatosság; a hunzák lévén a mai Pakisztán északi csücskében élő ős-magyar népcsoport.)

Kumán őstörzsünk királyi gyarmati fővárosa (asszírul: maḫaz šarruti): Kibsuna volt, amelyből származik a "kipcsák", perzsa le jegyzésből eredő elnevezés. Nagy valószínűséggel bir Hommelnek az a feltevése, hogy Kibsuna a későbbi Szárusz (Sarus)-melléki Comana helyén állt.

Az ettől keletre folyó Eufrátész völgyének vidékét "jamina és hanai" (jász és hun) nevek alatt már magukban is kisebb törzsekre oszlott olyan népek lakták, akik békés barátságban éltek egymással; ellenben a közéjük tolakodó idegen hódítók ellenében életre-halálra készen támogatták egymást, akik között éppen ezért a közelebbi vérbeli rokonság feltételezése szinte elutasíthatatlan. Rájuk különben csak székhelyeik neve után ismerünk: Mari, Terka, Gargamis (Karkemis), Patin, Magog, Haláf, Gurgum, Milid, Ván stb. de ezek is csak asszír nyelvi megfelelések.

Feltűnő továbbá az, hogy az asszír katonai beszámolók úgy a Susa-ba vezető fő-útvonal mentén asszírok ellen portyázó gyors lovasalakulatokat, Esnunna szövetségeseit, mint a kibsunai kumánokat, valamint a görögök Árpád magyarjait is "török" (turuk-ku) néven említik. Sőt a hetiták, vagy hattiak nyelvéről is állították már, hogy "ős-török" volt. A sumer pedig már régen az altáji népcsoport közé lett besorolva. Időszerű lenne már eldönteni, hogy ezeknek az állításoknak mennyi a hitele; mert Csőke Sándoron kívül ezzel a fontos témával eddig egy altajista sem foglalkozott. Azt már máshol is kifejtettem, hogy a "török" a szkitához és hunhoz, vagy éppen a magyarhoz hasonló gyüjtőnév, melynek jelentése: "a Nap fia".

A kumánok ős-magyar (sumer) nyelvének legszebb bizonyítéka a margit-szigeten talált Kötöny kun király és Ecsken kinisz síremlékén talált rovásírásos felirat.

A földrajzi- és helység-neveinket adó, feltehetőleg "földhöz-ragadt" földműves társadalom volt az egyedüli ős-magyar törzs, amely a Kárpát-medencében helyben maradt, amelynek gyarmatosítási vágyai nem voltak. Habár ősi nyelvének csak halvány töredékei maradtak fenn, elkeveredve a mai magyarság finn-ugornak nevezett nyelvében, mégis, mint a jellegzetes "A" vércsoport képviselője, még ma is közöttünk él.

Sokan nem akarják nekem elhinni, de a mai Törökország földművelő népének a legnagyobb része szintén ebbe a vércsoportba tartozik. Ezt különben John Geipel is igazolja. Az őnáluk még mindig fellelhető Boldogasszony-vallási hiedelmek összeköttetésben vannak az újkőkorszakbeli Lengyel, Tisza és Tordos-Tatárlaka kultúrákkal. Ennek mibenlétét részletesen kifejtettem "A Nagy Istenanya

nyomában" (On quest for the Great Goddess) című munkámban.

A Kárpát-medencében maradt földművelő nép által adott földrajzi- és helység-nevekben nem fedezhetők fel a jellegzetes mezopotámiai istennevek, kivéve az Istenasszonyé és a Napistené, tehát a sumer DINGIR-ek ott lenn Mezopotámiában más forrásból származnak.

Ezzel szoros kapcsolatban felvetődik az őslakos földművelő nép ezer éveken keresztüli folytonosságának a kérdése. Mindnyájan megegyezünk abban, hogy Magyarországon már az Azileai-korban is éltek emberek; központi fekvésénél fogva a szélrózsa minden iránya felől látogatott vidék volt.

Az ősi népmozgások tanulmányozása azt mutatja, hogy a helybeli kultúrák és népcsoportok elrendeződésében nagyon régi, a korai-kőkorra vagy még korábbi időkre visszanyúló hagyományok érvényesültek. Ennek bemutatásában elsősorban Makkay János professor érvelésével élek:

"Szívós továbbélésük azt látszik alátámasztani, hogy az Alföld rézkori kultúráinak kialakításában a helyi hatóerők működése, a külső befolyások és támadások által lényegében meg nem zavart belső fejlődés volt a döntő, még akkor is, ha ez a fejlődés időnként olyan kudarchoz vezetett, mint a tiszai kultúra tellrendszerének a felbomlása. A nagy telepek földművelő szervezetei között éltek olyan csoportok is, amelyek életében az állattartás játszotta a fontosabb szerepet. A tellek virágkorában főleg a szarvasmarhatartás erősödött meg."

"Amikor tehát a fejlett földművelés szervezett keretei a tellek elnéptelenedésével együtt megszűntek, a széttelepülő kisebb csoportok egyre inkább áttérhettek az állattartó életmódra. A kelet-európai kultúrák ilyen integrálódása egyik jele annak, hogy - soraiknak szorosabbra zárásával - megpróbálnak védekezni a délorosz sztyepp pásztornépeinek, ekkoriban meginduló és évszázadokig zajló nyugati terjeszkedése ellen" (I.e. 2,300 körül a keleti sztyeppei pásztornépek egy kisebb csoportjának sikerült eljutnia egészen a Tiszáig.)

"Ilyen kisebb csoportoknak az érkezése azonban nem zavarta meg a tiszapolgári és az azt követő bodrogkeresztúri művelődés közötti népi folytonosságot, amelynek jelei - mint láttuk - sokkal számosabbak a szálak megszakadásainál."
(Makkay János, A tiszaszőlősi kincs, Gondolat, 1986, 174.old.)

A beszivárgó keleti pásztor csoportok (árják) tehát felszívódtak; nyelvüket elvesztették. Nálunk nincs indógermán eredetű földrajzi- vagy helységnév. Egyedül a jászokról tudjuk, hogy egy iráni behatású magyart beszéltek még a mult században is. Végeredményben azonban anyanyelvük mégis csak magyar volt.

A jazig-jászok érdeme, hogy a római terjeszkedést a Dunánál megállították. Hadifelszerelésük az iráni pártusokéhoz hasonlított. A római behatolás Pannóniába gazdasági kényszer következménye volt. Itáliában magában tönkretették a mezőgazdaságot, a sok háboruskodás során, úgyhogy az élelem utánpótlása végett kellett Pannóniát megkaparintaniuk, a már akkor is termékekben gazdag területet. Ezt Henry Pirenne belga egyetemi tanár állapította meg. Nálunk Magyarországon ezt nem is tanítják, mert mit szólna az Egyház, ha a szentséges Rómát valaki így becsmérelni merné? A mi Mócsi Andrásunk alaptalanul hozsannázza a Pax Romana-t, amikor azt állítja, hogy az alföldi barbár népek sorban álltak a Római birodalomba való bebocsájtásért. (CUMANIA I.)

Éppen az ellenkezője történt: a Pannóniai búzát és kukoricát ugyanúgy Rómába szállították, mint az oroszok a magyar gulyákat Moszkvába. Az indóárja fajta ugyanaz volt mint most.

Az i.e. XX-XVIII. századokat illetően, (Korai-bronzkor), idézem Kovács Tibor régészt:

1./ "Az Alföldön a nagyméretű mesterséges halmok alá temetett nomád főnökök uralma megtört a számban túlsúlyban levő déli eredetű földművelő népcsoportok gyűrűjében;

2./ a bádeni kultúra nagyállattartó-földművelő életmódját háttérbe szorította és felváltotta az újonnan érkezettek fejlettebb földművelésre épülő gazdasági élete;

3./ a Kárpát-medencében ekkor jelennek meg először nagyobb mennyiségben a bronzból készített (déli eljárással készült) munka eszközök, fegyverek, ékszerek, de az évezred elején megindult a helyi bronzgyártás is (zóki kultúra)."
(Kovács Tibor, A Bronzkor Magyarországon, Corvina, 1977, 14. old.

Az i.e. XVII-XIV. századokat (Középső bronzkor), az "erőegyensúly" századainak nevezzük. A perjámosi, füzesabonyi, vatyai, koszideri kultúrákat egészben véve olyan ütemű gazdasági fejlődés kísérte, amelynek eredményeként a Kárpát-medence népei túlszárnyalták Közép- és Nyugat-Európa egykorú lakosságának életnívóját és a Kárpát-medence kereskedelmi útvonalak kereszteződésének centruma lett. Ez jelentette egyúttal az Égei, Krétai és Hikszosz gyarmatosítás virágkorát is.

A XIV. szd. vége felé a Rajna és az Alpok vidékéről behatoltak a halomsíros kultúra törzsei, amire az őslakosság egy része elhagyta dunántúli szállásterületét és a Mátra vidékén, illetve az Alföld déli részén telepedett le. A több évszázada lakott tell telepek többségén, ha nem is mindegyikén, megszünt az élet.

"Nem véletlen, hogy a késői bronzkor jelentős fémművességi központjai ott jöttek létre, ahol a háborúk után a helyi lakosság koncentrálódott (Felső-Tisza-vidék, Észak-Magyarország)"
(Kovács Tibor, Bronzkor Magyarországon, 38. old.).

Voltak amellett különálló központok is, ahol a lakosság folyamatossága a kőkortól kimutatható. A Bodrogközben levő Karos község temploma melletti ásatásokból előkerült csontvázak vizsgálata pl. nagyon meglepte az antropológusokat:

"A Bodrogköz népessége nemhogy a honfoglalás óta, de sokkal régebbre visszamenően: a neolitikumtól folyamatos. Az élet itt megszakítatlanul folyt legalább ötezer éven át." (Lázár István, Kiált Patak vára, Szépirodalmi Könyvkiadó, B.p., 1974, 5. old.)

Néprajzkutatóink és szociológusaink előtt lassan feltárul a kárpát-medencei őslakosság társadalmi szerkezetének szilárd, önellátó volta. Hiába keresi a régészet az őslakosság folyamatosságát a Római-kor romvárosai alatt, amikor abban az időben a maradandó őslakosság javarésze még a tanyavilágban szétszórva élt. Nagyobb méretű paraszt falvak csak az avar-kor végén kezdenek kialakulni. A földművelő életformának nem követelménye a városiasodás. A Római-kor Anatóliájához hasonlóan a városokban itt is többnyire a hódító arisztokrácia, annak katonasága és ezek legtöbbnyire idegennyelvű kiszolgálói laktak; a vidéki ember igyekezett magát távoltartani ezektől a számára idegen centrumoktól.

Életformájuk statikus volta miatt keletkezett a parasztság konzervatívizmusát valló, mindmáig általános nézet.

"Az egymást követő nemzedékek különböző nemű tagjai szüleiktől tanulták - életkoruknak megfelelő munkamegosztásban - nemcsak a gazdálkodást és háztartást, hanem az ízlést, a társas együttélés szabályait, a paraszti ábrázoló, díszítő és elbeszélő művészetet, a zene és népdal, a hiedelemvilág hagyományait."
(Balogh István "A magyar paraszti életforma kialakulása", Corvina, Bp., 1976, 169-175. old.)

Ezek a megfigyelések igazolni látszanak annak a feltevésnek az érvényességét - a paraszti életforma statikus, konzervatív jellegére építve -, hogy a paraszti életforma kialakulásának a kezdetét nem lehet egy meghatározott időszakra rögzíteni. Generációk sorozata nőhet fel egy ilyen közösségben anélkül hogy akár századok multával is a késő ivadékok életformájában, életszemléletében, műveltségében valamilyen változás is történne. Ha a parasztközösség temetkezési ritusa nem tesz a sírba kegyelet-, vagy más használati tárgyat az elhunyt teteme mellé, akkor a régészet talán nem is vesz tudomást e közösség létezéséről.

"A sírokból alig-alig tudunk meg valamit a földművelésről, pedig oklevelek bizonyítják a honfoglalás utáni századból a mesterségek egész sorát. Sok települést kellene kiásnunk ahhoz, hogy a mindennapi élet szerszámait, eszközeit is megtaláljuk, mert ezeket nem tették a sírba (igaz:az elhagyott házakban sem hagyták, legfeljebb azt találhatnánk meg, amit elvesztettek)."
(László Gyula, "Emlékezzünk régiekről", 130. old.)

A régészet körében e téren uralkodó "termékeny bizonytalanság" ezideig nem tudott határozatot hozni a magyar ősparasztság kérdésében. Mégis, kellett hogy legyen a Kárpát-medencében egy már időtlen idők óta ott élő egyszerű földműves társadalom, amit bár a régészek kellően meghatározni és eddig kiértékelni nem tudtak, de amelyről az antropológusoknak meglehetősen tiszta képük van.

A politikai hatalmak egymásutánját kiszolgáló történészek sem találták méltónak, Kézai kivételével, hogy ezt a meg nem nevezett néposztályt, "akivel az ország telve vagyon", számbavegyék.

Ez a földművelő osztály csak művelte a földet odaadó szorgalommal és terményeinek felét leadta a felettes uraságnak; mert felettesekben és adóban mindig bővelkedtek. Csak a felettesek változtak, az adó az maradt, mert az uralkodó osztálynak mindig szüksége volt a kenyerükre, és azokra is akik azt szolgáltatták. Ez a munkás osztály számban mindig nagyobb volt, mint a felettesek, a fegyveres katonák. Amikor azonban a harcos kezéből kiesett a kard, nem maradt annak más választása mint az hogy megragadja az eke szarvát.

Kétségtelenül, a termőföld, a mező, a patak, a folyó és a hegyek minden időkben a köznép világához tartoztak, az gondozta és nevezte is el őket. Az Árpád-kódexekből és más régi okiratokból azt olvassuk ki, hogy helységneveink legtöbbje a sumernek nevezett nyelven lettek elnevezve, ami egyúttal ős-magyar nyelvünk is. Hogy ezt megérthessük, természetesen meg kell ismernünk ezt a nyelvet. Hamis az az ellenvetés, amit mát többször hallottam, hogy: "ja igen, a sumer nyelvvel ezt a trükköt meg lehet csinálni, mert az egy-szótagú szavakból áll, és minden összetett szót, még az idegent is át lehet sumerítani". Kérem, ez egy olyan ostoba válasz, mint amikor valaki a butaságát vál szlz helyett vi-

gyorgással próbálja álcázni. A sumer nyelv ismerője nagyon is jól tudja, hogy pl. olyan helységneveket, mint Breckenridge, Koppenhagen, Stockholm, vagy Marseilles stb. képtelenség sumerra lefordítani. Mellesleg ezzel már az angolok is próbálkoztak, mert ők is szerettek volna a sumer dicsőségben sütkérezni, de ebbeli igyekezetüket nem koronázta siker. Az a kár, és baj, hogy a magyar helységnevekkel nem próbálkoznak, ha tudnák is eltagadnák, pedig a nyelvészeti képzettségük megvan hozzá.

Ezért feltétlenül szükséges, hogy mi magunk tegyünk szert jártasságra ebben a nyelvben, amely aztán olyan fegyvert ad a kezünkbe, amely ellen senki sem mer majd tusakodni.

A mai magyar nyelvben még mindig használt ős-magyar szavak és maga a régi nyelv is hét lakattal van a magyarságtól elzárva, nehogy az magát abban felismerje. Arról még említést tenni is vétek, mert úgy akarja a "politika". Minden körmönfont tiltakozás ellenére sem tudnának megakadályozni senkit, akit őszintén érdekel, abban, hogy ősi nyelvünket tanulmányozhassa.

Már nem sokkal a sumer ékírásos táblák felfedezése után jelentkeztek is jó magyarok, akik a sumer-magyar rokonságot felismerve, azt fáradhatatlan szorgalommal hírdették. Többek között: Somogyi Ede, Galgóczy János, Varga Zsigmond, Kinmach Ödön, Bobula Ida, Csőke Sándor, Dr. Gosztonyi Kálmán, Dr. Novotny Elemér, Badinyi Jós Ferenc és még sokan mások, akikre most nem tudok visszaemlékezni.

A magyar nyelvnek a sumerrel azonosítható részlegén kívüleső maradéka mutatja őstörzseinknek más népekkel való kapcsolatának az útvonalát és nyelvük évezredeken keresztüli feltételezetten lassú elváltozását, illetve természetes fejlődését.

A szétvándorolt ős-magyar nyelvű törzsek újra-egyesülése eredményezte a ma beszélt magyar nyelvet. Kivételt képeznek a minden törzsünk által szentnek tartott, ősi formájukban megőrzött helység- és földrajzi-neveink, továbbá az ősi nyelvéhez legjobban ragaszkodó parasztság, mely azok megőrzésében vezető szerepet játszott és azért megszenvedett.

LÁttuk azt, hogy sumer (szemere), avar, kun, palóc, kabar, székely, kőrösi, jász, hun és turuska ős-magyar törzseink i.e. 6,000-től, vagy még előbb kezdődően a Kárpát-medencétől délebbre eső melegebb vidékek különböző, nekik megfelelő tájain gyarmatokat alapítottak.

Egyetlen esetben sem lehet kimutatni azt, hogy ezek egymás ellen hadakoztak volna. Egy népnek tudták magukat, épen úgy mint ma a palóc tiszteli a székelyt, a jász a kunt, az avar a besenyőt. Ezen kölcsönös megbecsülésben országhatárok nem számítanak.

Amig a kereszténység eszméje össze nem zavarta az elménket, magyar öntudatunkat mindennél nagyobbra becsültük. Az őseink által kifejtett, racionális természetvalláson épülő világnézetet szem előtt tartva pontosan tudtuk, hogy hol a helyünk és hogyan kell cselekednünk. A Kereszténység nemzeti jólétünk céljait csak nemzetközi szemüvegen keresztül nézve szolgálja, amelyben nekünk mindig csak az alantas szerepe jut osztályrészül.

A belső bajok, az egymás szavának másféle értelmezése és a föld népének a jobbágyság rabszolgaságába taszítása, ma már mindenki előtt világos, csak az új vallással és annak sodrában betolakodott idegenek sötét üzelmeinek hatására vette kezdetét.

Honnan tudhatta volna a jóhiszemű magyar nép, hogy a nyugati hitérítőket nem az Ige jóakaratú hírdetése, hanem gyarmatosítási szándékok vezették?

A prófétai vallások térfoglalása előtt a magyar ősvallás gyakorlati ismeretek alapján határozta meg az egyén szerepét a világ egyetemben, ami tökéletesen megfelelt a természeti valóságnak. Őseink látszólag naiv regéi igen magas szellemi műveltség alkotásai voltak, amelyek azonban elnyomatások okozta szellemi hanyatlás miatt sokat romlottak. A prófétailag átszellemült vallások azonban, amelyek tudományos alapot nélkülöznek, sokkal károsabbaknak bizonyultak, mert az ősvallás hagyományait könyörtelenül üldözték és ahol azokat kiirtani nem tudták, ott saját céljaiknak megfelelően annyira átváltoztatták, hogy azokból az értelem is sokszor teljesen kiveszett.

A bibliai hagyomány által okozott egyik legnagyobb romlást az képviseli, hogy a semmiből való teremtés dogmáját terjesztette el; továbbá az, hogy egyisten elméletének felsőbbsége kedvéért magának az embernek a megteremtését is Mindenható Férfi Istenének tulajdonítja. A természettudományokban ma már előrehaladottab modern ember sokkal óvatosabb minthogy csodák előfordulását minden feltétel nélkül elfogadja. Semmiből nem lehet energiát gerjeszteni, mintahogy a "perpetuum mobile" is csak hiábavaló kísérletezés. Hogyan lehetett volna hát az embert a semmiből megteremteni? A ma embere kinőtte egyszer s mindenkorra a csodák világát; újabb, gyakorlatibb tüneményekre keres, és sokszor talál is, választ.

A 13.szd.-i keresztény rémuralom következményeként, emberi gyarlóság és üldöztetésektől való félelem miatt rengeteg, ereiben magyar vér folyó hazánkfia vetette el ősi nyelvét és a következményeket nem is mérlegelve idegen szláv, latin, germán szolgálatba szegődött.

Az orthodox szlávizmus előretolása és szorgalmazása tapasztalhatóan nem más mint az indó-árja népek közösségének alantas politikai indíttatású cselfogása. Még a mai angol-amerikai felfogás és gyakorlat szerint is csak az az igazság, ami "polikailag helyes". Az orthodox szlávizmust pedig politikailag helyesnek tartják.

Egyre inkább hallok véleményeket, melyek szerint elsősorbanis el kellene vetnünk azt az idegenben készült szemüveget, amin keresztül eddig szokás volt szemlélni önmagunkat, mert ez a szemüveg már úgy van beállítva, hogy lencséje minket lerongyoltan mutasson hogy már saját magunk látásától is elundorodjunk.

A törökök istenített vezére Kemál Atatürk államfő egyből átlátott ezen a szemfényvesztésen, azt mondta:

"Sebaj, - mi saját magunkra hasonlítunk!" Nekünk is vissza kell térnünk a népünkben benne született tehetséghez, a józan paraszti észhez.

Értékes gondolata, magyar elképzelése vagy véleménye minden szellemileg független embernek van, de csak annak. Az e század második felében ránkerőszakolt pokoli "összenyomott" lelki állapot magyar emberhez nem méltó; abból kitörni legégetőbb és legnemesebb feladatunk.

Az eddig elnyomott eszmecserét kell szabad lábra helyeznünk. Ez sokkal fontosabb mint a felénk dobott alamizsna utáni kapkodás. A szabad gondolkodás megvalósításának előfeltétele a tehetségeink ágazataiban meglévő rejtett erőknek tanulás és szorgalom általi felélesztése; továbbá az így nyert haszonnak gyakorlatbani alkalmazása által életszínvonalunk és hazánk felemelése.

Mindennél lealacsonyítóbb kezünket összecsapni: "Jaj, de nem tudjuk hogyan!", hanem szigorúan, magyarosan nekilátni és fáradhatatlanul keresni, kutatni, ki-ki a maga világában. A külföldön élő magyar képzettségű tudósaink mindenütt elismerésnek örvendenek, miért nem lehetne ez ugyanúgy Magyarországban is? Mondjuk ki őszintén: a még szabad oktatásban részesült értelmiségi magyarok a világ bármely táján megállják a helyüket.

Az elavult, hitelétvesztett könyveket, ha kell egész könyvtárakat, amiknek tespedt szaga csak elbutít és elbódít, ki kell dobni vagy elégetni, mert azokból már nem fakad magyar jövő úgysem.

Egy új és szabad szellemi élet megteremtése a fő feladat, - nem szükségszerűen anyagi-technikai, talán termelő, vagy egyéb - amelyben értékes könyvek a világ bármely részéről elérhetők bármely gondolkozni képes magyar számára. Ne azt olvassuk, amit közepes képzettségű tudományos basáink elénk tálalnak, vagy amerikai közhely szemetét, hanem a világ legjobb gondolkodóinak eddig elért eredményeit; mert a mai világ-versenyben tudnunk kell, hogy mi jelenti az eddig elért csúcsot. Európa legősibb kultúrnemzete számára ez lesz a jövő század legbecsesebb ígérete.

Egy újabb bábeli nyelvzavar.

Már negyvenöt évig nem olvastam magyarországi ujságot azon egyszerű oknál fogva, hogy már eleve nem hittem el azt, amit benne mondanának; se propaganda, sem pedig hazudozás nem érdekelt. Még akkor sem olvastam volna, ha fizettek volna érte. A magyar közéletet a "Kanadai Magyarság", a "Nemzetőr" és más helybeli kisebb ujságok értelmezésén keresztül szemléltem. Ezeknek szerkesztői a legtöbb esetben igyekeztek a magyar nyelv tisztaságát megőrizni, sőt nem is merték volna azt idegen szavakkal megtűzdelni, mert azonnal meg lettek volna róva érte.

A demokrácia visszatértével illőnek találtam, hogy ismét magyarországi ujság szemszögén keresztül tájékozódjak az otthoni események felől. Egyik hazalátogatásom alkalmával szemem a "Magyar Nemzet" ujságra esett, mint egy eléggé tárgyilagos beállítottságú napilapra; megrendeltem és ma is rendszeresen olvasom.

Meglepődtem azonban - és idegemre hatott - , hogy a cikkírók, de különösen a politikusok teledobálják mondanivalójukat olyan förmedvényekkel mint pl. "Struktúra", meg "frakcióvezető". Hova lett a jó magyar ízlésük? Nem törik bele a nyelvük? De még ha helyesen használnák! Magyar értelemben "struktúra" : "szerv, szervezet", holott pl. az angol "structure" szó alapjelentése: "építmény, felépítvény", de "szerv, szervezet" értelme már strici nyelven lenne csak. A "frakció"-ról és "infraktus"-ról meg ne is beszéljünk; kérem, borzalmasak!

Az egyik magyarországi nyelvésszel azon volt vitám, hogy hogyan lehetséges az, hogy a sumer nyelv, ha valamikor a magyarral azonos volt,hogyan változhatott át annyira, hogy a mai magyarhoz már alig hasonlítható. Azzal érveltem, hogy erre a 4-5,000 éves időbeli szakadék és az idegen behatások adják meg a kielégítő választ. Még az a 45 év is, amig a magyar ujságolvasástól elszakadtam, elrettentő például szolgál, és elegendő bizonyítékot ad, vitánk eldöntéséhez.

Ezeket a szemelvényeket egyetlenegy forrásból, a "Magyar Nemzet" 1994, november 5.-i számából merítettem. Ha ezt a szó-menynyiséget megszorozzuk 100-al (45x100 = 4,500 év), akkor körülbelül nyelvünk mai (elváltozott) formájához jutunk. Ime itt a szomorú folyamat egy töredéke:

"radikális változás" (Bethlenfalvy)
"reprezentatív vasutas-szakszervezet" (h.cs.)
"sztrájkfenyegetés" (h.cs)
"tarifarendelet"
"árindex"
"koncepciója" (sümegi)
"szociális partner"
"koalíció"
"szabotálja el"
"parlamenti frakciók" (s.c.)
"Olaszország stabilitása"
"milliárdos manőverek"
"önkormányzat" (ebből sok van; de mennyire függetlenek?)

"migráció veszélye, terrorizmusssal" (pietsch)
"biztonságpolitikai struktúrák" (?) (pietsch)
" a baloldal erősíti-e a pozícióit" (Zsigovits)
"az országban rendkívüli sokkot okozott" (k.b.)
"akik útjában álltak a konszolidáció alapjának, az amnéziának"
"a házbizottságban a frakciók között vita alakult ki"
"minden frakció egyetért"
"a parlamenti szünet immár nem aktuális"
"az Országgyűlés működési feltételeit azonban maximálisan biztosítani tudják" (sümegi) (sümegi)
"a képviselői hiányzások szankcionálásának rendjét dolgozza ki"
"közli az éppen aktuális eredményeket"
"az igazi konfliktusos kérdésekben nem akar döntést hozni" (s.n)
"nem szeretné, hogy presztízsveszteség érje"
"komoly kodifikációs munkát igényel"
"néhány paragrafusból álló jogszabály"
"..vitájára szánt minimum 30 órát biztosítani"
"ellenzéki frakcióvezetőként"
"populáris hetilapot kívánunk készíteni"
"aktualitásával összefüggésben"
"egzisztenciális biztonságát szavatoló"
"regionális területfejlesztési tervek" (erdős)
"nyugdíjbameneteli ambíciók" (élő)
"kivonuljanak az ellátás finanszírozásából" (élő)
"támogatást nyujtani az önkormányzatoknak" É.A.)
"ezért vált halaszthatatlanná a rekonstrukció"
"kéthetes intenzív továbbképzés" (gulyás)
"az FBI-kurzuson" (gulyás)
"szakszervezeti konföderáció"
"konkrétan leírja"
"munkástanácsok" (?)
"differenciálatlanul beszél a költségvetési szféráról"
"nem tulságosan ésszerű alternatíva" (T.K.)
"az MSZP parlamenti frakciójának tagja"
"a problémákat megbeszéljük"
"próbálunk megoldást találni"
"szakszervezeti funkcióm miatt"
"rendszeres konzultációs kapcsolatom"
"konkrét ügyben" (T.K.)
"ha nem érzem a tagság legitimációját a hátam mögött"
"az ügyvezető elnöki posztot"
"az MDF-ben sok autonóm ember van"
"frakcióvezetői poszt"
"úgy érzem, hogy ezt akceptálták"
"az MDF-frakciónak alkalmazkodni kellett a koalíciós partnerekhez
"ez nem olyan determinisztikus"
"az apparátus irányítása a feladatai közé tartozik"
"át kell venni a komplett elnöki-feladatkört"
"képes lesz olyan alternatívát felmutatni" (Ő.T.G.)
"kompromittálóvá vált az elnök számára" (V.L.)
"elburjánzott korrupcióval foglalkozott"
"szenvedéllyel foglalkozott a témával"
"alkotja a magyar exportnak csaknem negyedét" (M.P.)
"bővült a gépimport"
"információnk szerint" (osváth)

"társadalmi konfliktus" (h.cs.)
"a reprofilírozás intézménye"
"károkkal jár a reprivatizáció elhúzódása"
"ráerőltetni a koncepciómat"
"körbelengi a gyanú"
"a montírozóban készül a hírműsor"
"valamelyik érdekcsoport megpróbál a hírműsorba beletenyerelni"
"úgy szkriptelnek a riporterek"
"ahogy ráállnak a kamerák"
"repdesnek a levegőben az instrukciók"
"a hírolvasó bakizik"
"a sötétben kiyesézik a jelöltet" (R.L.)
"miközben nincs médiatörvény" (Rist Lilla)
"csomó rutinmunkát kell letudni"
"az egyik csoport "lerendezte a másikat"
"megvan a teljes nacionáléja annak az illetőnek (egy tipikus új maffiózó "kisdon"), aki a lecsapást elrendelte"
"az emberi élet egy kiló kandis-cukornál nem ér többet"
"egyre iszamosabb minden a vértől" (Baróti)
"kastély-privatizáció"
"a tulajdonos eldózerolja a tulajdonában levő ingatlant"
"ha a műemlékesek lobbyztak volna" (Fekete Judit)
"fémtáblán sorjázó rabnévsor"
"szemléletes bronzmakett"
"aggregátorház volt"
"a világ első internálókanzene"
"van egy olyan füles is, hogy..."
"a koncepcióváltás után több követ tudnak szállítani"
"eleve prekoncepcióval jönnek, provokálnak"
"egy infraktust is megért embert találtak"
"nem az őrök fújták be, hanem a foglyok..." (Csontos J.)
"létrejött a szociálliberális koalíció"
"az elcsábulások kora"
"depolitizált magánéletükben"
"népi-urbánus vita"
"egy túldimenzionált ellentétet igyekszik légiesíteni"
"a középkáderekig bebetonozzák magukat a hatalomba"
"az 1990-es választások kudarcát frusztráltan élte át"
"feléledhettek a Kádári Korszakra jellemző informális alkumechanizmusok, a lobbyzások, a "kijárások" stratégiái" (Fricz Tamás)
"titokban kikuncsorogni a kedvezményeket" (F.T.)
"az ujság fölengedett egy lufit"
"szürkeállomány"
"avítt konzervatívizmus"
"modern liberalizmus"
"keresztény kurzus"
"érdemi viták"
"MDF-es komisszárok"
"hamis sikerpropaganda"
"Árpi bácsi megalkotása" (Debreczeni József)
" ne doppingolja magát"
"a 'gyerek' hármasban gügyögése állított meg"
"a református templom kazettásítása"

"a remíznél a nyilas járőr" (csatár Imre)
"kvietált főhadnagy" (Pethő Tibor)
"az élcsoportolókból szendvicsember lesz"
"eddig őrsöket vezettem. Stábokat" (Lőcsei Gabriell)

Ilyen lényegbevágó változások sokasága vezetett az ős-magyar (sumer) nyelvtől a mai magyar nyelvig. Több leletanyag birtokában azt is meg tudnánk állapítani, hogy hol és mikor voltak ős-nyelvünk elváltozásának fontosabb állomáspontjai.

Mindezeket az idegen és némely esetben nyelvromlást mutató szavakat és számomra ködös kifejezéseket egy napilap egyetlen számából szedtem ki - azt is hamarjában - úgyhogy azt kell hinnem, hogy ezek még egy százalékát sem teszik ki a ma beszélt magyar nyelvben újonnan elterjedt idegen kifejezések összességének.

Mi ez, ha nem egy jelenkori babiloni nyelvzavar? Úgy érzem magam, mint az a sumer kovács, aki egy szótár segítségével tudta csak kiszolgálni asszír üzletfelét. De sokan vannak közülünk hozzám hasonló helyzetben, ezért szívesen fogadnánk egy magyarázó szótár közrebocsájtását.

Azt is hozzátenném, hogy a világ leggazdagabb nyelvében, a magyarban, nem lenne szabad helyet adni ilyen nagy számú idegen szónak; meg lehetne azokat szerkeszteni a mi szóállományunk segítségével is, sőt még szebben is. Mire jó ez az öncsonkítási mánia?

Azok, akik nekem idegen szavak dobálózásával akarják mutogatni, hogy mennyire tanultak, milyen okosak, azok az én szememben a saját ostobaságukat fitogtatják. De az is meglehet, hogy nem is magyarok, csak névben. Nekem is van annyi műveltségem, hogy mondanivalómat elárasszam annyi idegen szemét szóval, hogy a közhíradás belefulladhatna, azt többé meg sem értené, de nem visz rá a lelkiismeret.

Való igaz, hogy az ősi magyar-sumer alapnyelv szóanyagában ma már kb. 65% jövevényszó van, de ezek legtöbbje más, rokon ragozó nyelvekből kerültek hozzánk. Ez az arány, megengedetten, ilyen hosszú idő után még világ-viszonylatban is magas teljesítmény. Nyelvünk eszejárása, ami a lényeges, még mindig eléggé közel áll az ősmagyaréhoz.

Irodalom.

Aczél József, Dr., Szittya-görög eredetünk, Turán, Garfield,1975.
Anonymus, Gesta Hungarorum, Magyar Helikon, Bp., 1975.
Andrásfalvy Bertalan, "Sárköz és a Dunamenti területek ártéri gazdálkodása", Vízügyi füzetek 6., Bp., 1973.
Badinyi Jós Ferenc, Káldeától Ister-gamig, Buenos Aires, 1971
The Sumerian wonder, Buenos Aires, 1974.
Balogh István, A magyar paraszti életforma kialakulása, Corvina, Bp., 1976.
Bowring, John, Sir, Poetry of Magyars, Dover, London, 1830.
Childe, V. Gordon, Sir, Danube in Prehistory, 1929.
Csőke Sándor, A szumér ősnyelvtől a magyar élő nyelvig, Turul, New York, 1969.
Dudás Rudolf, Danubians and Scythians, Madeira Park, 1985
A magyarok eredete, Vancouver, 1984
On quest for the Great Goddess, Vancouver, 1991
Ancient Place-Names of Hungary, Madeira Park, 1992
Sumer tanulmányok, Vancouver, 1993.
Galgóczy János, A sumér kérdés, Gilgamesh, New York, 1968.
Geipel, John, The Europeans, An ethnological survey, Longmans, 1969.
Gimbutas, Marija, The Language of the Goddess, Harper and Row, New York, 1989.
Glock, T., Stenographische Werte in der altungarischen Schrift, Dresden, 1916.
Gostony Colman-Gabriel, Dictionnaire d'étymologie sumérienne et grammaire comparée, De Boccard, Paris, 1975.
Henkey Gyula, Őseink nyomában, Magyarság és Európa, Bp.,1993.
Jókai Mór, Utószó Leventéhez, Nemzeti,XCV.k.
Kiss Lajos, Földrajzi nevek etimológiai szótára, Magyar Tudományos Akadémia, Bp., 1988.
Kiszely István, Dr., Sírok, csontok, emberek, Gondolat, Bp., 1976
Honnan jöttünk?, Új Mandátum, Budapest, 1992.
Kovács Tibor, A Bronzkor Magyarországon, Corvina, Bp., 1977.
Klengel, Horst, Nomádok az ókori Elő-ázsiában, Gondolat, Bp., 1985.
Horváth Attila, CUMANIA I-II, Archeologia, Kecskemét, 1972.
László Gyula, Emlékezzünk régiekről
A HONFOGLALÓ MAGYAR NÉP ÉLETE, Múzsák, 1988
Őstörténetünk, Tankönyvkiadó, Budapest, 1981.
Őstörténetünk legrégibb szakaszai.
Lázár István, Kiált Patak vára, Szépirodalmi, Bp.,1974
Képes Magyar Történelem, Magyar Könyvklub és Corvina Bp., 1993.
SUMUERIAN READING PASSAGES, univ. B.C., XIV-XV-XVI-XVII-XVIII-XIX-XX-XXI-XXII-XXIII-XXIV-XXV-XXVI-XXVII.
ŠULGI HYMN A
NIN-ME-ŠÁR-RA, YBC 4656, 7169, 7167.
Langdon Stephen, Sumerian Epic of Paradise, University Museum. Babylonian Section
Labat, René "Manuel d'épigraphie Akkadienne", College de France, Paris, 1963.

Magyar Adorján, A Csodaszarvas, Magyar Adorján Baráti Kör, Budapest, 1991.
Matsumoto Hideo, Marker-Világtérkép, Osakai Egyetem, 1992.
"Magyar Nemzet" napilap 1994, nov. 5.-i száma.
Makkay János, A tiszaszőlősi kincs, Gondolat, Bp., 1986.
Pinches, Theophilus G., An outline of Assyrian Grammar,Glaisher, London, 1910.
Sebestyén László, Kézai Simon védelmében, budapest, 1975.
Somogyi Ede, Szumirok és magyarok, GILGAMESH, New York,1968.
Szabó Károly, Kun László, Méhner Vilmos, Budapest, 1886.
Scott, joseph and Lenore, Egyptian Hieroglyphs for everyone.
Sjøberg, Ake W. - **bergmann**, S.J., Sumerian Temple Hymns, and
Gragg, Gene B., The KES Temple Hymn, Augustin, New York, 1969.
Szilvay Gyula, Dr., A besenyők története, Ősi Gyökér, Buenos Aires, 1976.
Torma Zsófia, Sumér nyomok Erdélyben, Magyar őskutatás, Buenos Aires, 1973.
Tóth Sándor, Dunai árvizek Szabadszálláson, Petőfi Társaság,1988.
Történelmi Atlasz, Kartográfiai Vállalat, Budapest, 1977.
Van Seters, John, Tha Hyxos, Yale Univ., 1966.
Velikovsky, Immanuel, Ramses II. and his time. Doubleday, New-York, 1978.
Forrai Sándor, Az ősi magyar rovásírás az ókortól napjainkig, Antológia Kiadó, Lakitelek, 1994.

T A R T A L O M .

Bevezetés..... 7

Forrásmunkák és rövidítések..... 15

Magyarázat..... 19

Ősnyelvünk helységneveink tükrében 25

Szószedet 173

"-au" végződésű osztrák helységnevek ős-magyar vonatkozásai 181

Ős-magyar képírás és történelem 183

Az újkőkorszakbeli Duna-kultúrák képírásjeleinek alkalmazása és hangértékei az ó-sumer nyelvben .. 193

Egy újabb bábeli nyelvzavar 209

Irodalom 213